

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Égész évre 28 k., (14), 1/4 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A szentiványi ének.

Budapest, március 22.

(s.) A szentiványi ének nagyon hosszú, de mégis van vége. Ellenben ennek a mostani budget-vitának se vége, se hossza. Hogy miért, azt igazán bajos megmondani. A parlamenti helyzet teljesen normális. Kivételesen nagy kérdések nem komplikálják, háborgó indulatok nem zavarják a tanácskozást. Az az egyetlen viharos epizód — művihar volt biz' az is — amely a diósádi eset körül támadt, alig huszonnégy óráig foglalkoztatta a pártokat, és elmúlt keserűség nélkül. Csak felfrissítette egy kissé a vita egyhangúságát; szinpadai hatása volt csupán, politikai következménye nem. Volt, igaz, egy befejezett és egy félbenmaradt miniszterválság is. De egyik sem olyan esemény, amelynek logikusan az lehetne a következménye, hogy az ellenzék nehézségeket csináljon a kormánynak a költségvetés hátráltatásával. Rendkívüli ok nélkül esik meg tehát az a rendkívüli, bár nem példátlan eset, hogy a budgetév második érnegyedébe is budget nélkül kell belenennie a kormánynak és a négyhónapos indennitvt újabb indennitvtel kell megoldani.

Ha a tó tükre szelcsendben háborogni kezd, ez feltűnő természeti jelenség, de megvannak a maga természeti okai. De ennek a parlamenti abnormitásnak semmiféle olyan oka nincs, amelyet a politika természeténélől ki lehetne magyarázni. Természetellenes tünet ez, amelynek a politikai észszerűség minden törvénye ellene mond.

A költségvetés alapos, részletes megvitatása ellen dehogyan jut eszünkbe akár egy szót is szólni. A kormány politikájának kemény és kímélet nélkül való bírálata ellen sem remonstrálunk. Kibirja a bírálókat. A kritika a

kellő mértékben alkalmazva hasznos is, szükséges is. A parlamenti ellenőrzésnek szükségességét valljuk, követeljük is az ellenőrzést és egyenesen kötelességmulasztással vádolnók az ellenzékét, ha a kritikának, az ellenőrzésnek jogát nem venné igénybe a szükségesség legvégső határáig. És eszünkbe sem jut, hogy ezt a határt az ellenzék számára mi szabjuk meg. Vannak azonban az államéletnek olyan természetes követelményei, amelyeket a parlament minden pártjának egyaránt szem előtt kell tartania; vannak olyan meg nem írott szabályai, amelyek az egész parlamentre egyaránt kötelezők, amelyek számára az államháztartás rendes menete követel érvényesülést. Rendes pénzügyi törvény nélkül csak kivételes körülmények között szabad kormányozni; az indennitvt rendszeresíteni nem egészséges dolog; ezt az egészségtelen állapotot szükség nélkül kinyújtani pedig egyenesen könnyelműség. Elég baj, hogy nálunk már szinte szabály lett abból a szabálytalanságból, hogy az év elejére nincs törvénybe iktatott költségvetés. De ezt már megszoktuk. Az azonban már nálunk is szokatlan, hogy még a megszavazott indennitvt lejártáig se legyen készen a költségvetés.

Ez a szokatlan dolog az idén minden valószínűség szerint bekövetkezik. A kereskedelmi tárca részletes vitája husvét utánra maradt, hátra van még a közoktatásügyi, az igazságügyi, a honvédelmi és pénzügyi tárca költségvetése. Ha az eddigi tempóban megy tovább a dolog, akkor még jó, ha elég lesz egy újabb egyhónapos indennitvt. Ez a kilátás annál kellemetlenebb, mert nemcsak hogy a természetellenesen hosszú költségvetési vitát semmi sem magyarázza meg, de maga a vita sem magyarázza meg önmagát. Az egész eddigi szöözönben nagyon kevés az épületes. A külső

okok teljes hiánya mellett hasztalan kereszük a monstre-vitának belső okait. Beszédet sokkal többet hallottunk, mint amennyi mondánivalót tapasztaltunk. Szomorodott szívvell kell a vita tulnyomó részét egészen fölösleges idő- és erőpazarlásnak minősítenünk. Hát hogyha a saját erejét ok nélkül pazarolja a tisztelt opposzió, ahhoz semmi szavunk. Hadd lövöldözze el a puskaporát, ha neki tetszik. Mi nem látjuk ugyan, hogy nagyon sok van neki belőle, de ez az ő dolga. Ellenben az idő, az már az ország ideje. Az ország közvéleménye türelmetlenül és bosszankodva látja máris, hogy ilyen könnyelműen pocskolják az idejét, amely pénz a szónak többszörös értelmében. És egészen bizonyos, hogy mikor arra kerül a sor, hogy a közvélemény megformálja a maga ítéletét arról, hogy kit terhel a mulasztás a megoldásra váró fontos feladatok halogatásáért, akkor ez az ítélet szigorúan fog lesújtani azokra, akiket illet. Nagyszabású, tartalmas munkaprogram az, amelynek elvégzése erre az országra vár. Az aktuális törvényhozási teendők mellett, amelyeket egyenesen a kalendárium ró a parlamentre, a régóta sürgetett és részben már tárgyalásra érett reformok egész sora várja a megvalósítást. Hogyan fog ezekkel megbirkózni a törvényhozás, ha az esztendő munkára szánt részének a felét tölti el fölösleges, meddő, unalmas budgetvitával? Kinek van szüksége ekkora budgetvitára? Kinek van belőle haszna, vagy okulása, vagy gyönyörűsége? Szeretnők látni azt az embert, aki józanul okát tudja adni, szeretnők hallani azokat az argumentumokat, amelyek meggyőzik az országot arról, hogy erre a végtelen vitára szüksége volt az országnak vagy akárkinek is.

Mert még az ellenzéknek magának sem

TÁRCA

Kati.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Thury Zoltán.

Papp Ádám tizenötzert forinttal vonult vissza az üzletől. Egyszer volt már több pénze is, hanem akkor még fiatalnak érezte magát. Tovább dolgozott és elvesztette mindenét. Hogy kenyere legyen legalább, egy báróhoz szerződött el lovasz-mesternek. A báró nem volt valami túlságosan nagy ur. Rendetlenül fizetgetett, amikor maga is pénzre tett szert, s düledező, agyagos padlóju, két-szobás kis házaoskában lakott Papp Ádám. A pitvar ajtaja a nagy udvarból elkerített, homokos négyszögre nyílt, a min csikók ficánkoltak. S a lányai is ott esepredtek föl a lovak lábai alatt a fővényben. Ketten voltak. A nagyobbik Erzsóka, a kisebbik Kati. Ennek a Katinak a születése ölte meg az anyjukat, akit pedig határtalan szerelemből vett el Papp Ádám. Otthagytá miatta a katonaságot s kupekedett. A lovat tudniillik nagyon értette. — Száztíz, a mikor ez a kölyök jött, hát egyszerre összeomlott az egész boldogság. Akkor rettenetes keserűség fogta el Papp Ádámot s há nézte a pólyában a gyereket, hát azt találta volna legillendőbbnek, ha a falhoz veri. Ez a hitvány kis béka... Gyűlölettel telt el íranta a szive, míg a másikat becézte, ezt akár az ördögnek is oda-adta volna. Ugy van, hogy egyszer beteg lett a gyerek és akkor az apja megelégedetten gondolt arra, hogy most talán megszabadul tőle. A gyerek azonban felgyógyu t s Papp Ádámnak magával kellett cepelni a romlása után is, amikor tudniillik egy esztendő alatt a sok drága lova nyavalyás lett s egy része magától fordult föl, a másik részét pedig a kommisszó lövette agyon. —

Ami a betegségnek nem sikerült, azt majdnem megeselekedte egy játékos kedvű csikó a báró udvarán. Felrugta a gyereket. Kati azóta biceg. Ma is, pedig már szép nagy leány. Szébb is talán, mint a nénye. Szép tisztá fehér az arca, a mosolygásában egy kis pizsóság, olyanforma, mintha a tejben szétszalad egy csepp vér, szemei meleg, őszinte pillantásnak, szelid oadással a nézése és formás az egész kis lány, míg csak meg nem indul. Ha lóháton járna, micsoda szép, finom megjelenésű hölgyecske lenne... A sánta lány azonban nagyon szánalmas... Talán azért, mert szörnyen kevés van. Férfi dolgozza azt a munkát, amiben a masina letépi a kezét, lábát.

A báró szépen pénzelt a csikókból s Papp Ádám valami kis tőkével indult neki újra a kupekedésnek. Mivelhogy nem volt pénze, másodíknak, harmadíknak részesedett a nyereségekből s lassan-lassan s isszonyu küzdelemmel vergődött föl Papp Ádám a tizenötzert forintig, amivel aztán meg kellett hogy elégedjék, mert vénült. Szörnyen vénült. A hajdan szép szál lovasztibb megrokkant derékban, nagy öblös karosszékben ülve érezte jól magát. A nyeregben előre esett a ló nyakára... Törődött, szegény, levedlett öreg ember lett belőle, aki valahogy még él egy ideig, aztán nyugodtan hunyja be a szeméit, mert rendben van a leány. Erzsóka tudniillik, az volt a fontos neki. A másíkra még betegesen is rossz szemmel nézett, pedig az erő fogyatkozásával szentimentalizmura, békülékenységre hajlandó az öreg ember. A határnál tudniillik, ami után senki se tudja, hogy mi következik. Vissza nem jöttek még a másík világról, hogy híreket mondjanak. Megeshetik csakugyan, hogy odaát nagy ítékezés van s ha egy ilyen összetörött vén ember nem törődik ezzel, az csakugyan engesztelhetetlen nagy gyűlöletet hord magában.

Pesten is persze csak árnyéka maradt a kis leány a nagyobbíknak. Utána sántikált. Terhére

is volt néha. Olyanforma feltűnést okozott az utcán, amit a szép sugár nagy leány restelt. Nem az urak bámulatát utánuk, hanem mindenféle népség, közönséges asszonyok is, és hallzott, hogy mondják: szegényke. A nagy épség mellett a mosolygós, kedves arcoskájú kis sántát látták meg s egy nagy barna leány egyszerű utánuk ment. Siettek előtte s aztán a függöny mögül látták, hogy a házszámot nézi s még mindig ott járkál. Aznap esendes volt mind a két leány, az apjuk pedig nyugtalanul pislogott néha a nagyobbíkra s sziszegett. Pár hete már, hogy valami csuizéloszag-gatta a lábait. Azokat a lábokat — kérem alásan — melyeken egykoron kis, finoman pengő sarkantyukkal ellátott fényes topánkák recsegték... Ugy tetszett neki, mint hogyha a vér hiányoznék már belőlük s mintha száraz szivacsosá zsongorodott volna össze a bőre alatt a hus. Alig tudott járni. Mintha tisztán csak a esontja vite volna, fájt minden lépés — s a vén savanyu ember isszonyu aggodalomban gondolt arra, hogy: ime, még mindig nincs rendben a leánya jóvendője. Szép, derék teremtés — és nem akad ember, aki érte jönné. S egyszer, amikor irtozatosan hosszadalmas utazást vitt végbe a esontjaiban a esuz, orditva kiabált reá:

— Meddig ülsz még a nyakamon!

A szép nagy leány valami finom kézimunkával babrált s elképpvedve nézett föl.

— En?

— Te hát, persze, hogy te. A másík ugyse megy férjhez. Ki akadna, aki végigbiceg vele a városon... — S mivelhogy a másík is eszébe jutott, utána kiabált. — Kati! Gyere be!

Kati bejött a konyhából. Takaros kis kőtény volt eléje kötve, a fején menyecsékésen hátra bogozott piros keszkenő s félénken állott meg az ajtóban. Meg egy kis esodálkozás is volt a pillantásában. Az apja rendesen szó nélkül megfaloztá azt, amit főzött s délelőtt nem zavarta ki a konyhából. Egyáltalában nem igen beszélt hozzá,

volt rá szüksége. Ereje nem nőtt benne, tekintélye sem gyarapodott, célját nem tudja megmutatni. A beszéd maga pedig nem öncél. Az lehet célja az ellenzéknek, hogy a kormányt keblemelenséget csináljon. Az ellenzéknek ehhez joga van, s tőle senki e jogát el nem veszi. De keblemelenséget csinálni a kormányt azon az áron, hogy az országnak kára legyen belőle: ez, úgy hiszünk, némileg felelősséggel jár.

Az ellenzék mindenért a kormányt teszi felelőssé. Már előre látjuk, hogy ha majd rákerül a sor az új indennityre, hogyan vonja az ellenzék a kormányt felelősségre és hogyan tagadja meg neki a felhatalmazást. Jól van. De ne felejtse az ellenzék, hogy felelősséggel az országnak nemcsak a kormány tartozik, hanem az ellenzék is. A kormány a politikai felelősségnek minden konvencióját nyugodtan viselheti ezuttal is. Am az ellenzék lássa majd, hogyan fog megbirkózni az erkölcsi felelősség súlyával, amelyet ezzel a végtelen budgetvitával meg gondolatlanul csk oktanalun magára zudított.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, március 22.

A szélrózsa minden irányába elszéledtek a képviselők husvétii szünidőre és alig voltak együtt annyian, hogy annak rendje szerint meg lehessen nyitni az ülést.

A folyosók népesembek voltak, mint a tanácskozási terem. Künn csoportokba verődve, aggodalmasan várták az újabb híreket a nagybeteg Tisza Kálmán felől, odabenn pedig majdnem egészen üres padok előtt jelentette az elnök, hogy Benke Gyula az összehírdetelési juri tegnapi döntése következtében lemondott a Kézdivásárhelyi kerület képviseléséről. A szélsőbaloldalon halk éljenzés támadt.

A kereskedelmi tárca költségvetésének első tétele hamarosan lepergett. Gróf Zichy Jenő figyelemreméltó, szakszerű beszédben kelt védelmére a magyar iparnak s nagy melegséggel szállt sikra az önálló vámtételetről. Zajosan és lelkesen megéljenzették érte a szélsőbaloldalon a magyar ipar apostolát, aki három évtized óta szóval, tettel és tolla kapacitál, serkent és harcol az iparfejlesztés és ipari szakképzés érdekében.

Csávovszky Lajos azt firtatta, hogy mi volt a kereskedelmi tárca vezetésében beállott változás igazi oka, azután nagy vargabetűt csinált és megvádozta az új minisztert mindennel, ami éppen az eszébe ötlött: hogy elvtagadás árán jutott a mai helyére, megalkudott a helyzettel, programjából semmit sem fog megvalósítani és így to-

arra pedig még nem igen akadt eset, hogy ilyen sürgősen hívja.

— Hát veled mi lesz?
— Hogy? Hogy mi lesz?
— Mi lesz, hát mi lesz? Örökké nem élhetsz a nyakamon. Valamit tanulj meg. Gépirást vagy valamit, hogy tudt tartani magad. Nekem elég gond a másik. Azt mondják, hogy az efféle csusz a szivire megy az embernek, hát ha a szivemre megy...

A lány futva ment az ablakhoz, hogy kinézzen az utcára. Megrohanta a sirás s a vén ember csak a hátán látta, hogy vonaglik és egyegy föltörő, de hirtelen lenyelt hangból vette észre, hogy küzd magával. De nem esett neki rosszul. Hadd sirjon... Egy kis örömet is érzett, hogy ima így véletlenül ráhibázott arra a tárgyra, ami fáj ennek a lánynak. Gonosz mosolygással tervezte ki, hogy ezután beszélgetni fog néha arról, hogy majd a szivére megy a benulás... A lány pedig lassan magához jött s nehéz sóhaj-tással nézett le az utcára, míg a szeméit törülgette, hogy ne forduljon vissza vizes pillákkal. S míg lenézett, vörösbe borult az arca. A nagy barna fiú a ház előtt járkált s mintha csak megérezte volna, hogy van az ablakban valaki, hirtelen fölpillantott és lekapta a kalapját. Azzal el is ment.

Az utcán újra látták egyszer-egyszer. A fiú hűségesen kitarított mellettük, de csak messze, szerényen, falusiasan kísérgette őket. Mikor a szép leány, a magas, telekibbű, hátrapillantott, elfordult s zavartan megállt, aztán megint csak utánuk kullogott... A lány már erőszakolta is a

vább. A jobboldalon megmosolyogták, aztán pedig felkerekedtek s a padok gyorsan kiürültek, mert Major Ferenc fogott szóba. Miatta már csak egyetlenegy szónoknak jutott idő a mai ülésből: Moresányi Károly az építkezés valóságáról beszélt és az építőipar fellendítésére a hetedik kerületben tervezett sugár-ut létesítését sürgette.

Szöll Kálmán miniszterelnök emelt most szót, mert egy határozati javaslat kapasan ismét felütötte fejét egy olyan kísérlet, amely a gazdasági kiigyezés kérdésében kialakult tiszta, világos és törvényes álláspontról elhomályosítására irányult. Meggyőző érveléssel mutatta ki a miniszterelnök a szélsőbaloldalon felállított tételnek hamis és képtelen voltát, aztán a Ház napirendre tért a határozati javaslat felett.

Az ülés végén a kassai vasuti állomáson levő átjáró miatt interpellált Szalay László, mire Horváth Nándor kereskedelmi miniszter megígérte, hogy sürgősen meg fogja vizsgálni a panaszt, a második interpellációt kiadta a Ház a pénzügyminiszternek.

Aztán megkezdődött a husvétii vakáció.

A képviselőház ülése március 22-én.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: Gróf Apponyi Albert.

A kormány részéről jelen vannak: Szöll Kálmán miniszterelnök, Horváth Nándor, Cseh Ervin.

(Az összehírdetelési bizottság ülése.)

Elnök: Bemutatom az összehírdetelési ítélőbizottságnak Benke Gyula országgyűlési képviselő összehírdetelési ügyében beadott jelentését a vonatkozó itélettel együtt. Az itélet a házszabályok szerint felolvasandó.

Kubik Béla jegyző (olvassa az összehírdetelési ítélőbizottság itéletét. Elélnk éljenzés a szélsőbaloldalon és a néppárton).

Elnök: Tudomásul szolgál.

Bemutatom Benke Gyula országgyűlési képviselő levelét, melyben Kézdi-Vásárhely város választókerületének képviseléséről lemond. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Tudomásul vétetik, hogy az új választás iránt intézkedhessem. (Helyeslés.)

A kereskedelmi tárca.

Gróf Zichy Jenő: Amíg nem tudjuk a piacot megszerezni ennek az országnak, addig itt nem lesz ipar. Egyik a másik nélkül nem képzhető és ezt másként meg nem teremthetjük, csak az önálló vámtételel alapján. (Elélnk helyeslés a szélsőbaloldalon.) Körülbelül 800 millió értékét képviseli az, amit mi ebből az országból, mint nyeresterményű kivizsnik és amely félig áldogozva, vagy mint kész gyártmány kerül vissza. Ha megcsináljuk az önálló vámtételel Ausztriában, a nagygyárosok — már ma is készenlének rá — bejönének ide egymásután, hogy fölállíthassák itt a szükséges gyártelepeket. Gyáripart

teremtés itt valaki? Hát ki vállalkozik rá? A társadalom? Hiszen még azok a bankok is, melyeket e célra alapítottak, sem tették meg ezt. Tessék megnézni a magyar földirtókost, honnan vegye, ha nincsen tőkéje! Drága rezsivel dolgozik és nem képes megfelelni annak, hogy a forgóköltét, amely így gyár be rendezéséhez szükséges, olcsón megcsinálja. Minálunk 8—10 százalékra kell hogy dolgozzanak és akkor szemben találják a kartelleket, a megerősödött, győkeret vert, minden kereskedőtől és minden utazótól támogatott és felkarolt külföldi gyáripart. (Elélnk helyeslés a szélsőbaloldalon.) Eddig, az utolsó harminc év alatt, a jelszó mindig csak az volt, hogy gyárakat csináljunk és lett azután okorgyár, szódagyár, külföldről, Indiából hozott juta- vagy pamutgyár; ez mindig volt. De nem így lehet és kell ezt felkarolni. Tessék olyan gyárakat elősegíteni és megteremteni, amelyek nyeresterményű fejlődőszását veszik előbb. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Tessék ezen a téren nyitni számokkal utána járni és ha gyáripart akarunk teremteni, a figyelmet azon ipar-kiállításokra kell fordítani, amelyekben legjobban a bevétel s aztán ilyenekkel kísérletezni. Huszonöt év óta, a mennyire csak lehetséges volt, azon voltunk, hogy összpontosítsuk a gyáripart, amennyire lehetséges, a székesfővárosba. Ez igen nagy hiba volt. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Mert mit értünk el ezzel? Ugyanezt a hibát követték el Angliában, Franciaországban az utolsó harminc év alatt a fejlődés korszakaiban; egyenként, egyes géopontokint, országokint mindenütt nyilvánult ez és mindenütt ebbe a hibába estek. Tessék decentralizálni a gyáripart. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Ha forszorozzák a fővárosban, az a szegény munkás itt drágábbban, él az egész kezeléssel drágább, a rezi felemészti a jövődelmet. A fővárosban a munkás nyomorult viszonyok közé kerül; lesz a szocializmus gyűllhelyévé. Miért nem keresnek fel gyárakat alapítására az ország egyes részeiben olyan városokat, amelyek kellő feltételekkel bírnak? Mik tudmillek ezek a feltételek? (Halljuk! Halljuk!) Olcsó tüzelőanyag, jó víz, jó közlekedési eszközök, gazdag vidék. Ilyen városok például Szolnok, Szekesfehervár, Nagyvárad és Szeged. Nagyváradról már Kossuth Lajos mondta az ötvenes években, hogy egy Oxfordja lehetne ennek az országnak. Megcsinálunk mindent, a tömörkedési vicinális vasutakat, de forgalmat nem csinálunk rajtuk, csinálunk mindenteléként, de nincs rajtuk mit szállítani. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Tessék ezeket a gyárakat ottan elhelyezni és akkor rendezesebb lükétezés lesz ezen országban a vérkeringésnek, amely egészségesebb fog lenni és ha ezt a piacot meg tudjuk szerezni, ha ezt a gyáripart meg tudjuk teremteni, akkor az elszegényedés és nyomorúság apadni fog és ugyanazon mértékben fog apadni a kivándorlás, mert egyik a másikat megteremti. (Ugy van! Ugy van!) A kisiparon kétféleképpen kell segíteni: oktatással és lehetőleg anyagi támogatással is.

Ha igaz, hogy a gépek terjedése folytán a gyáripari termelés felülkerekedése nyomta és nyomja ma is a kisipart, ebből az következik, hogy a gépeket bele kell vinni a kézműiparba és a kisiparost fel kell igyervezni azokkal az eszközökkel, amelyek a nagy ipart versenyre képesek teszik. (Elélnk tetszés a szélsőbaloldalon.) A hitel és szövetkezetek segítségével. De, hogy ezt megteheszük, a szakképzettség is emelünk kell, mert a szakképzettség ma is azon a fokon van, a tanonciskolák ma is ott állanak,

fel s amikor a másik szobából lépések hallatszot-tak ki, hogy jön a fiú, fölugrott a sánta lány is és néztek az ajtót. A fiú pedig mosolyogva köszönt és mintha csupa ballábba lenne, ügyetlenül botorkálva ment ki. Mikor becsukták mögötte az ajtót, egymásra bámult a két leány, bennről pedig rekedtesen, gyöngyén kisipított a kiabálás: — Erzsök, Kati!

— Ez a fiatal ember — mondta — ez a fiatal feleségül akar venni. Azt mondta, hogy én beszéljek veled. Hát hozzá fogsz menni. Értetted? Én mondom...

— A leány arca kipirosodott és csillogott a szemé.

— Én mondom, Értetted?
— Igen.

S már mentek kifelé a lányok, de még a kisebbiknek utána kiáltott az öreg:
— Kati!

A lány visszajött s a két nehéz, beteg kar lassan fölemelkedett és valóságos magára huzta az öreg ember a leányt. Aztán odatapszotta a száját a füléhez és sugva beszélt bele:

— Édes fiam, ne hagyd el a testvéredet. Ne hagyd el...

UJ IDŐK.

Herczeg Ferenc lapja valóságos album-füzettel indult meg az új negyedben. Közleményeinek a gazdagsága, képeinek a szépsége révén a legnagyobb külföldi képes lapokkal kiállja a versenyt. Januárban pompás, nagyméretű, keretbe való két színes képet ad teljesen díjtalanul előfizetőinek. A magyar háznak magyar művészi díszle szesz az a gyönyörű reprodukció. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona. Előfizetheti postautalványon a kiadóhivatalnál Budapesten, Andrassy-ut 10. — Mutatványszámot kérésre szívesen küldünk.

mint husz évvel ezelőtt. Meg kell teremtenünk a szak-képzettség névze, hogy nagyobb géppontokat állítsunk a vidéken, olyant, amilyent eddig egyetlenegyét állítottak fel Magyarországon: Thék Endre, az ipar-egyesület alelnöke *Oroszán* létesített ilyen tanonc-otthont, amilyent többet kellene felállítani és nemcsak itt Budapesten, de a vidéken is mindenütt, hogy az iparoktatás magasabb fokot érjen el. Ausztriában az utolsó 33 évben iparfejlesztésre költöttek 104.493.577 koronát, pedig ott egy százados, meggyökeresedett ipar van, amely nemzetiségről nemzetiségre szául át. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Szegény kis magyar hazánkban pedig, ahol egészen új ipart akarunk csak egy fejtett tért foglalni iparral szemben teremteni, 33 év alatt az iparfejlesztésre mindössze 24.382.557 koronát költöttek, tehát Ausztria ugyanazon idő alatt 4-28-szor többet adott ki ugyanazon célra, mint a fejletlen iparral bíró Magyarország.

Behozatalunk és kivitelünk 1900-ban ipari segédanyagok az átlavilágból 26.500.000 K. a behozatal, 44.000.000 K. a kivitel. A növényországból 67 millió a behozatal, 132.500.000 a kivitel, az ásványországból 43.500.000 a behozatal, 24.500.000 korona a kivitel az élelmiszeri és használati tárgyak: az állatországból 34.500.000 korona a behozatal, 295.500.000 korona a kivitel, a növényországból 70 millió korona a behozatal, 304.600.000 korona a kivitel, az ásványországból 1.500.000 korona a behozatal, 4 korona a kivitel. A gyártmányok élelmiszeri és egyéb fogyasztási cikkekkel 75.500.000 korona a behozatal, 283.500.000 korona a kivitel főnő- és szővő ipari készítményeink a tonalokból 20 millió korona a behozatal, 6 millió korona a kivitel, szövöttek és egyéb árukból 304.500.000 korona a behozatal, 83.500.000 korona a kivitel, ruházatok és héjerményekből 52 millió korona a behozatal, 10.500.000 korona a kivitel. Bőr- és bőrpárakból 30.500.000 korona a behozatal, a kivitel 13.500.000 korona stb. Ez egészen teljesen közgazdasági állapot, amelyet tovább fenntartani nem lehet. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Mert, hogy mi kiviszünk husban sertéseket 35 krajcárjával kilonként és Csehszorból behozunk 3 forintjával kilonként, ez szegénytelen, desperátus állapot. (Ugy van! Ugy van! Elénk tetszés a szélsőbaloldalon.) És ez minden lépten-nyomon nyilvánul. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Elő kell készíteni közgazdasági önállóságunkra, mert ha ez az állapot tovább így marad, akkor Magyarország a végpusztulás felé közeledik. (Ugy van! Ugy van! Elénk tetszés a szélsőbaloldalon.) Kívánja, hogy létrehozzunk egy egyezséget, melynek alapján mindketten megélhessünk. Hiszen Ausztriának épp úgy érdeke áll, hogy meg egy koldusbotra jutott és agyonkoplalt nemzetet álljanak szemben, nekik is támogatás, ha Magyarország közgazdasága egészséges alapon nyugszik és a fejlődés, nem pedig a pusztulás lejtőjén áll. Elfogadják a költségvetést. (Elénk helyeslés és éljénzés a szélsőbaloldalon.)

Osávoisky Lajos szokatlanul tartja, hogy egy miniszter tárcájának tárgyalása előtt hagyja el miniszteri tárcáját. Szeretné ennek okát tudni. Hegedűs saját állítása szerint lelkiismerete szavára halgatott lemondásakor. Ezután azt mondja, hogy az ország soha sem volt nagy véleményével az új kereskedelemügyi miniszter iránt, de tegnap beszédében a gyengeségének teljesen meztelen voltában mutatta be magát. Programjában semmit sem mondott. De, ha let volna is valami a programjában, nem sokat használna az országnak, mert az örökös program maradna. Horánszky azt mondotta egyszer, hogy nem tisztességes dolog cserben hagyni a választókat elvívótzatás alapján. Igyekszik kimutatni, hogy Horánszky a kvóta-kérdésben és az önálló vámtérlet kérdésében cserben hagyta választóit. A kormánypart egy része belefáradt a politikába, ebből azonban nem következnek, hogy mint egy éhes gebe, üljön be a kormány szék-sorába. A költségvetést nem fogadják el.

Molnár József azt tartja, hogy gazdasági életünk fejlesztése érdekében új gazdasági forrásokról kell gondoskodnunk. Különösen a székelységi kereskedelmi érdekeit ajánlja a miniszter figyelmébe. Kereskedelmi politikánk nagy hibája az, hogy a nyugattal konkurálunk, a helyett, hogy a kelet piacait keressük fel. Ez utóbbit prémiumokkal és szubvenciókkal kellene elősegítenünk. E cél helyes vasutpolitikával is előmozdíthatjuk. Egyesenes összeköttetés kell csinálni a galáci kikötővel, amely géppontja Romániának és a Balkánnak. Válozja ezután a székelységi bajait, melyek közül legnagyobb az, hogy a székelységi iparral nem foglalkozott, mezőgazdasága pedig hanyatlóképpen van. Az arányosítás pedig egyenesen létre tör a székelységnek. A regál-megváltás kivétel a községek kezéből az italmérséi jogot, ezáltal megfosztották a község egyik jövedelmi forrásától. A székelységi érdekeit a miniszter figyelmébe ajánlja. A költségvetést elfogadják. (Helyeslés a jobboldalon.)

Major Ferenc sajnálja, hogy nem nyilatkoztak elismerő hangon a magyar kereskedelemről, mert az nem szolid és nem fellélen híve a magyar államesszémnek.

Kovács Pál: Néméletül leveleznek!
Major Ferenc hosszabban foglalkozik a bosnyák vasutakkal s kéri a Ház tagjait is, hogy e kérdéssel foglalkozzanak. Majd öt perc szünetet kér.
Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

(Szünet után.)

Major Ferenc a magyar hajózás elhanyagolt volta miatt panaszkodik. A költségvetést nem fogadják el.

Moraszányi Károly az építőiparról szól, amelyről a kereskedelemügyi miniszter tegnap biztató nyilatkozatot tett. Ez az iparág pang és rendkívül nagy a nyomorúság az egész kisiparnál és kiskereskedelemben. Különösen Budapestten tapasztalható ezt az ember leginkább, ahol egész sereg kisiparos kénytelen nap-nap után visszaadni igazolványát s elmeini segédnek vagy napszámosnak. Főleg az építési iparban és az építőiparral kapcsolatos iparágakban látható ez a sajnálatos jelenség. A katasztrófa azzal kezdődött, hogy Budapestten annak idején gőzerővel indult meg az építkezés s ez egyszerre váratlanul alább szállott. Egyetlen iparág sem fejlődött 1878. óta úgy mint ez s így a beállott változás óriási csapással lett, mert a fejlődés során a munkások ezrei és ezrei tödültek a vidékről a fővárosba s ezek aztán a száraz kenyert se tudták megkeresni. Az egyik hathatós eszköz, melylyel az ipart től lehetne menteni, hogy az állam támogatassa a kisebb embereket forgatókével, szerszámok, gépek adományozásával. Ennél talán autósabb volna az, hogy az állam nyújtson segédkezet a fővárosnak abban, hogy ez az ipart támogathassa. A főváros ebben szívesen szerepelne, de pusztán a saját erejéből nem képes. Nincs pénz beruházásokra s ebben része van annak a körülménynek is, hogy a főváros sohasem nyer ebben az irányban utmutatást a kormánytól. Elismerti, hogy a kormány lényegesen javított a munkálatok helyzetén, azzal, hogy építkezéseket rendelt el, de szélséges volna még egy egész sereg nagyobb utcaszabályozás és más építési munkálat, amiből az állami támogatást is kéri. Felhívja a kormány figyelmét az ő kerületének egyik égető szabályozási kérdésére. A főváros közgyűlése még a múlt évben kimondotta, hogy az Erzsébetvárosnak sugárútra volna szükség s ez a dolog a Dob-utca kiszélesítésével volna legmegfelelőbben megoldható. Majd az akták a kormány elé kerülnek, kéri ennek kellő pártfogásban való részesítését. A házbárdmentesség megheszabályozása és az ingatlanok átírási illetékének mérséklése is nagyon lényegesen könnyítene a főváros iparának és kereskedelmének helyzetén. A kereskedelmi miniszter hosszú ideig egyik bíráló tagja volt a főváros köztörvényhatóságának s az egész főváros bizalommal néz új mikédsőse elé. A költségvetést elfogadják.

Szell Kálmán miniszterelnök: Csak a határozati javaslatra vonatkozólag kíván nyilatkozni és kéri a Házat, hogy azt ne fogadják el, mert az nem felel meg annak az álláspontnak, amely nemcsak az ő álláspontja, hanem amely ennek a Háznak is álláspontja kell, hogy legyen a gazdasági kérdésekben. Ez az hogy első sorban a törvény értelmében és utatásai szerint meg kell kíséreni a kiegyezés létesítését Ausztriával, vagyis létesíteni kell a vámsz kereskedelmi szövetséget, ha lehet. Ezt kell tenni első sorban, fentartván és fennmaradván az országnak az a világos joga, hogy ha ez nem sikerülne, ha a vámszövetséget nem sikerülne megkötni, akkor más módon gondoskodják a gazdasági kérdések szabályozásáról, esetleg külön vámtérlettel is, amelyre vonatkozó jogai a törvényben világlósan fenn vannak tartva az 1867. XII. és az 1899. XXX. törvényoikkében. (Elénk helyeslés jobbfelől.) Nem látja tehát még elérkezettnek azt az időt, hogy azon utatás is folyton az önálló vámtérlet tényleges életbelepítésére intézkedések történjenek.

A határozati javaslat benyújtója kétségbe vonja, hogy Magyarország a gabonárák állása az ország gazdasági és jóléti viszonyaira beolással lehetne. Sem mint közzgáda, sem mint képviselő, sem mint miniszterelnök nem fogadják el azt a tételt, hogy Magyarország gazdasági életére nézve a gabonárák állása közömbös. (Elénk helyeslés jobbfelől.) Inkább a latitudinumdok azok, amelyek legkevésbé érzik az alacsony gabonárák hátrányát, (Ugy van! Ugy van! jobbfelől.) mert ezek el bírják viselni azt a differenciát, de a magyar munkásosztályra, valamint a magyar munkásosztályra nézve is (Ugy van! Ugy van! jobbfelől.) a gabonárák állása, magas vagy alacsony volta éppen nem közömbös. (Ugy van! Ugy van! jobbfelől.) Mozgás és zaj a szélső baloldalon.) és Magyarország gazdasági életében egy bő termés, meg lehetős az árakkal, első feltétele a gazdasági helyzet javulásának. (Elénk helyeslés jobbfelől.) Mozgás a szélső baloldalon.)

Krasznay Ferenc azt impuntálja, hogy a kérdést úgy állította volna fel, hogy „vagy kiegyezés, vagy halál.” (Mozgás és zaj a szélsőbaloldalon.) (Hallunk! Hallunk! jobbfelől.) Ez beszédének sem szövegében, sem tenorjában, sem tartalmában, sem céljaiban nemcsak nincs benne, de abból nem is „dedukálható”, amint ő magát kifejezte. (Mozgás és ellenmondások a szélsőbaloldalon.) Hallunk! Hallunk! jobbfelől.) mert azt mondta hogy „kiegyezés, vagy harc, nem pedig azt, hogy „kiegyezés, vagy halál.” Hogy pedig a harc előállana, arra nézve hivatkodik arra, hogy hiszen azok, akik a külön vámtérletet minden áron kívánják azok azzal érvelnek, hogy ez azért kell, hogy megszabaduljunk az osztrák iparnak tulerős versenyétől s hogy váomokkal védhessük a magunk iparát. És mit jelent ez? Váomokat emelni azon cikkeket ellen, amelyekre nézve váom még nem áll fenn, hogy azok be ne jöhessenek az országba; — viszont igen természetesen ebből az következik, hogy ők is váomot vetnének azon cikkekre — azon nyerstermőnyekre, amelyek innen Ausztrába mennek ki: — mit jelent ez más, mint harcot, mint azt, hogy harc utján akarják a külön vámtérlet eredményeit elérni? (Ugy van! Ugy van! jobbfelől.) Mozgás és zaj a szélsőbaloldalon.)

A határozati javaslatnak egészen téves az a tétel, hogy az 1899. évi XXX. törvényoikk értelmében, ha nem jön létre az autonóm vámtarira vonatkozólag az egyetemes Ausztria és Magyarország között, akkor az 1902. év végén előállt ténylegesen az önálló vámtérlet. Ez teljességgel nem az, hogy az benne van a törvényben s azzal akarja kimagyarázni, hogy — szerinte — a törvény azt mondja, hogy 1903-ban a külföldi szerződésnek lejárnak és mivel a törvény azt rendeli, hogy az új szerződések tárgyalása előtt új általános tarifát kell készíteni, ha tehát létre nem jönnek a tariák, nem jön létre az új szerződés és akkor az önálló vámtérlet is előállhat. Ez a kérdésnek teljes, összehangolatlanság és teljesen téves alakra helyesése. (Helyeslés a jobboldalon.)

A Ház elfogadja a tételt s elveti Krasznay határozati javaslatát.

(Interpellációk.)

Szalay László a következő interpellációt terjeszti be:

Minthogy a m. kir. államvasutak Miskolc—Kassa vonalán a kassai vasuti állomás déli végén levő vasuti átjáró, a sűrű vonatközlekedés, főként pedig a nyílt pályán eszközölt tolatás és vonatrendezés miatt, egyrészt a kocsiközlekedés folytonosságát akadályozza, másrészt pedig a folyton ismétlődő kocsitorlódás által a közönség vagyon-, testi épség- és életbiztonságát is veszélyezteti:

Szándékozik-e a miniszter ur ezen veszélyes helyzet megszüntetése iránt intézkedni s a jelzett vasuti átjárónak a hatóságilag megállapított építési terv szerinti átalakítását sürögésen elrendelni.

Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter: T. képviselőház! A benyújtott interpellációra e pillanatban érdemileg nem válaszolhatok, mert a tényállást nem ismerem, hanem igenis sürögés kötelességemnek fogom ismerni, hogy a tényállást megismerjem és a legközelebbi ülések egyikén arra érdemleges választ fogok adni. (Általános helyeslés.)

Szalay László köszönettel tudomást veszi az előleges választ.

Nessi Pál a következő interpellációt intézi a pénzügyminiszterhez:

1. Van-e tudomása a t. miniszter urnak arról, hogy azon esetekben, ha valamely záloglevél-kölcsönök adásával foglalkozó intézet a kölcsönrel terhelt ingatlan megvásárolni kénytelen s a kölcsönt nem törölteti a telekkönyvben, a pénzügyigazgatóságok annak dacára, hogy az összes törvényes kellékek megvannak, ilyen esetekben a kamatokat az általános jövedelmi pótdobóba nem számítják be s illetve e tekintetben különböző az eljárás az országban?

2. Szándékozik-e intézkedni rendelti uton, hogy az összes pénzügyigazgatóságok, valamint a budapesti kir. adófelügyelő is ezen kamatok 10%-át az általános jövedelmi pótdobóba beszámítsák?

(Megbízólevél.)

Madarász József tiltakozik az ellen, hogy a jegyzőkönyv egy passzusában a mandátum szót használja. Ezt magyarul *megbízólevélnek* nevezik.

Elnök: A jegyzőkönyvben *képviselőt* s nem mandátum szerepel. Kiigazításra nincs szükség. (Derülttség.)

(Napirend.)

Elnök: Indítványozza, hogy a legközelebbi formális ülés hétón tartassék s ennek napirendjére bizottsági jelentések tüzessenek ki. Indítványozza továbbá, hogy a Ház a husvét ünnepekre való tekintettel, napolja el magát április 3-áig, amikor a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalását fogják folytatni. Az ülést délután 1/3-kor bezárja. (Felkiáltások: Eljén az elnök!)

BELFÖLD.

A miniszterelnök bécsi utja. *Szell* Kálmán miniszterelnök nem ma éjjel, amint tervezte, hanem hétfőn reggel utazik Bécsbe. A miniszterelnök bécsi utazásának célja az, hogy tárgyalásokat folytasson az osztrák kormányval a monarchia mindkét államát érdeklő több ügyben, amelyek már dr. *Koerber* osztrák miniszterelnök legutóbbi budapesti tartózkodása alkalmával is megbeszélés tárgyai voltak a két miniszterelnök között. Ezek az ügyek az autonóm vámtarira, a kvóta-bizottságok megválasztása és a delegációk egybehívása. Ebből az alkalomból előreláthatólag közös miniszteri értekezlet is lesz a delegáció elé terjesztendő javaslatok tárgyában. Valószínű, hogy *Lukács* László pénzügyminiszter ebből az alkalomból szintén Bécsbe fog utazni.

A parlamenti reform. A néppárt és a *Szederkényi*-féle csoport elhatározta, hogy együttes akciót indít a parlamenti reform érdekében. Ma déli 12 órakor felkeresték *Szell* Kálmán miniszterelnököt a két párt küldöttjei a miniszteri szobában, hogy a parlamenti reform előkészületei tárgyában értekezzenek vele. *Szederkényi* Nándor előterjesztette, hogy az ellenzéki pártok örvendetesen vették tudomásul a miniszterelnöknek azt a kijelentését, hogy a parlamenti reform elől nem zárkozik el, s hogy elvben 6 is helyesli

MOLL SEIDLITZ POR

felülmúlhatatlan hálszer mindama gyomorbetegjéknél, melyekből a rossz emésztés és székelkedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban **MOLL** készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 korona.

MOLL-FELE FRANCIA BORSZESZ és **SO**

Legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés, csusz, köszvény és egyéb megkülési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 90 fillérről kapható. **MOLL** készítmény kérendő.

a községenként való szavazást, a választói jogok kiterjesztését és esetleg a kerületek megfelelőbb arondírozását is megfontolás tárgyává teszi. Mind-ezeknek a munkálatoknak előkészítése igen sok időt igényel. Az ellenzék pedig abban a fellegásban van, hogy a parlamenti reformnak még ez országgyűlés folyamán meg kell valósulnia.

Gróf Zichy János pártja részéről is csatlakozott az előterjesztéshez.

Száll Kálmán hosszabb beszélgetésbe bocsátkozott a küldöttekkel. Előadta, hogy ő érdemileg több nyilatkozatot ma sem tehet, mint tett a Házban, de reméli, hogy ebben a kérdésben a pártok nézetei között összhang fog létrejönni. Már is tett intézkedéseket bizonyos előkészítő anyag beszerzésére, rendelkezésére áll a mai különböző cenzusra nézve a statisztikai összeállítás, de nincs ellenvetése, hogy ez kiegészítések és annak idején a képviselők rendelkezésére bocsátassák. Hogy ebben a szesszióban tegyen a kormány előterjesztést, azt magára nem vállalhatná, de hogy a most folyó országgyűlés végéig valami megoldás létrejöhön, arra nézve, azt hiszi, meg fogják egymást érteni.

Ezután a pártkülöttek és a miniszterelnök hosszabbban beszéltek még a kérdés részleteiről és a megoldandó feladatokról.

A konverzió.

Budapest, március 22.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután 5 órakor ülést tartott Falk Miksa elnöklésével. A kormány képviselőiben Száll Kálmán miniszterelnök, Lukács László pénzügyminiszter, Graenzstein Béla, Bernáth Géza államtitkárok, Popovics Sándor miniszteri tanácsos és Márffy Ede osztálytanácsos jelentek meg. A bizottság először a konverzióról szóló törvényjavaslatot vette tárgyalás alá, amelyet Neményi Ambrus ismertett.

Neményi Ambrus abból a meggyőződésből indul ki, hogy ha valamely államra nézve lehetséges válik hitelezőinek sérélmé nélkül kamatleszállítás útján az adóknak terhére könnyíteni, akkor kötelesség ezt a könnyítést biztosítani. Ez az akció ma leginkább áll oly országra, mely Magyarország ez idő szerinti gazdasági helyzetében van, mikor végtelen sora várakozik még ránk az elutasíthatatlan új kiadásoknak, de viszont tudjuk, hogy ezeknek az új kiadásoknak érdekében sem szabad az adókat az eddiginél nagyobb mértékben megterhelni. Ily körülmények mellett, ha módja kínálkozik annak, hogy a költségvetés terhére 6½ millióval apaszszuk, hiába volna ez a művelet elhalasztani abban a reménykedésben, hogy később talán kedvezőbb feltételek mellett hajthatjuk végre a konverziót. Mert a legjobb esetet fölve, kérdéses, vajjon a jövődó konverzió egyenértékűt szolgáltatna-e azért a nagyobb megterhelésért, melyet időközben viselünk, és azért, hogy sürgős kiadásokat vagy elhalasztunk vagy újabb kisebb költsönök útján fedezzünk. Ismerteti ezután a konverzió pénzügyi feltételeit és előrelátott eredményeit, amelyekről konstatació, hogy a régebbi konverziók eredményéről az államra nézve kedvezőbbek. Végül azt a kérdést intézi a pénzügyminiszterhez, vajjon kimerítik-e a javaslat utolsó részében felsorolt vasuti beruházások egyelőre a kormányt beruázási programját, vagy pedig szándékozik-e a kormány a költségvetés tárgyalása alkalmával kilitátsba helyezett beruházások tekintetében közel jövőben még újabb előterjesztéssel járulni a törvényhozás elé.

Az előadó után Barta Ödön bírálja a javaslatot s felvilágosításokat kér az átvételi és felajánlási iróllyamról, az opcióról és az esetleges mellékköte-sékről. Az osztrák példákkal összehasonlítva sem fogadhatja el a javaslatot, de a törlesztések elhalasztá-sát sem tartja effektív haszonnak.

Hieronymi Károly helyesli az egyforma korona-járadéktypust; kifejti, hogy a kereskedelmi mérleg és a valutaszabályozás közt nincs összefüggés s ma már a valutarendezésinket Ausztria nem akasztja meg. A konverzió időpontjára nézve neki is kétségei vannak az iránt, hogy nem kellett volna-e megvárni, míg a koronajáradék eléri a parit, amelyet 1896—97-ben Berlinben el is ért. A javaslatot elfogadja, de szeretne volna, ha a pénzügyminiszternek adandó felhatalmazás pontosabb korlátok közé szorított volna.

Kossuth Ferenc kimerítenek látja a vitát s csatlakozik Barta Ödön fellegzéséhez.

Szederkényi Nándor kérdi, mennyi pontosan az üzleti nyereség. A javaslatot nem fogadja el.

Lukács László pénzügyminiszter kijelenti, hogy a kormány nem titkoldzik, az ily üzletek természete azonban bizonyos mérvű bizalmat kíván meg a kormány irányában. Megismertette azután a minisz-ter a bizottságot a nagy pénzügyi részleteivel. A megtakarítás budgétünk növekvő kiadásai mellett nagy fontossággal bír. A konverzió időpontjának megválasztása appreciáció dolga: a miniszter kötelességé-nek tartotta az ország érdekében, hogy a konverzió végrehajtására az első kedvező alkalmat felhasználja. Ha a mai pillanatot elmulasztjuk, semmi garanciánk

nincs arra, hogy a jövőben a kamatláb miként alakul, de az sincs kizárva, hogy valamikor később a 3½%-os típusra térjünk át. A magyar kincstár eddig is törlesztett, legutóbb függő adósságot a valuta rendezése alkalmából. Kathrein idézett nyilatkozatára nézve kijelenti a miniszter, hogy a készfizetések felvételét a két állam törvényhozása fogja elhatározni s a valuta-rendezés ma annyira előrehaladt, hogy azt Ausztria nem akadályozhatja meg, ami különben nincs is szándékában. Akadály csak az volna, ha mi magunk követünk el hibát. A valuta-rendezés betege-zése szempontjából ez a konverzió nagyjelentőségű, mert annak útján Európa legjelentékenyebb pénz-osoportja aranykölcsön helyett akceptálja koronajára-dékunkat. Ez a tény maga a legnagyobb bizalmat jelenti valuta-rendezésünk iránt. Az idegen valutákra vonatkozó klauzulának felvétele az új járadék szü-vegébe oly biturkáció jelentene, melynek csak kár-tekony hatása lehetne úgy magán-, mint közhitelünkre. Végezetül kijelenti a miniszter, hogy a konverzió-művelet keresztülvitele során az államkincstár érde-keit oly minuciózusan megvédelmezte, amint azt a mai v-szonyok közt csak tehetete.

Miklós Ödön reflektált még röviden Barta Ödön fejtegetéseire, mire a bizottság a törvényjavaslatot ál-talanosságban elfogadta.

A javaslat 7. §-ánál Barta Ödön kérdésére Lukács László pénzügyminiszter kijelentette, hogy azok az új vinkulát regalekötvények, melyeket a városok kapnak, a közforgalomban szerepelni nem fognak. A 9. §-nál Bernáth Géza államtitkár pontosabb jogi formulázásához a bizottság hozzájárult s ezzel a javaslatot részleteiben is elfogadta.

Hegedüs Loránt referálás alapján hozzájárult azután a bizottság az 1898. évi negyedik törvények 14. §-ának kiegészítéséről szóló törvényjavaslatához, valamint a Sopron városnak adandó kivételes há-zadómentességről szóló miniszteri jelentéshez. A bizot-ság végül a konverzióról szóló javaslatnak a házban való előadásával Neményi Ambrust, az utóbbi két javaslat referálásával Hegedüs Lorántot bizta meg, amivel az ülést véget ért.

KÜLFÖLD.

A cár, a nagyherceg s a nép. Péter-várról kerülő uton oly hírek érkeznek, amelyek némi világot vetnek a felvilágosodás és reakció oroszországi harcára, amely lapangva, hol meg hirtelenül kitörve folyik az orosz társadalom ösz-szes rétegeiben. Az egyik hír a cár legújabb ukázáról szólol be, amelyvel elrendeli, hogy az épületben levő pétervári új műegyetemet kaszárnyává alakítsák át. Ez azoknak a diák-zavargásoknak a következménye, amelyek az utolsó hónapokban több száz orosz városban kirtétek, s amelyeknek sok száz diák fizette meg az árát. A cár környezeté ezt a forradalmi moz-galmat az egyetemi élet és a tudományos mun-kálkodás következménye gyanánt tüntette föl. A cárt rábírták, hogy ismét *Poljednoscevoe* reak-cionárius és kultura-ellenes elveire térjen. S a cár egy tollvonással kaszárnyává alakít-tatta át azt az épületet, amelyben az ifjú Orosz-oroszágunk tudományt kellett volna tanulnia. Ez az intézkedés szomorú jele az időknek, s mutatja, hogy a felvilágosodás napjai még messze tartan-ak a cári palotától.

A másik hír hőse egy orosz nagyherceg, aki úgy látszik nem hajlandó cári urának nézeteit magáévé tenni. Meg Péterváron a rendkívül szigorú övrendszabályok folytán a legnagyobb esőndben mult el február 19-ike, a jobbgység folszabadtásának útforduló-napja, addig Moszkvá-ban, mint most utólag kiderül, fölöttébb érdekes és figyelemreméltó esemény játszódott le. A moszkvai rendőrök jelentése, hogy minden intézkedést megtett esoteles népgyűlések és esődülétek megakadályozására, kijelentette *Szergiusz Alexandro-vics nagyherceg*, Moszkva főkormányzója, hogy *II. Sándor* cár szobra előtt meg fogja *vinnepelni* az emlékezőes napot. És valóban, február 19-én óriási néptömeg jelenléteben, (lehettek vagy negyven-ezeren) a nagyherceg a „folszabadító cár“ szobra előtt *beszédet mondott*, amelyben lelkesen megjel-entzte a cárt, amit a jelenvált munkások és diákok viharos lelkesedéssel megismételtek. A legjellemzőbb a dologban az, hogy a *sajtónak megtiltották*, hogy *erről az eseményről hírt adjanak* s így csak most került valamely véletlen folytán napvilágra a dolog.

Vihar után. Az osztrák képviselőházban tegnapi lezajlott vihar után a komolyabb politikások ma szem-lélt tartanak azokon a ronesokon, amelyeket a hullá-mok partra vetettek. Ugy látszik, hogy a pusztítás nem volt túlságosan nagy, de mégis ijesztő tünet az, hogy az effajta botrányoknak nincs vége még a tizen-egyedik órában sem. Bécsben félhivatalosan a teg-napi botrányokról azt mondják, hogy nem kell nekik

túlságos jelentőséget tulajdonítani, mert semmiestre sem ingatták meg a parlamentnek azt az alapját, melyen a ház munkaképessége nyugszik. Ez a fellegás azonban nagyon optimisztikus, mert a német pártok, amelyeket a szavazás eredménye nagyon lesújtott, egészen más állásponton vannak, annál is inkább, mert a jobboldal a tegnapi napot a kormány és a né-metek súlyos vereségének tekintti.

Mint ahogy majdnem valamennyi osztrák képviselő elutazott Bécsből, a mai nap folyamán nem volt semmiféle pártkonferencia. A német klubok csak hétfőn ülnek össze tanácskozásra. A német néppárt tagjainak nyilatkozataiból azonban kétségtelesen ki-tűnik, hogy *nem hajlandók a tegnapi szavazás eredm-nyébe belenyugodni* és a német pártoknak elégtelt akarnak szerezni. A német haladók, amennyiben a németek közös akciójáról lesz szó, szintén *nem fogják magukat kivonni*. A német képviselői körökben lel-háborodással konstataják, hogy a kormány semmit sem tett a németek érdekében. A mellett különösen a lengye-leket itélik el, akiknek magartását az is jellemzi, hogy *Pientak* lengyel miniszter tegnapi miniszteri székéből a németek indítványa ellen szavazott. A németek fellegása szerint ez az eljárás nem lért össze a kormánynak a németekkel kötött kompromisszumával, sőt abba a gyanuba keveri a kormányt, hogy *maga is óhajtottá és elősegítette a németek vereségét*. Pientak eddig egyáltalán nagyon tartózkodóan viselkedett, annál nagyobb fel-tűnést keltett tegnapi viselkedése, mely a németek fellegása szerint nem egyeztethető össze *egy hivatal-nok-miniszter semlegességével*. Mint ahogy a német nép-pártiak a lengyelek tegnapi viselkedéséből azt látják, hogy a szláv szolidaritást többre becsülik magánál a parlamentnél is, *ők is megváltoztatják eddigi magartá-sukat* és amennyiben elégtelt nem kapnak, a harmad-ik olvasás alkalmával a költségvetési javaslat ellen *erélyesen fognak állást foglalni*.

Bécs, március 22.

Ő felsége ma délután kihallgatáson fogadta *Koerber* miniszterelnököt, aki jelentést tett a teg-napi szavazás következtében támadt új helyzet-ről. A németek pártja ma már *nyugodtában áll* meg a történetek s elvárja a kormánytól, hogy módot talál a tegnapi vereség helyrehozására, de a *legelőbbi opposzióra tökéle el magát* abban az esetben, ha a kormány nem szerezne elégtelt.

Japán ultimátuma. Péterváron az a hír terjedt el tegnapi óta, hogy *Japán ultimátumot kül-dött az orosz kormánynak*. Az orosz fővárosban azt hiszik, hogy a háboru már legközelebb *kitör*. A konfliktus oka a mandsu- és koreai kérdés, amelyben Oroszország és Japán sehoggy sem tudtak megegyezni s amelyben mind a két hatalmasság a legnagyobb mértékben érdekelt.

Rémuralom Konstantinápolyban. A szul-tán birodalmában inognak a hatalom oszlopai s olyasforma állapotok közzöntöttek ott be, mint Bizánc legválságosabb napjaiban. Ugy látszik, hogy a *genus loci* nem halt meg Konstantinápoly ősi kövei közt s mérget, gyilkát, cselvetéseit újra praktizálja Bizánc új urán. A szultán fél-örült, egy sor bizalmas emberét pillanatnyi gyanus hatása alatt sajátkezűleg küldte a másvilágra, egy sereg főhivatalnok — az ottomány birodalom régi támaszai — számkivetésben vagy fogságban ül. Remeg a szultán az új-török ösz-szeküvésieitől, amelyekről török kémeek — busás jutalom reményében — egész regényeket küldenek Konstantinápolyba. Ezeketől a rémhistoriák-tól majd megőrül a különben is ronesolt idegetti szultán. Rémuralmat statuált, razzikát tartat bas-sái és hadserege vezetői körében, elzárja fővárosát az idegenek elől, megmotoztatja a külföldi hajó-kat, vesztegzárakat állítat mindenféle ürügy alatt. Aki így falra teszi az ördögöt, tarthat tőle, hogy bajlósatai beteljesednek. A rémuralom oly bor-zasztó súlylyal nehezedik Konstantinápoly lakos-ságára, hogy még a jámborabb fajtája is levetni iparkodik a szörnyű igát. A megindított lavina aztán elsöper sok oly dolgot is, amely elállott volna még évekig. A szultán erőszakoskodásai titkos retorziókat vontak maguk után. Ezekről csak gyéren jön jelentés. Egy mai konstantiná-polyi távirat is egy ily retorzióról számol be. *A trónörökös nagyon titokatos körülmények közt megbö-tegedett s állapota életveszélyes*. Mi az oka ennek a titokatos esetnek? Csak sejtetni lehet. A trónör-ökös nem őrzik olyannyira, mint a szultánt, hoz-záférhet az ügyes mérgekverő kéz. Talán ilyes-mitől lehet tartani. S ha ez a titokzatos eset ere-dete úgy a szultánnak kell a tragédia okát vállalnia.

Az előkelő uri közönség figyelmébe

Angol ruhaberleti osztályunkat.

Próbábitányt szivesen készítünk.

SCHNELLER és KOZMA, VII. kerület, Royal-szálló.

ajánljuk a modernkor minden kívánalmának megfelelő és célszerű

Altalanosan elismert elegáns szabás és remek kidolgozás. Nagy rátkár tisztán angol és skót különlegességeiben. Képekkel ellátott teljes prospektust és mintákat kívánatra bérmentve küldünk. Mértékelt bármely bitány elegendő.

A szabadság sohasem nevelt bravókat és bérnyelkosokat.

A lengyelek önvédelmi harca. Az oroszországi lengyelek ma már csak vallásuk révén válnak külön az oroszoktól, mióta Varsó utcáin tilos a lengyel szó. A lengyelek önvédelmi harcában tehát hasznos szolgálatot végez a katolikus vallás. Az orosz politika észrevette ezt s azon van, hogy a lengyel gyermekeket orthodox iskolákba édesgessze. Ezel szemben e hazafias papság újabb akcióra készül. A lengyel *Caas* értesülése szerint a vilnai püspök egyházmegyéje papjaihoz körlevelet intézett, amelyben felszólítja őket, hogy ügyeljenek arra, hogy a katolikus gyermekek ne látogassák az orthodox papok vezetése alatt levő iskolákat, amelyek megmetyélezik lelküket és szívüket és hogy az olyan gyermekeket, akik ezt megis megteszik, ne részesítsék a gyónásnál az abszolúció kegyében.

Berlin, március 22.

Javoraszkinak, a lengyel diákok kiutasításáról szóló interpellációja kapcsán itteni politikai körökben hangsúlyozzák, hogy a kiutasítás eszméje nem egyedül a belügyminiszertől, hanem egyenesen a kancellártól indult ki és hogy csak azokat a lengyel diákokat utasították ki Poroszország területéről, akik németellenes politikai mozgalmakban vesznek részt. A kiutasítottak egytől-egyig titkos és tiltott szövekezekhez tartoztak.

A *National Zeitung* hangsúlyozza, hogy ugy Ausztria, mint Oroszország is tudja, hogy miért történtek a kiutasítások. Egyébként a kiutasítottak közt csak kevesen vannak osztrákok.

Tüntetés egy királyi hercegnő ellen. A barcelonai és madridi utcai tüntetéseket valahogy elfojtatta a kirendelt katonaság, de a nép minden rétegében továbbra is lappangva él a forradalom parázsa. Fel is használnak minden alkalmat arra, hogy ennek a hangulatnak kifejezést adjanak. Az utcai tüntetések tegnap átláptárlódtak a madridi királyi vár udvarára. Szólt ez a tüntetés a regenskirálynő veje, *don Carlos* ellen. Az őrség felváltásánál ugyanis a herceg volt az inspekciós tiszt és mikor a csapatok el akartak előtte vonulni, az összegyűlt tömeg dühös kiáltásban tört ki:

— Le a hiéna fiával! Gyalázat! Szegény asturiai hercegnő! (a herceg felesége.)

Ilyen és ehhez hasonló kifakadások hallatszóttak, majd éktelen fűtyülés következett. A regenskirálynő, a király és az asturiai hercegnő az erkélyről nézték az őrségfelváltást, de a fenyegető tüntetés láttára ijedten vonultak vissza. Végre is a herceg *szuronyos rohama vezényelt,* amire a tömeg szőjjelvont. A herceget azért gyűlöli a nép, mert apja, a casertai gróf és nápolyi trónkövetelő a karlista háború idején, mint *Don Carlos* hadvezére, kegyetlenül bánt a spanyolokkal.

HIREK.

Budapest, március 22.

— **BUDAPESTI NAPLO.** Március 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásukkal a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.**

— **Egyházi kinevezések.** A király, mint értesülünk, a hercegprimás ajánlatára *Kurcz* Vilmos ferencvárosi plébánost déghi apátá, *Kirschoffer* Károly obudai plébánost pedig titeli prépostá nevezte ki. A kinevezéseket a hivatalos lap egyik legközelebbi száma fogja közölni.

— **A király a bécsi Künstlerhausban.** Désből jelentik, hogy a király ma délelőtt nyitotta meg *Ottó, Ferdinánd Károly, Lajos Viktor és Lipót Szeleárd* főhercegek jelenlétében a Künstlerhaus huszonkilencedik kiállítását. A fejedelmi vendégeken kívül ott voltak még *Haril és Wittke* miniszterek, *Nigra* olasz nagykövet, a bajor és szász követek, a helytartó és a polgármester. A bemutatások után ő felsége megnézte a kiállítást. Az olasz nagykövet és a két követet a király megszállásával tüntette ki.

— **Uj egyetemi magántanár.** A közoktatási miniszter *György Tibor* dr. gyakorló orvosnak a budapesti tudományegyetemen az orvosi tudomány törté-

neléből egyetemi magántanárá történő képesítését jóváhagyta és ebben a minőségében megerősítette.

— **Fejedelmi találkozó.** Désből jelentik, hogy a király el fogadta a bajor régensherceg meghívását a müncheni germán múzeum ötvenéves jubileumára. A király ez alkalommal Nürnbergben találkozik még a német császári párral, a szász és württembergi királlyal és a bádeni nagyherceggel.

— **Tisza Kálmán haldoklik.** A kialvó élet csodálatos szövetségével viaskodik a halállal *Tisza Kálmán.* Az ősz államférfi betegséggya mellett van három fia és a leánya, a veje és három unokája. Állapota iránt általános az érdeklődés. A politikai és társadalmi élet előfelölsegei, *Tisza Kálmán* barátai és politikai ellenfelei egyaránt részvételrel tudakozódnak a beteg hogyléte felől.

Ma reggel kilenc óraker meglátogatták a nagybeteg *Korányi Frigyes* és *Janny Gyula* professzorok s hosszabb vizsgálat után kijelentették, hogy *Tisza Kálmán* utolsó óráit éli s már nem lehet megmenteni az életét.

A Degenfeld-palota előtt egymásután jönnek a politika és társadalom kitűnősegei, kiket már nem engednek a beteg környezetéhez sem, csak a portásnál adhatják le névjegyüket. Már kora reggel *Szell Kálmán* miniszterelnök is megjelent a palotában és melegen tudakozódott, hogyan töltötte a beteg az éjszakát s vajjon az orvosok nem remélik-e, hogy a katasztrófát sikerüljön fog elhárítani. A miniszterelnök délután félhárom óraker *Darányi Ignác* földmívelésügyi miniszter kíséretében jöböl megjelent a Degenfeld-palotában, hogy megtudja a délelőtti tartott orvosi konzilium eredményét.

Janny tanár szakadatlanul a beteg mellett időzik, akit *Korányi* tanár a délelőtti folyamán háromszor látogatott meg. Az orvosok megállapították, hogy folytatják a mesterséges légzést, mely a nagybeteg szervenéséit láthatólag enyhíti.

Részint személyesen, részint levélben tudakozódtak a beteg állapota iránt a következők:

Szell Kálmán, Plósz Sándor, gróf Szápáry Gyula, Márkus József, gróf Bánffy György, Lónyay Sándor, Daniel Gábor, Szily Kálmán, Németh Kálmán, Bernáth Géza, Márkus Miksa, Kautz Gyula, gróf Telegi Géza, báró Podmaniczky Géza, Gyulai Pál, Berceik Árpád, gróf Keglevich Gyula, Miklós Odón, Josipovich Géza, gróf Csáky Albin, gróf Pejacevich Tódor, Szalavszky Gyula, gróf Zichy János, gróf Apponyi Albert, Horánszky Nándor, Conialonieri, Csávossy Béla, gróf Széchenyi Albert, Láng Lajos, báró Eötvös Loránd, Gyulai Pál, báró Eötvös József özvegye, Bornemissa Adam os. és kir. kamarás, Belitska Béni, gróf Stadniczky László, özvegy báró Sennyey Lajosné, Fabiny Teofil, Enyedy Lukács, Weisz Berthold, Tarkovich József, gróf Zichy Aladár, Bóné os. és kir. kamarás, Wlassics Gyula, gróf Apponyi Lajos, Emich Gusztáv, Cseh Ervin, Láng Lajos, Szalay Imre, Berzeviczy Albert, báró Bánffy Dezső, gróf Telegi Sándor, báró Podmaniczky Gyula, Békási Sacelláry György, gróf Széchenyi Aladár, Szász Károly, Földváry Miklós, özvegy báró Eötvös Józsefné, dr. Csiky Kálmán, Bauer Antal, Lónyay Sándor, Justh Ferenc, báró Born Frigyes, Szóts Farkas.

A hajnali órákban a beteg állapota változatlan. Éjszaka egy óra után *Korányi* tanár hazament s reggel tér vissza a beteghez, aki mellett most — hajnalban négy óraker — családján kívül *Janny* tanár virraszt.

— **Tolsztoj betegsége.** Moszkvából táviratozzák, hogy *Tolsztoj* állapota kedvezőbbre fordult. A nagybeteg most már nyugodtan tölti az éjszakát és étvágya is javult.

— **Nagyheti ájtatosságok.** A főváros katolikus templomaiban az évente szokásos rendben tartják meg a nagyheti ájtatosságokat, amelyek már virágvasárnapján, március 23-án kezdődnek. Ezen a napon barkaszentelés s minden templomban zenés nagymise lesz. Közön istentisztelet tartanak kedden, Gyümölcsoltó Boldogasszony napján. Nagysüűrtökön lesz a budavári koronázó Mátyástemplomban a lábmosás szertartása, melyet *Vaszary* Kolos bíboros hercegprimás vez. Nagygyűnteken lesz a szent sírokhöz való búcsujárás és nagyszombaton tartják meg a föltámadás ünnepét. Husvét vasárnapján és hétfőjén minden templomban ünnepi istentiszteletek lesznek.

— **Játékbankok alkonya.** A belga képviselőház ma 78 szavazattal 7 ellenében elfogadta a játékházakról szóló törvényjavaslatot a szenátus által elfogadott módosítással. A törvény véglegesen eltűnt Belgiumban a játékházakat és kiterjed *Ostendére és Spára* is.

— **Polgármester-választás Fiumében.** Fiuméből táviratozzák: A reprezentanza ma délelben polgármesternek *Vio Ferenc* eddigi alpolgármesteri, alpolgármesternek *Bellen* András választotta meg.

— **A koronázás főpróbája.** Az élet komédia, — mondja a régi közmondás. De ritkán gondolunk arra, hogy mennyire hasonlatos a komédia az élethez még mellettkörülményeiben is. A komédiások élete tükröződik vissza az élet komédiáiban és a világtörténelem számtalan fontos eseménye szinte színházi körülmények között játszódik le. A hősök betanulják szerepüket, államférfiak a tükör előtt készülnek és a közélet számtalan embere kendőzi magát, mielőtt a nyilvánosság elé lép. Lám, az új királynak a megkoronázása fordulópontot jelent egy nemzet történetében és az ősi szertartás milliók szívet tölti el áhítatos hazafisággal. Hogy ennek a hatalmas ceremóniának színházi előkészületei vannak, — ki gondol arra? Londonban például, ahol most lázasan folyik a készülődés a koronázás ünnepségére, egy vagy két hét óta nap-nap után beállit a Westminster-templomba egy derék „policeman“, magyarul rendőr, leteszi borsisakját, leül egy szalmafonatu székre és jámboran türi, hogy a pap megkoronázza bádog-diadémmel. Közben harogva szól az orgona és a zenekar. Ezek a próbai annak a nagy koronázási ünnepségnek, a melyekre julius havában kerül a sor. Az igazi koronázáson persze a király helyettesíti a „policeman“-t s az érsek az egyszerű áldozópapot. Minthogy azonban a koronázás szertartásának különböző fázisait zene kíséri, hogy döntő pillanatban zavar ne támadjon, már előzőleg tanítják be próbákban a zene-és énekkart és a papi asszisztenciának is be kell gyakorolnia a ritkán előforduló szertartást. Ime, még a koronázási ünnepségnek is megvannak a maga külön próbai: rendelkező próbjája, énekpróbjája, zenekari próbjája stb. Egyelőre a rendőr „markirozza“ a királyt.

— **Kossuth Lajos emlékezete.** Kossuth Lajos halálának nyolcadik évfordulóját kegyelettel ünnepelte meg a főváros valamennyi hazafias társasága. Holnap délután is emékkünnep lesz Kossuth sírjánál. A Kossuth-emlékbizottság a hozzá csatlakozó egyesületekkel kívonul a temetőbe. A gyűlekező délután harmadik óraker lesz a Múzeum mögött. A bizottság koszorúját *Lakatos* Miklós volt országgyűlési képviselő teszi le a sírra. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt nevében az emlékbeszédet *Nessi Pál* tartja. Kossuth Lajos sírházhoz a budapesti lengyel-klub is kívonul, élén dr. *Baránszky Gyula, Pulyánovszky György, Czartorjyszky Zsigmond* és *Szomola* kiküldött tagokkal. A lengyelek is a függetlenségi pártkörben gyűlekeznek.

— **Uj kanonok.** Dr. *Hoffmann* Károly püsztaszeri apátot és kulai plébánost a király kalocsai kanonokká nevezte ki. A kinevezés az új kanonok széleskörű ismerőséinél, főleg Bács-Bodrog megyében általános örömet kelt. *Hoffmann* Károly nemcsak az egyház és a kultúra terén, de a közügyekben is áldásos működést fejtett ki és ezáltal mindenütt köz-elismerést és tiszteletet vívott ki magának. Az új kanonok kiváló egyháztudós és testvérbátyja dr. *Hoffmann* József miniszteri osztálytanácsos, budapesti tudományegyetemi tanárnak.

— **Az orosz északarkli expedíció.** A *Petersburger Zeitung* báró *Toll* sarkutazónak *Konstantin* nagyherceghez intézet táviratát közli, amely február 24-én Ajdsargajdorfban kelt és március 17-én Irkuokban adatott fel. A távirat így szól: Január 28-án *Vologjovicscsal*, a segítő-expedíció vezetőjével elhagytam a *Szárja* yachtot és elébe mentem a postának, amelyet *Povarnaja-Ajdsargajdachban*, a Szvjátó-Nosz-fók köz-elében találtunk. Visszafelé Nagy-Ljakhov, Sztoibovoj-Vjelkovszki és Osztrov szigeteken át koron venni utamat. Azalatt *Matiszen* hadnagy a jégen keresztül észak felé megy a nagy lék és keletkezésének állóderítésére. Most a még meglévő szénkészeletet arra akarom felhasználni, hogy a Jeges-tengeren az új szibériai szigetektől északra kutassak és a készlet utolsó maradékával elérjem a Lénát. Ilyen módon remélem, hogy az expedíció tagjait a *Szárján* vagy legalább a Lénán Jakukig viszem. Ha ez nem volna lehetséges, a segítő-expedíció által létesített éléstárak segítségével képesek leszünk a térképek nyomán visszatérni. A tudományos munka rendesen halad.

— **Csaqu-d'ora.** A párisi *Bonifes-du-Nord*-színház különös vállalkozása ellen, amelyről a minap megemlékeztünk, mind élenkebb mozgalom indult meg. A kétes hírű hölgynek a szimpadon való trivól állépletesé ellen most a munkásosztály tiltakozik. Felhívták intéztek a „tisztességes emberekhez“, hogy ne térjék ennek a tisztán alacsony spekulációból támadt vállalkozásnak megvalósulását. Ha tiltakozásuknak nem lesz fogadtatja, így lejezik be a felhívást, majd igazságot tesznek ók azon az estén. A rendőrség már részen van

Megnyitás április 15-én!

EDLACH gyógyintézet

Alsó-Ausztria, 15 percnyre Payerbach-Reichenautól. Tulajdonos: Dr. Konrad Gyönyörű, pormentes, szélőt óvott fekvésben, 600 m. magas a tenger szién fölött. **Specialis intézet szívbetegségeknek** (naubeimi gyógymód), idegbetegyeknek és minden ét-és táplálé-gyógymód. — A legfőképzetben berendezve. — Legnagyobb kényelem. — Villamos világítás. — Prospektusok az igazgatósgtól. — Interurb. telefon Edlach 2. sz.

— **Egy lépéssel előre.** A nők jogaiért vívott harcot Németországban veszik a legkomolyabban. Nők is, férfiak is. Az amerikai mozgalmak excentrikusak kissé, ugyisintén az angol nők küzdelme is. A lényegét almossa a sok különcködés. Másfelé pedig nem igen törődnek a nők jogainak kiszélesítésével sem a nők, sem a férfiak. A jog — például — a nők választási joga felett pedig egyszerűen, csak egy pár legyintéssel napirendre térni nem igen lehet. Az ország, a társadalom, a polgárság sorsa: a nő is, éppen úgy, mint a férfié s van abban valami, hogy a politikának irányításában, a terhek, kötelességek, javak megosztásában just követelhet magának a nő is. Az a nő, aki mindennek az osztályosa. A berlini nőknek van egy egyesületük, amelynek az a célja, hogy a nők szavazati jogáért küzdjön. Ez az egyesület minden argumentumot józanon, okosan memorandumba szedett össze s aztán elment az írással a minden dolgok fő-fő intézőjéhez, a kancellárhoz, hogy ime: itt van ami igazságunk, hát tessék érvényre segíteni, vagy pedig győzzék le argumentummal az argumentumainkat. A memorandum nem rohannak be ajtóstul a házba. Arra kértek a kancellárt, hogy nyújtson be a birodalmi gyűléshez egy javaslatot, amiben el-
töröltetik valamenynyí német államban a nők korlátozása az egyesülési jog szempontjából. Ha ez megvan, tovább aztán könnyebb az agitáció, mivelhogy azzal tisztában vannak a berlini hölgyek is, hogy ez a világrendítő reform nem megy csak úgy máról holnapra. A deputáció szép, fiatal kisasszonyai öreg anyókéknak leszenek talán akkorra, amikor a férfi, a eskőkönysös him lemond arról a monopoliáról, hogy — látszólag — csak ő kormányozza a világ folyását. Látszólag, mert hát lappangó módon, úgy, hogy mi, az állítólagos okos emberek észre se vesszük, réges régen asszonyok dirigálják a világot. Nem azok, akik kiállanak a történelem porondjára, nem a Katalinok és nem Pompadourné asszonyok, a többé-kevésbé férfi-befolyás alatt álló olyan világtörténelmi alakok, akiknek csak a köntös asszonyi, hanem a tuatból való erők és ezer és millió asszony. Azok a nők, akik az uralmuk háta mögött a kiltőt puskába újöltést dobálnak be a torlasz mögött és azok az asszonyok, akik a békességben a maguk politikája értelmében odáig puhítják az embert, hogy oda adja a voksot, ahova az asszony rendeli. Persze úgy, hogy maga se tud arról, hogy idegen befolyásnak engedelmessékedett. Hét-nyolc esztendeje annak, hogy egy szegedi választáson azt láttam, hogy az ura mellett büszgésen kitaró asszony az utolsó pillanatban egy jól alkalmazott pofal térítette meg az ellenzék számára az urát, aki már-már hajlandó lett volna a kormánypartii jelöltre szavazni. Hát ki szavazott itt? A férfi-e, az erős, vagy az asszony, a gyöngő? És ezer meg ezer változatban, eskóban, hizelgésben, ölelésben, intrikában, sírásban, gőrsében, engedékenységben ez a pof ismétlődik, a mióta világ a világ. Az asszony nagyobb ur, mint a törvény. Számottevőbb tényező. S ha ez igaz — és igaz — akkor mi áll utjába annak, hogy nyilvánvalóan átadjuk neki azt a helyet, amelyet voltaképpen ma is betölt. — Valahogy ilyenformán okoskodhatnak a memorandumos berlini asszonyok is és Billow igazat adott nekik. Valamieszt okos ember egyebet nem is tehet. Letagadni nem lehet a csillagot az égről és az asszonyi hatalmat az idő meg a politika szerepében. Azt mondta nekik, hogy igyekezni fog az ő kívánságuk értelmében befolyásolni egy birodalmi gyűlést, mint a szövet-ségantafest. Akkor aztán tessék tovább dolgozni a végéig érdekében. Hogy tudniillik az asszony egyelőre választó legyen, aztán választható is és aztán eszínaljon politikát a maga képe. Ha tud. Ha nem tud, hát majd az is kislül és akkor még mindig tovább folytathatjuk mi férfiak a munkát. Ott kezdjük el újra, ahol abbahagytuk.

— **Szocialista kongresszus.** A magyarországi újjászervezté szocialis demokrata-párt március két utolsó napján és április elsején *Mészöron* kongresszust tart. A kongresszus a munkálkodó szegénység, a kisgazdák és mezei munkások és az országos kubikos időmunkások érdekeivel fog foglalkozni. A kongresszus az általános választási jog, az önálló vámtérlet és a házitűzhely védelmét tüzte napirendre.

— **Jó tanács.** Az időnyvvaltozás egyszerűs mind új gondok okozója. A jó tanács mindig sokat ér, de kétszeresen sokat ér, ha jókor adják. Föl kell használni azt a népszerű intézményt, amelyet *Rothberger* bécsi udvari szállító hét évek óta intart s amely a ruházókodás terén a legkitűnőbb. Ebben az üzletben az ember átadja viseltes és kopott téli ruháit. néhány forintot fizet rá s a legszebb, legdivatosabb ruhát

kapja érte. Ezt az egyszerű bevásárlási módot a cég minden szezon elején megújítja s így módot nyújt arra, hogy az emberek könnyű szerrel essenek túl a ruházókodás gondjain.

— **Festetiék grófnő ékszerel.** Erzsébet királynéknak kedvelt csillagkeresztos hölgyét *Festetiék* Mária grófnőt, a napokban a vonaton összes ékszerétől megfosztották. A grófnő Bécsből Rómába utazott s az uton rabolták el tőle pompás és tele tele értékes ékszerait. A grófnő három nappal ezelőtt hagyta el bécsi lakását, hogy Rómába utazzék. Ezt az utat eddig minden évben egyszer megtette *Festetiék* grófnő s mindig magával vitte legszebb és legmutatósbabb kinseit. A drágaságokat ezúttal is bőrdőntő tette s az a bőrdőntő lászlóval ezúttal is bőrdőntő most is rendeltetési helyére, csak mikor a grófnő ékszerait kerestevette észre, hogy valaki a bőrdőntő útközben kinyitotta s ellopta belőle mindazokat az emléklágyakat, melyeket *Erzsébet királynétól* emléklül kapott. A lopásról legott jelentést tett a grófnő az osztrák és olasz hatóságoknak s közölte velük az elrabolt ékszernek pontos leírását is, ezeitől azonban még nyoma sincs a tolvajnak.

— **A debreczeni kereskedelmi kamara új titkára.** Dr. *Király* Ferenc országgyűlési képviselő elhunytával üresedésbe jött a debreczeni kamara titkári állása. A kamara pályázatot irt ki. Összesen 87 pályázó jelentkezett. A kamara gyűlése után azonban úgy határozott, hogy a kamara érdekeinek megfelelőbb, ha a titkári széklet meghívás után föltűbe. Az elnökség *Szavay* Gyula győri titkárnak ajánlotta fel az állást, aki azt elfogadta és programját a mara kaeleőt kifejtette.

— **Drót nélküli az Atlanti tengeren át.** Londonból táviratozzák, hogy *Marconi* Sidoen nevű skótszországi városba érkezett, ahol állomást fog fölláttani. Ez állomásról az Atlanti tengeren át lehet majd táviratozni. Junius közepére készüli el majd az állomás s első táviraat üdvözölés lesz, amelyet *Marconi* fog *Edvár* királyhoz intézni a koronázás alkalmából.

— **Házielőadás.** Igóli dr. *Szontagh* Abris közegészségügyi tanácsos hetvenhárom éves korában Budapesten meghalt.

Dr. *Szontagh* Abris iskoláit *Rozsnyón* és *Pozsonyban* végezte. A szabadságharoban mint honvédtűzértszít veit részt s ott volt a honvédség legszebb és legvéresebb diadalában: az igóli branyiszki és kápolnai csatákban. *Gyón* tábornok 1849. tavaszán fontos hírekket őt küldte Komáromba, amely mindenfenn elenség által volt körülveve. *Szontagh* Abris sok viszontagság után szerencsésen beutott a várba, s ott maradt az egész ostrom alatt résztveve a védelemben. A szabadságharc leveretése után az orvosi pályára lépett. Mint fiatal orvos több mánásaladának volt háziornosa, így a *Zichy* grófok családjának is. 1861-ben Budapesten telepedett meg s azóta a fővárosnak egyik legtekintélyesebb orvosa volt. A homeopathiának volt hiva s két éven át ő szerkesztette a magyar homeopathik orvosi szaklapját is. A tornászának ő a megalapítója Magyarországon: néhány barátjával a hatvanas években megalapította a *Nemzeti Tornaegyesületet*, amelynek évekig elnöke, utóbb pedig tiszteletbeli tagja volt. A szabádkörművesek, akiknek egyik buzgó mestere volt, megválasztották a szimbolikus nagypáholy nagymesterévé s így az egész osztrák-magyar monarchia szabádkörműveseinek ő állt az élén 1888-ig, amikor tíz évi működés után lesöztető e diezes állásáról. A szabádkörművesek ekkor tiszteletbeli nagymesterüké választották. Halálát két fia: *Jenő* és *Emil*, továbbá gyámleánya, motesit *Kerék* Ilona, menyő: *Özevgy Szontagh* Arpádné *Grotschel* Emma és testvérei igóli *Szontagh* Pál Márton és *Bertalan* siratják. Temetése 23-ikán, vasárnap délután három orakor lesz az *Ujvilág*-utca 2. szám alatt levő lakásáról.

— **A képes levelezőlapok ellen.** A belügy-miniszter figyelmessé tette a pénzügyminisztert arra, hogy a dohánytűzösdékben szeméremsertő levelezőlapokat árusítanak. A pénzügyminiszter, aki ugylátszik, nem tūri, hogy az ő birodalmában merényletet intézzenek a jó izlés ellen, szigoru rendeletet intézett valamennyi pénzügyigazgatóságához, hogy figyelmeztessék a dohányárúsakat, hogy ha ezentul sem dobálják ki ezeket az ocsmány árucikkeket, megvonják tőlük a tőzsdéjogot. Azok a tőzsdetulajdonosokat akiket ilyen képes levelezőlapok közvetítése miatt akár bírói, akár közigazgatási uton jogérvényesen elmarasztaltak, azonnal el kell mozdítani a dohányárúsítástól.

— **A kolozsvári tanítók háza.** *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternél ma báró *Fel-tsch* Arthur országgyűlési képviselő vezetésével egy nagyobb kolozsvári küldöttség járt, mely arra kérte a minisztert, hogy a kolozsvári tanítók-háza leleptése iránt tegye meg a rendelkezéseket, miután már az erre szükséges összeg meg van szavazva. A miniszter az ügyet jóindulattal fogja elintézni.

— **Elhunyt pártvezér.** *Szabádkáról* táviratozzák, hogy ott ma éjjel hirtelen elhunyt *Mamusich* Ágoston ügyvéd, az ottani ellenzék agilis vezere. *Mamusich*, akit a városban mindenki rövidesen *Agónak* nevezett, — ami az Ágostonnak bunyevácós rövidítése — nagy szerepet játszott Szabadka város közgyűleinek történetében. Temperamentos ember volt, kihevülte gyakran elragadott s a városi közgyűléseken nem egyszer zajos és viharos jeleneteket rögtönzött. Néhány év óta elkeseredetten küzdött a szabádkai polgármester, *Mamusich* Lázár ellen, aki unokabátyja. Szenvedélyes küzdelmében annyira ment, hogy egy ízben revolvert szegzett a városi közgyűlésen a polgármesterre. Egyébként jeles tehetségű, kiválóan képzett ember volt s bunyevác elvtársai valóságilag istenítették. *Mamusich* Ágoston ötvennyolc évet élt. Hirtelen halála a városban mindenütt nagy részvétet kellett. Vasárnap délután hidenyik örök nyugalomra a szabádkai osaládi sirboltban.

— **Házasság.** *Paschkus* Béla, a The Mutual new-yorki ébtizosító-társulat pozsonyi iögygynöke eljegyezte *Reichard* Rózsát Mándokról.

Klein Andor mikolai nagybirtokos eljegyezte *Schwarz* Jakab éleési bírtokos és gyáros leányát, *Margitot*.

Löwy Sándor ékszerész eljegyezte *Kohn* Mariska kisasszonyt. *Kohn* Hermann leányát *Salgó-Tarjánban*.

Neufeld Jenő eljegyezte *Bergl* Gizi kisasszonyt Budapesten.

— **Cigaretta hároa.** Amerika és Angolország között kiütrő egy különös küzdelem. Az *American Tobacco Company*, vagyis az amerikai cigarettagyáros szindikátusa éppen csak arra törekszik, hogy az angol *Imperial Tobacco Company* a saját hazájában verje meg. *Mr. Benjamin Duke*, a szindikátus elnöke vezeti a gigási küzdelmet. Mert óriási árnyu ez a harc. Kezdődött hirdelés-csatározással, amely eléggé jellemeshet az a kis adat, hogy az angolok egyetlen napon hétezer font, vagyis 168.000 korona áru hirdelést adtak fel. A társaság azonkívül a mult heten megigérté a dohányosoknak, akik huszezen vannak Angolországban, hogy megrendeléseik árnyában évenként prémiumokat oszt ki közöttük, amelyek az összes jövedelem husz percentszáz, vagyis százezer fontot, ha kötelezik magukat, hogy amerikai cigarettát nem árulnak. Be is küldött minden dohányboltosnak egy-egy szerződés-blankettát, hogy öt nap alatt töltse ki. De ugyanazon a napon mindegyik boltos Amerikából táviratot kapott, hogy várjon, ne írja alá mindaddig a szerződést, amíg az amerikai társulat ajánlatát nem tudja. És a szindikátus tudatta csakhamar, hogy a következő négy év összes jövedelmét átengedi a dohányárúsoknak, de azonkívül még kétszáz-ezer font jutalmat oszt ki azok között, akik nem árusítják az angol cigarettákat és a szerződés-blankettát visszaküldik. Az amerikaiak pedig kétszáz-ezer fontot keresnek évenként, így hogy beleszámítva a prémiumokat, négy év alatt negyven millió koronát akarnak áldozni erre a kis csepvetárra.

— **Világvárosi szokás.** A husvét hetében érdekes újítást léptet élethe a *Hoch Testvérek* férfi-, fiú- és gyermekruházárúháza. Nagyszámu vejóneké kívényelmeg ugyanis az üzlet teljes világitás mellett esti 10 óráig marad nyitva. Ez az újítás, amely a nagy világvárosok rendez szokása, bizonyára méltányiasra talál a főváros vásáros közönségénél.

— **Veszedelem egy iskolában.** Három esztendővel ezelőtt nyitották meg a zugligréti új elemi iskolát. Az építés — úgy látszik — nem volt jó, mert a minap az egyik osztályban a mennyezetről egy darab leszakadt. A katasztrófa szerencsés félórával az előadás megkezdése előtt történt, amikor még egy gyermek sem volt a teremben. Hétlőn az iskola igazgatója, mielőtt a gyermekeket beeresztették az iskolába, megnézte az osztályokat. Amikor a földszinten levő egyik osztályba benyitott, azt látta, hogy a mennyezet erősen meg van repedve s a falról törmelék hull. Meg akart győződni a baj okáról s az iskolában levő tanítóval fölment a padlásra. Alig értek föl, amikor a mennyezet iszonyu robajjal leszakadt. A por egy-erre megtöltötte az iskolát. A lehullott törmelék több padot összelört. Az igazgató azonnal jelentést tett a kerületi előjáróságnak és a tanácsnak. A vizsgálatot rögtön megindították s konstátálták, hogy a mennyezet két gerendája törött ketté, de konstátálták azt is, hogy a másik iskolaszoba mennyezete is meg van repedve. A mérnöki hivatal azt jelentette a tanácsnak, hogy a teremben az időn nem lehet tanítani. Amíg a földszinti helyiségeket rendezbőzzák, a tanítást a szülterén helyiségekben végzik.

LEGUJABB TALALMÁNY
a cs. és kir. szabádkalmazott

FÉRFIING

Vértés és Sebestyén csász. és kir. szab. rendmestri kézfűzők.

Budapest, IV., Múzeum-körút 15. a kir. műgyeztemmel szemben.

amelynek nyakléce a redgombolandó gallér bőséges ésmagától pontosan szabályozható, rácsok közötti távolság és szatkeghez képest, szatkebb vagy bővebb gallér használatát teszi lehetővé: Rendkívüli előzserő és használatban olyan egyszerű, hogy kitűnő tisztaság nem igényel. Ezen ingek melyek háris általános közkeveltségnek örvezeknek egyedül nálunk a felmáltozási kaphatók:

Szintartó francia batizsathól drbjn	2.50 frt
Legjobb minőségű sifonból, stum vagy redés mellet	2.30 " "
Puha batizs- vagy pkmelből	2.70 " "
szabó mérése után készítés szerint kiválóan is készíthők.	2.70 " "

Videki megrendeléseknél elegendő a gallér számát megadni.
Készleten leírásni szivesen szolgálnak. Utazások a szabádkalmi törvénybe ötköznek, melyekről ajánlunk a rakártonkon lévő francia és angol úridival különlegességeket, valamint bol- és külföldi kalapokat.

— **Az iskolás gyermekekért.** A Budapesti VI. kerületi Közföldmunkás Egyletét szegény iskolás gyermekek felnevelésére céljából április hó 18-án a fővárosi Vigadó nagytermében mesemondással, énekel, táncol és tombolával egybekötött gyermekünnepélyt rendez. Tekintettel az emberbaráti célra a változatos ünnepély nagy közönség látogatására számít.

— **Letartóztatott szélhámos.** A Sándor-utca 6-ik számú ház elé ma délután fél harkor elegáns flakkeren érkezett egy uriasan öltözött fekete szakállas, ovikeres fiatal ember s *Gróf Mária bárónő* lakására csengett be. Az előszobában a szolgának névjegyet adott át, amelyen a következő név volt: *Gróf Wenckheim Dezső*. A szolga bevitte a bárónőhöz a névjegyet s pár pillanat múlva kinyitotta az ajtó:

— A bárónő szívesen látja a gróf urat!

Az idegen belépett a szobába, de amint a bárónő meglátta, meglepetve kérdezte tőle:

— Ön Wenckheim gróf?

— Igen, a békési Wenckheimok közül való vagyok.

— Ön közönséges család, nem gróf. Én ismerem az összes Wenckheim grótokat.

Az állítólagos gróf erre sarkon fordult és hanyatt-homlok rohant ki a szobából. Az ajtóban álló inas felhökölte s a lépcsőkön leszaladva, a kapu előtt álló bérkocsiba akart ülni. A nagy lármára azonban előjött a házfelügyelő s megcsippte a szőkní akaró grótot, mielőtt még a kocsiába ülhetett volna. Átadtak egy rendőrnek, aki a főkapitányságra kísérte. Itt kiderült, hogy gróf *Wenckheim Dezső*, gróf *Pálffy*, gróf *Bissingen Ernő* és gróf *Kegelevich* nevek alatt gyűjtött könyvirodalmi anyagokat a Poliklinika és egyéb jótékony intézetek javára. A valódi neve gyulai *Persán György*, zalatnai születésű negyvenéves, volt arbrudányai helyettes polgármester, most állás nélküli nevelő. *Dezső* Frigyesnek mondta magát, amikor letartóztatott s ilyen név alatt lakott a Kender-utca 3-ik szám alatt. *Erdélyi* Dezső néven lakott az Üllői-úton s a múlt esztendőben öt hónapot ült a gyűjtő-fogházban lopásért. A szédelőgő a rendőrségi honlap átadja az ügyészségnek.

— **A budapesti Polgári Lövészegylet.** A Polgári Lövészegylet választmánya *Jaritz* András újonnan választott főlövészemester elnökléte alatt e hó 21-én tartotta meg alakuló ülését. A választmány nagy számban megjelent tagjai ülés után társas vacsorához ültek, melynek tolyamán dr. *Buday* József pohárköszöntőben fejtette az egyesület nemzeti és kulturális eredményeit.

— **Öngyilkos iskolásfia.** *Szedly* Gyula tizenéves éves iskolásfia ma délután Erzsébetfalván, születnek a Baross-utca harmadik száma alatt levő lakásán forgópisztolytal meglölte magát. A súlyosan megsebesült kislányokat a mentők a Szent István-kórházba szállították.

— **Egy szálloda pusztulása.** *Mürzschlag*-ból jelenti egy távirat, hogy a Semmeringen levő Waldhof-fogadó ma este 7 órakor kigyulladt és az egész épület rövid idő alatt lángba borult. A vendégeket sietve kiköltöztették. Egy betegasszonyt az ágygyal együtt átvittek a szomszédos derlvasuti fogadóba. A Semmeringen a husztára lerándult temérek közönség körében nagy az izgatottság. A környékről külön vonatok hozták a tüzoltókat. Még késő este is pusztított a tüzvész és nappali világosságot terjesztett az egész Semmeringen. Mindenki menekült a lánggal égő épületből, amelynek fedele bedőléssel fenyeget, csak a posta és táviró hivatal személyzete maradt a földszinti helyiségekben.

— **Célszerű utjtás.** Célszerű utjtásnak bizonyulnak és máris általános kedveltségnek örvendenek a Vértés és Sebestyén uri-dívaikereskedők (IV. Múzeum-körút 16.) új találmányu férfingei, melyek szabásuknál fogva, szűkebb és bővebb nyakbőségére önmaguktól szabályozódnak. Ezen bel- és külföldön szabadalmazott találmány dicsegetre méltó haladás a honi féhennemű-gyártás terén.

— **A szentai hid.** *Zenta* város közgyűlése tegnap tárgyalta a leszakadt hid ügyét. A városatyák egy része amellel kardoskodott, hogy a rozoga alkotmányra ne költsön a város többé egyetlen fillért se, hanem építtessen vashidat. A többség azonban a mostani hid kijavítása mellett döntött. Amíg a javítási munkát tart, addig két kompon fognak közlekedni.

— **Felismert öngyilkos.** Azt az ismeretlen öngyilkost, akit átíltó mellett találtak a Hermina-ut 37. számú ház előtt felismerték. Az illető *Losonczy* Sándor fehérgyarmati születésű 14 éves realiskolai tanuló, aki Kecskeméten Jakóti atyjánál, Losonczy Károly nyugalmazott adótárnoknál.

(x) **Fratelli Deisinger** küld Fiuméből 4^{1/2} kgr. legfinomabb Santos-kávét 5 forint 46 kr-ért bérmeuve és elvámolva.

(x) **Legmegbízhatóbb** gépolaját és olajpogácsát szállít a magyar olajipar részvénytársaság, Budapest, VII., Károly-körút 8.

(x) **Husvétli tojások, loocslók Kertész Tódornál.**

Jelzőtáblák.

— *Érdekes utjtás.* —

Azt olvassom a mai lapokban, hogy a fa- és szénkereskedők ipartársulata jelzőtáblákat fog kiosztani a fa- és szénkereskedők közt. De nem mindenki kap ilyen jelzőtáblát, hanem csak az akinek nem hamis a mértéke s aki becsületesen szolgálja ki a vevőt. Ez a kétségtelenül okos és modern gondolat egyáltalán a hasonló gondolatok ezreinek felrajzását idézte elő, s midőn ma délután végigmentem az utcán, elképzeltem, hogy milyen furcsa lesz, ha majd minden bolt ajtájan egy-egy kis pléhtáblára írott kritika fog ékeskedni. De én nem volnék oly merev az utjtásban, mint a fa- és szénipartársulat. Sokkal több gondot fordítanék az árnyalatokra. Ezért hamarjában már egy kis teret is kidolgoztam, amely lehetővé teszi a közönség teljes utbaigazítását. S ez az igaz. Ez ember tudja meg, hogy melyik boltos kicsoda ember, s legyen ezzel tisztában, mielőtt még belép a boltjába. Mert amikor már kijön a boltból, akkor rendszerint már késő.

Ime néhány tábla, amilyent én ajánlok az ipartestületek figyelmébe:

Mészárosok számára:

Mértéken tul becsületes	Agg ökrök barátja	Csontok tisztelője

Szénárosok számára:

Vizezi a szemet	Jelszava: „Por és hamu”	A mérésben kárára téved

Ezenkívül még az összes iparágak számára is ki lehet kombinálni buzdító és elriasztó táblákat. Még néhány példát írok ide, hogy az ipartestületek válogathassanak:

Buzdító táblákra:

Ez aztán a boltos!
Ostoba, aki máshol vásárol!
Itt költse el a pénztét!
Jobb, mint a többi!
Elvezet ennél vásárolni!
Ez a boltos szép fiú!
Nincs több ily üzlet!
Csak ide!
Pukkadjon meg, aki máshol vásárol!

Elriasztó táblákra:

Menjen máshova!
Ön téved!
Itt vásárol? Ilyen a magyar publikum.
Kerülje el ezt a csalogányt.
Ebben a boltban tavaly megütött a guta egy vevőt!
A boltos kelemetlen férfiu.
Kár a pénzért.
Tovább! Tovább!
Lasciate ogni speranza voi ch'entrate!
És így tovább.

FŐVÁROS.

(*) **A vásárpénztár.** A sertésközvágóhid vásárpénztára alapján támadja meg a főváros hentesiparát és így káros a nagyközönségre nézve is. A főváros tudvalevőleg megépítette az alsó bikaréten a sertésközvágóhidat s olyan használati díjakat állapított meg, amelyek minden darab sertést 4 koronával tesznek drágábbá. Sem a vágóhid, sem a díj megállapítás ellen a hentesek nem tudnak tenni semmit, mert a vágóhid elkészült, a díj megállapítással pedig a főváros hasznát akar magának biztosítani. Hasztalanul hivatoztak arra, hogy a főváros csak annyi díjat szedjen, amennyivel a befektetést törlesztheti és üzemköltségét fedezheti. Most legújabbban vérső csapás gyanánt vásárpénztárt akar a város, a sertésvásáron létesíteni. A marhavásártéren már létesült hasonló intézmény szomorú példát mutat arra, hogy mi vár a hentes iparra, ha a vásárpénztárt létesül. A budapesti mészáros ipar tönkrement az utolsó öt év alatt, a mesterek eladósodtak, a gazdák kerültek a fővárosi piacot, ahol ócsón kell eladni mindent drága előlegek fejében, ahol ugyan e miatt drágán vásárol az iparos és kénytelen haszon nélkül tudni az amugy is drága portékán. A budapesti mészárosok szomorú példára készített a henteseket most arra, hogy minden eszközzel küzdjenek a bank alapú vásárpénztár ellen. A fővárosi sertés huszfogyasztását mai napig a közönség teljes meglepődésére tudták ellátni, min-

den erőszakos hitel művelet és vásárpénztár nélkül. És el tudják látni ezután is. Nem kell tehát a vásárpénztár, amely mai formájában nem csak a kölcsönzéssel foglalkozik, hanem egyuttal bizonyos is, zálogüzletet tart, hajtó-díjat, bélyegezési, állítózási, kezelési és kötel-díjat szed s mindenféle mellékletekkel drágítja az árut. A hentesek méltányolást érdemlő kérelme már most a következő:

A főváros ne szedjen több díjat a vágóhidon, mint amennyire a beruházás törlesztéséhez és az üzemköltség fedezéséhez szüksége van. Mert a vágóhid olyan köztintzmény, amelyből a fogyasztás megkárosításával tulozt hasznót húzni nem szabad.

Ne létesítsen továbbá a sertésvásáron vásárpénztárt s ha mégis mindenáron létesíteni akarja, akkor bizza meg az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet, a budapesti hentes-ipartestületet, a sertéskereskedelmi csarnokot, hogy együtt szövetkezeti uton nyeresékedés kizárásával állítsanak vásárpénztárt.

A nagyközönség érdeke megköveteli a hentesiparosok kérelme teljesítését. Erre az ügyre vonatkozik különben a hentesek következő felhívása.

Tisztelt Karársak! Mindenféle bajokkal küzdő hentes-iparunkat a megnyitandó új sertésközvágóhid a tönk szélére fogja juttatni. Halálós ítéletünk a vásárpénztár, mert, amint a Sáborsky József által f. évi március hó 8-ikán a székesútvároshoz benyújtott memorandumban olvasható, — oly sok teljesen felesleges kiadásokt akar a hentesek vállaira rakni, hogy teljesen lehetetlen lesz a hentes-mesterséget bárminek is tovább gyakorolni. Auiroztat tehát kötelezzük magunkat, hogy azt az embert, aki minket koldusbotra akar juttatni, — bojkottáljuk, azaz kötelezzük magunkat, hogy a Sáborsky József és Fiai cégtől sertéseket egyáltalán nem vásárolunk. Roman József, Lázár Károly, Franyó József, Kurucz Márton, Németh János, Kaposos Sándor, Engel András, Reizenberger Gusztáv, Csera György, Dvorszák Ferenc, Patzer Adám, Háringsák Jakab, Oblesser József, Marschall Ferenc, Lautz Lajos, Pórszász Gy. céf, Brauch Ferenc, Kozalik Márton, Schreil József, Gyarmathy Miklós, Zelina Lajos, Gyarmathy Vince, Novák István, itj. Frank Mihály, Dukát János, Galiotti Lajos Stremont György, Mühllich Tivadár, Jerzsabek János, Babusa István, Ruzs Mihály, Tóth István, Tichy József, Dusbaba Mátyas, Havas Károly, Mihajlovits János, Janosó Mihály, Kéry Ignác, Pray S. Lipót, Kubik József, Kovács József, Vinoszky János, Jurida Ferenc, Gammauf Gyula, Fock Károly, Simon Károly, Löb Károly, Fazekas István, Lázár István, Pável János, Hrazidok Ede, Háringsák János, Schromm Károly, Kiss József, Hüpl Lénárd, Csermák Károly, Váczy Géza, Huhn József, Szeremle József, Böhm Ferenc, Terness János, Lieb Ferenc, Pimperl Samu, Károlyi Géza, Csető Gyula, Fried Vilmos, Molnár Károly, Sziberka István, Fond Lipót, Piril Ferenc, Neitek József, Piannenwald Lipót, Binder István, Fitz Henrik, Ruzs Ferenc, Bleicher Márton, Topi Antal, Menner Vilmos, Makuszovits István, Sopka József.

(*) **A pénzügyi és gazdasági bizottság** tegnap délután ülést tartott *Matuska* Alajos alpolgármester elnökléte alatt. Tárgyalás alá került elsősorban a tanügyi bizottságnak az az előterjesztése, hogy az elemi-iskolákhoz szervezzenek 4 igazgató-tanító, 60 tanítói és 53 tanítónői állást, a polgári-iskolákhoz pedig egy igazgató-tanító s 23 tanítói és tanítónői állást. Az elemi-iskoláknál a szervezés 60.520 koronába kerülne, a polgári iskoláknál pedig 10.360 koronába. Gróf *Festetics Géza* tanácsjegyző a tanügyi osztály részéről kéri az előterjesztés elfogadását, míg ellenben a pénzügyi és gazdasági ügyosztály azt a javaslatot teszi, hogy az ügyet egyelőre tartásák függőben, mert a közgyűlés már elrendelte, hogy vegyék revizió alá a tanítóit fizetéseket a szerzett jogok sérelme nélkül; elrendelte továbbá a közgyűlés, hogy a tanítói személyzet lehető kihasználása szempontjából a szakoktatás behozatalának a kérdését alaposan vizsgálják meg, s végre, hogy a főváros részéről nyújtott szolgáltatás ellenszolgáltatást kapjon a tanügyi rendezésében. Így tehát azt javasolja a pénzügyi ügyosztály, hogy az ügyet tartásák függőben.

Rózsavölgyi Manó szerint nagy hiba, hogy sokszor olyanok jutnak be, akiknek az iskola padjain használt tinta még föl sem száradt az ujjakon s viszont sok olyan tengődik állás nélkül, akinek a kellő képzettsége régóta megvan s mégsem képes bejutni. Nem szól hozzá az új állások szervezéséhez.

Springer Ferenc és *Feleki* Béla felszólalása után a bizottság többsége nem járult hozzá a szervezéshez s elfogadta a pénzügyi ügyosztály javaslatát.

A tüzoltóság személyzete ez idő szerint összesen 195 emberből áll, ami szerzőit kevés, ha tekintetbe vesszük, hogy a tüzoltóságok állandón száz ember van lekötve. Ezért azt kéri a tüzoltóság — amihez a tüzoltó-házbizottság is hozzájárult — hogy a létszámot most egy órparancsnokkal, egy ösvenzettel és 18 köz-tüztöltővel — szaporítsák. Ez évente 20.540 korona többlet-kiadást okozna s ha hozzászámítjuk a felszerelés és előlógatok költségét is, akkor az egész összeg 28.514 korona. A pénzügyi és gazdasági ügyosztály azt a javaslatot teszi, hogy addig, amíg a kormány nem válaszol a főparancsnoknak a közpénzügyi tüzoltósításra vonatkozó fölterjesztésére, — ne határozzanak ebben az ügyben. Javasolja továbbá, hogy intézenek részletesen megokolt fölterjesztést a belügyminiszterhez, kérve, hagyja jóvá a főváros elvi határozatát, hogy a közpénzügyi tüzoltósítás kereshülveile következében befolyó jövedelemből mód a legyen a tüzoltóság megerősítésére is.

A kérdéshez hozzászólt *Feleki* Béla, *Fülöp* Károly és *Rózsavölgyi* Manó, és aztán a többség ahhoz járult hozzá, hogy egyelőre megsürgetik a kormánytól a közpénzügyi tüzoltósításra vonatkozó fölterjesztés

elintézését. Hozzájárult a bizottság ahhoz, hogy a fővárosi alapok pénzkészletéből 900,000 koronát, a nagyobb kamatozású pénzintézeti záloglevelekre lekötessenek.

A BUDAPESTI NAPLO telefonja.

Szerkesztőség 56—12
Kiadóhivatal 54—39

SZÍNHÁZ, ZENE

**** Hírek a Nemzeti Színházról.** Hétfőn az oxfordi egyetemi ifjúság itt időzése idején *Troilus és Kressida* kerül színpadra, kedden *Az ember tragédiája*, szerdán *Ferency Ferenc* eredeti drámája *Pogány Gábor*, csütörtökön *Hannele, Fricike* van a műsoron. Ugyancsak e héten kedden adják *Gárdonyi Géza* népszerű jalu történetét, *A dori* is. még pedig ezuttal először délutáni előadásban. Nagypénteken és nagyszombaton nem lesz előadás. Husvét mindkét ünnepem lesz délutáni előadás is. Husvétvasárnapján délután *Julius Caesart*, este normanapi bérletszínházban *A kaméliás hölgyet* adják, hétfőn délután *Kardosonyi álom*, este *Pogány Gábor* kerül színpadra.

**** Miss Isidora Duncan bemutatkozása.** A bűbajos szépségű táncosnő, aki 6-kori klasszikus görög táncával egy kis művésztársaság előtt rendezett matinéen nemrég nagy feltűnést keltett, a nagy közönségnek is be fogja mutatni csodás művészetét. *Duncan* kiasszony, mint értesülünk, a jövő hónap közepén mutatkozik be egy fővárosi színházban.

**** Hírek az Operaházról.** Az Operaháznak a folyó évben előadandó nevezetesebb újodásai a következők lesznek: Április hó folyamán kerül színpadra Umberto Giordano: *Fedora* című operája. Ebben az érdekes dalműben, melynek szövegét Sardou hasonló című drámája után Arturo Colautti írta, a címszerepet *Vasquez* grófné fogja kreálni. Még az idei szezonban előadják Mader Rezső *A bankár lánya* című nagyobb szabású tréfiás balletjét, melynek előkészületei a szövegíró *Regei H.*, Smeraldi balletmester és az igazgató-szerző személyes vezetése mellett már javában folynak. Kiseb újodásokul színpadra kerülnek továbbá: *Borul-derül* (Weather or no) egyfelvonásos zenéjének, írta Adrian Ross és Wil iam Beach, fordította Pásztor Árpád, zenéjét szerette B. Luard Selby. *A szép Galatea*, Suppé egyfelvonásos vígj. operája, mely a címszerepben Kramer Terézszel, az előbbi egyfelvonásossal együtt egy jótékonycélú előadás alkalmából az Operaház legközelebbi újodásá lesz. Mint-hogy végül kívánatosnak bizonyult a műsornak néhány vígj. operával való felélénkítése, új befutással műsorra tűzik *Arber Fra diavolo* és *Adam A longjumi postaskocsi* című vígj. dalművét is.

**** A szába felelevenítése.** A magyar ciklus lezajlásával a *Vigszínházban* ismét szóhoz jutnak az idegen szerzők, akiknek műveit a hazai szerzők jó időre egészen lesozították a műsorról. A magyar sorozat miatt tudvalevőleg *A szába* nem adhatták, bár ez a mulatságos darab oly páriát ritkító sikert aratott, hogy Sylvester estéjen is, amely tudvalevőleg a színház év legrosszabb estéje, *A szába* előadására, az utolsó állóhelyig minden jegy elkel. Most *A szába* lesz az első idogen mű, amely a magyar ciklus után színpadra kerül és pedig szerdán, e hó 26-án. A főszerepeket az eredeti kiosztás szerint *Hegedüs, Góth, Nikó Lina, Haraszthy Hermin* és *Pécsi Paula* játsszák. A jövő hét műsorát *Fényes Samu* gyorsan népszerűvé lett nagysikerű színműve, a *Kuruc Feja Dávid* és *Bartha Miklós A feleség* című darabja uralkodik.

**** Lindh Marcella Szóházában.** *Lindh Marcella* a kiváló énekművész a legutóbbi napokban kétszer lépett fel a bolgár fővárosban és mind a két esetben rendkívül fényes sikert aratott. A művésznőt meghívták az udvarhoz is, ahol szintén nagy ovációkban részesítették. *Lindh Marcella* legközelebb a szultán meghívására Konstantinápolyba megy, ahol hangversenyre fog.

**** Gergely Giza Kolozsvárról.** *Mejeri Dezső*, a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatója *Gergely Gizát*, a jeles fiatal szubrett-prímadonnát szerződtette, aki legutóbb a pécsi színházban volt kedvelt énekesnője. *Gergely Giza*, akinek finom művészetét a fővárosban is ismerik, április elsőjétől tartozik a kolozsvári Nemzeti Színház kőtelékébe.

**** A nagyváradi színházról.** Mint *Nagyvárád*ról jelentik, csütörtökön, 20-án bucsuzott *Kacsiány*

Viola, a Szigligeti-színház drámai hősnője a nagyváradi közönségtől. *Sudermann* Otthonában *Magda* szerepét játszotta igazi művészettel. Lelekes és meleg ovációkban részesítette távozó kedvencét a közönség, elhalmozva virágajándékokkal, számtalanszor hívta a lámpák elé minden felvonás után.

**** Küry Klára Bécsben.** A *Népszínház* illusztris művésznője, *Küry Klára*, szerződésszerű engedélyezett hat heti szabadságidejét április elsőjén kezdi meg. Ezt megelőzőleg utolsó fellépése a *Népszínházban* husvét hétfőjén lesz, amikor is *Katalin Germain* hadnagyszerepében vesz bucsút a főváros közönségétől, szabadságidejét ugyanis a bécsi *Carl-színházban* fogja eltölteni. ahol *Béldi Izor* és *Fejér Jenő* nagysikerű lírai operettjének, a *Katalinnak Germain* hadnagyszerepét fogja kreálni, hogy ez által a magyar mű sikerét külföldön is elősegítse. El fogja még játszani Bécsben a *Lili* címszerepét és a *Szegény Jonathan* Mollyját.

**** A Vigszínház magyar ciklusa.** A *Vigszínház* magyar ciklusa *A feleségnek*, *Bartha Miklós* drámájának bemutatásával ma véget ér. amennyiben ez a bemutatott volt a magyar sorozat századik előadása. Az eszme, amelynek nemes céljátát és hazafias okait a sajtó és a közönség egyaránt a legnagyobb mértékben elismerte, de amelynek a mostani viszonyok közti merész és kockázatos voltát sem lehetett tagadni, megvalósult, sőt a tervezett száz előadáson túl is eredeti magyar művek fogják a műsort dominálni. A színházba járó közönség és a sajtó támogatása képezzé tette a *Vigszínház* igazgatóságát arra, hogy változó szerencsével ugyan, de lankadatlanul folytassa az utat, amelyet maga elé tűzött. A színház művészgárdája is kivette a maga részét egy a fáradságokból, mint a dícsőségéből, amelylyel a vállalkozás járt. A ciklus természetében rejlett, hogy az ujdonságoknak a szokottnál gyorsabb egymásutánban kellett sorát keríteni, ez pedig szükségessé tette a próbák számának és időtartamának gyarapítását a színház mindegyik tényezője a legnagyobb igyekezetével és szeretettel járult hozzá a kedvező eredmény neveléséhez és most, a századik előadás napján, a színház igazgatósága azzal a megnyugtató tudattal tekintet vissza a ciklusra, hogy ez a hazafias vállalkozása mindenha egyik legfényesebb fejezete lesz a magyar színművészet történetének. A ciklusban a következő darabokat adták: *Ocskay brigadéros* 8-szor, *Rontó Pált* 11-szer. *A képviselet* urat 21-szer, *A dadát* 14-szer, *A Gyurkovics-lányokat* 15-ször, *A Régi világot* 5-ször, *A Balatoni regét* 15-ször, *A szalmalángot*. *Éz erősebbet*. *A házi orvost* 3-szor. *A Kuruc Feja Dávidot* 7-szer, *A feleséget* 1-szer. Összesen 100 előadás.

**** A Nemzeti Színház újodása.** *Verő György* négyfelvonásos tragédiájából, a *Káin*-ból, szerényen folynak a próbák a *Nemzeti Színház* színpadán. A darab, melyhez az igazgatóság új diszleteket készített, végleges megállapodás szerint a jövő hét péntekjén kerül bemutatásra.

**** A szegedi színtársulat a Várszínházban.** Husvét vasárnapján kezdi meg dr. *Janovics* társulata egy hónapra terjedő vendég szereplését a *Várszínházban*. A tagok csaknem teljes számban együtt vannak már a lézas sietséggel készül az előadások sikere érdekében. Megnyitó előadásul a *Cigánybáró*, Strauss-nagy operettje kerül színpadra. *Szaifitt Székely* Irén éneki, aki ebben a szerepben a tél folyamán óriási sikert aratott a *Népszínházban*. Barinkat *Mészai Mihály*, a vidéki színpadok legkiválóbb tenoristája adja. *Gábor Elek* *Mányait*, az opera szabadságolt tagja. *Cziprát Láng* Etel, *Arzénát Aradi A. Zsupánt Fenyéri*. *Carnerot Lovévy* Leó játssza. Husvét másodnapján Rátkay poétikus népszínműve: *Felhő Klári* kerül színpadra *Sugár Arankával* a címszerepben. *Viola* évül *Hettyey* Aranka kit egy évre szabadságot a *Nemzeti Színház*. *Katicát Mészáros Giza*, *Abá Andrást Bihari Ákos*, *Ferkót Arkossy* játsszák. Mindkét ünnepem délután is lesz előadás: Vasárnap *Berczik* népszínműve az *Igmándi kispap*, hétfőn pedig a *Nebántsvirág* kerül színpadra. Ezekben mutatkozik be a társulat jövevény szubrettje: *Feledi Boriska*. Az első előadás előtt *Mészáros Giza* *Balla Miklós* hangulatos prólóját fogja elszavalni.

Az első hét műsorán szerepel még a *Pillangó kisasszony*. *De az szabóm*, (ujdonság *Capustól*). *Durand és Durand*, *Denéver*, *Szép Galatea*. Ugyancsak az első hét végén, 5-én kezdi meg *Szentgyörgyi István* is vendég szereplését abban a szerepben, melylyel a *Népszínházban* óriási sikert aratott: a *Cigánybáró*. Ezenkívül játszanak fogja még a *Csibőst* és *Sudermann* *Pillangó* csetájában *Winkelmant*. Az első héten még egy újodás fogja tartani az élenk műsort. *Szomaházy* Istvánnak egy ületes bohóság, melyet direkt e színpad számára írt. Mindezek az előadások rendes bérletben tartanak meg, úgy hogy a bérlet közönségnek, mely eddig is szokatlanul nagy számban foglalta le a helyeket, változatos, művészi eseményekben gazdag színházi estére van kilátása.

**** Tenoristából kántor.** Egy *kassai* újság arról értesít, hogy *Déri Jenő*, a *M. kir. Opera* tenoristája,

megvált a színpadtól. A művész huszonnégyezer koronára évi fizetéssel egyik budapesti zsidótemplom kántor állását vállalta el.

**** A magyar artisták nyilatkozata.** A legutóbbi országos színész-kongresszuson a felszólalók sürgetésére elhatározták, hogy színész-egyesületi tag nem léphet fel oriumokban. E határozat kimondását megelőző vita folyamán elhangzott s az artisták ellen irányuló megjegyzésekre a budapesti artista egyesület a következő nyilatkozatot teszi közzé:

„A budapesti artista-egyesület tisztelettel a magyar színészet nagy és magasztos tradíciói iránt, visszatartja az Országos Magyar Színész-Egyesület kongresszusán elhangzott s az artistákat kicsinylő és sértő beszédeket. Lelekes szeretettel a főváros és az egész haza magyarságának nemes ideáljait iránt, kijelenti, hogy nem tűri a hazafiságában való kétkedést, megkérdés, hogy az artista hivatalát, annak szervezőt és értékesítőt mindenki tiszteletben tartsa. Szégyenli, hogy akadt magyar színész, aki nem ösztinte szenteskedéssel líjkori bünnök nevezte azt, hogy egykor Os-Budavárában és énekes kávéházakban működött. *Deák Péternek* a soprani színgazdátoknak pedig, aki a vizsgálat ismerete nélkül azt állította, hogy a magyar színész az artistáktól csak rendetlen segíet könnyelműséget és züllést tanult, azt feleli, hogy nézzen csak szét a magyar színészetben, ahol szintén akad rendellen, megbízhatlan, könnyelmű és züllött ember o-yan, akit az artisták, kiknek művészelete vagy mestersége mindenfelett pontosságot és megbízhatóságot kíván, mert hisz nem egyszer életükkel játszanak meg nem tűrnének maguk között. Ami már most az ügy érdemét illeti, azt tudmillsik, hogy a variété és a színház közt oly ridegen megvont válaszalton ut nyíljon a tisztességes és hazafias irányban való együttműködésre, kijelentjük a következőt: Nem hiszszük, hogy a magyar színészetszösszege hozzájárulna a közgyűlés ha-ározatához, mert hisz a jelentékeny kisebbség is, amelyben igazi művészek és a színészet ösztinte barátainak egész sora szavazott, ezt bizonyítja s meg vagyunk győződve, hogy a határozat tisztán az egyesület ellen álló mai vezetőség ámeneti jellegű álláspontja, amelyet a magyar színészet egészében nem tesz magyévé. Ami végül azokat a szavakat és célzásokat illeti, melyeket némelyek a női tisztességről szólnán ejtettek, az a megjegyzésünk, hogy — bár esbítő az alkalom — férfias lovagias érzésünk tiltja, hogy bárkit is erre a térre kövessünk.

**** Hírek a Népszínházról.** A *Népszínház*-nak ma este bemutatott új operettje, *Az új földesur*, a most kezdődő hét folyamán ötször van kitévő: vasárnap este, hétfőn, szerdán, csütörtökön és husvét vasárnapján este kerül színpadra. A főszerepekben *Hegyi Arankával* és *R. Sipos Etellel*. — *Z. Bárdi Gabinak*, a *Népszínház* jeles művésznőjének a *Népszínház*tól kapott szabadsága, melyet a kolozsvári Nemzeti Színháznál töltött el, e hó végén letelik, s a művésznő április első napjaiban ismét elfoglalja régi helyét a *Népszínházban*. — Hétfőtől, e hó 24-ikétől kezdve a *Népszínház* előadásai $\frac{1}{2}$ órákor kezdődnek s ehhez képest változnak a délutáni pénztári órák is, vagyis rendes napokon a nappali pénztár nyitva lesz délután $\frac{1}{4}$ -től 6 óráig s újra megnyílik $\frac{1}{2}$ -kor. Az előveteli pénztár szintén $\frac{1}{4}$ -től 6 óráig lesz nyitva délután.

**** Oratorium.** *Eliás*, Mendelsohn monumentális műve 1. hó 26-én délután 4 órákor kerül előadásra a pesti vígadó nagyertermében. A budapesti zenekedvelők egylete négy hónapi fáradságos munka után végre elkészült a női betanulásával, melylyel a lelkes és nagy feladatok megoldására képes társulat ismét óriási munkát végezt. Az utolsó főpróbát vasárnap délután 3 órákor tartják a *Vigadóban*. Kétséget sem szenved, hogy-e nagyszabású mű bemutatása nem csak a halhatatlan zeneszerző alkotásához méltó lesz, hanem meg fog felelni azon magas színvonalnak, melyen a derék egyesület eddigi előadásai állottak. Az egyleti zenekart ezuttal a honvédekzenkar kitűnően betanított tagjai egészítik ki. A magánzólamok közül az özevgy és a fiu szoprán-szerepét *Rabinovszky Elza*, az alt-zólamokat *Stark Ludovika* hangverseny-énekesnők voltak szívesek elvállalni. A többi magánzólamokat az egylet legjelesebb tagjai énekelik. *König Frigyes* ur a két tenorszerepet, *Gedeon Sándor* ur *Eliás* éneki, a kisebb szoprán-zólamot *Hoehrein Aranka* és *Mihályi Irén* urhölgyek adják elő. E nagyszabású hangverseny iránt méltán érdeklődik a nagyközönség.

**** Hangverseny.** *Bemocky Gyra* Iren zongoraművész *Gross* Adal operacékesnővel és *Humschreys* *Richard* belga gordonkaművészzel április hó 17-én a *Royal szálló* termében hangversenyt rendeznek. A művész-gárda a hangverseny jóvedelmét a színdíei gyermekeletp-egyesület javára ajánlja föl. Jegyek: 6, 5, 4 és 2 koronát a *Rózsavölgyi* cégnél és a *Harmonióban* kaphatók.

Hétfőn, március 24-én tartja meg *Szalks Erna*, berlini hegédművész hangversenyét *Barth* Béla zongoraművész közreműködésével a *Royal-teremben*. *Szchulz Erna* a múlt héten ismét egy berlini udvari hangversenyen működött közre, amelyet a német trónörökös, *Eitel herceg* tiszteletére rendeztek és ez

Mirtuscrème

örv. védve szélpó, bőrfőnítő, szírián és ártalmatlan nre-és kércsémé, előtűnő minőségű bőrfőnítő, szélpó, bőrfőnítő, máj-foltot, pattanást, főt legyeli 1 K., nagy legyeli 2 K., hozzá *Mirtuscrème* 1 K., *Falcher* rindiszappan sz. után.

Raditz Róbert
„Anostol győgszertár”
— BUDAPEST —
József-körút 64. n.
Bárcs-utca közelében.

CASCARADIN
ötvezed óta bevált, orvosi tekintélyek által rendelt szor gyomor-és májhaj, székrekedés, sárgaság, epök, aranyér, elhízás ellen kitűnő vértisztító $\frac{1}{2}$ óráig, 1 K. 20 f., $\frac{1}{4}$ doboz 2 K. 20 f.

alkalommal a jelenlevő vendégek legnagyobb kitüntetésében részesült. Budapesti hangversenynek rendezője *Méry Béla* zeneműkereskedő, Andrássy ut 12.

Viszsgálati előadás. *Horváth Zoltán* színházeti előkészítő iskolájának növendékei 24-ikén délután három órakor tartják vizsgálati előadásukat az *Uránia*-színházban. Színrekerülnek a *Pajkos diákok*, A 47-ik cikk és A pillangó című olasz vígjáték.

Az Uránia-színház újdonsága. Az *Uránia-színház* legközelebbi újdonsága április első napjaiban kerül színre. *Ráth István* és *Zlinszky István Sport* című darabja lesz ez, melynek próbái most folynak. Az első felvonás Olympiát mutatja be, az athléti klasszikus hazáját és eleven képet fest a ragyogó görög világból. A másik két felvonásban művészi felvételű képek sorozata és *harmincöt mozgófénykép* ismerteti a modern sportéletnek ugyaszólván minden ágát. Ennyi kinematogrammal ezután először lép meg közönséget az *Uránia-színház*. Sorra vonulnak el előttünk a hazai sportesemények: *legjobb kardvívók mérkőzését* követi egy igen érdekes *hólyg-assaú*, majd a vízilélet a Dunán, a *budapesti úversenyek* színes képe, gróf *Sándor Móric* lovás bravurjai, tenis, *football*, *lovaspolo* stb. A külföld nagy sporteseményei közül a *Henley*-regatta, *Oxford* és *Cambridge* evezős versenye, a skandináv *Északi játékok* jégvitorlás versenyei, *síki* ugrásai és *iramszarvas-jogatai*, az *epsomi derby* és a *liverpooli nagy akadályverseny* íg megelégednedi szenzációk mozgóképekben. Amerika sportszenvedélyét *Fittsimons* és *Jeffries* ököviadala s a nagy nemzetközi yachtverseny illusztrálja, mely *Chamrock II.* és *Columbia* közt ment végbe. Legvéül egy *football-match* következik, mely 114.000 ember előtt folyt le a londoni kristálypalotában. — Ennyi látivaló egymagában elég, de legiőbb ereje a darabnak a *szöveg*, mely épp úgy számol a szakértő közönséggel, mint ahogy kielégíti a laikus publikum érdeklődését.

A várszínházi mágnáselőadások jövedelme. A főúri világnak a *Várszínházban* a héten rendezett két jótékony előadása négyezer koronát meghaladó tiszta jövedelmet eredményezett. A jövedelem a szamaritanus-egyesületnek és a katolikus mesterinasokat védő egyesületnek jut. A rendezőség élén gróf *Wenckheim Frigyesné* állott.

Záróünnep a Színművészeti Akadémián. A Színművészeti Akadémia végzett növendékei vasárnap délelőtt tartják záróünnepüket az Akadémia nagyszalomban. A növendékek az alkalommal dr. *Várdai Antal* igazgatótól és a tanári kartól búcsút vesznek. Közben a dalárda énekel *Kán László* karnagy vezetésével. Az ünnepségen vendégeket szívesen látnak.

Vidéki színészet. A *miskolci* színházban esütörtökön, bucsuzott *Feledi Boriska* a *Suhanc* című szerepében. A színházat szüntől megöltő közönség tapsviharral fogadta a művésznőt színpadlécletkor, majd az egész színpad hirtelen virágos-került alakult át virágos, több babékoszoru és mint 14 művészi kivitelű virágokszárral, selyem-tesztényenylepték meg a művésznőt, ki nem győzte megköszönni a zajos ovációt. A kitünő szubrett minden egyes dalát megismételték, a felvonások végén pedig nem akart vége szakadni a kihívásnak. Ilyen őszinte lelkesedéssel még sohasem bucsuztattak színésznőt, mint *Feledi Boriskát* Miskolcon, aki az egész időnyen át szorgalmával, tehetségével és művészetével ezt valóban ki is érdemelte. A kitünő primadonna ez idő szerint *Nyitra*n vendégszerepel két este, áprilisban pedig dr. *Janovics Jenő* szegedi társulatával a *Várszínházban* fog játszani.

Az elhalasztott párisi német diákelőadások. A *Haramiák*-nak a *lipcsei* diákok által tervezett párisi előadását ismét elhalasztották. *Lipcsei* újságok szerint a *párisi választások* után fogják megtartani a két előadást. A *párisi* német diákelőadások sorsán ugyilászik tehát, hogy *Coquelin* lényesen sikerült *berlini* vendégtájká és *Vilmos* császárnak a francia művész iránt tanusított minden szeretetreméltósága sem sokat lendített.

Massenet és Mascagni Bécsben. Az osztrák császárvárosnak, *Bécsnek* egyszerre két hírneves zeneszerző vendége van: *Massenet* és *Mascagni*. Az előbbi *Manon*-jának századik előadását fogja eldirigálni az udvari Operában, az utóbbi *Rossini: Stabat Mater* című oratóriumot a zenekedvelők egyesületében.

Hőféherke. A *Gyermekszínházban* vasárnap tartják meg az utolsóelőtti előadást, mikor *Hőféherke* és a *hét törpe* varázsszege kerül színre, mely már annyi élvezetet szerzett a gyermekeknek. Kedden lesz az évad bucsuelőadása. Gyerekek már délelőtt kaphatók. Az előadás félórakor kezdődik.

Coquelin németországi körútja. *Coquelin* és társulata *berlini* vendégtájkának befejezése után körútra indul a nagyobb német színpadokon. *Coquelin* Lipősbén, *Drezdában*, *Frankfurtban* *Karlsruheban* és *Stuttgartban* fog játszani s csak aztán tér baha *Párisba*.

Legújabb zeneművek kaphatók Szilágyi Béla könnyű- és zeneműkereskedésében, *Károly*-körút 26. Az árak koronában értendők. *Operettek és operák:* *Major*, *Érszike* 8.—, *Carmen* 12.—, *Mártha* 3.60, *Sába királyneje* 7.20, *Zsidó* 6.00, *Bajazzo* 8.40, *Parasztbeesület* 6.—, *Hoffmann* meséi 10.—, *Mignon* 10.—, *Aida* 9.60, *Troubadour* 3.60, *Postásfiú*, *Cirkusz-élet*,

Kis szökevény egyenkint 7.—, *Szerencse csillaga*, *Geisha*, *New-York szépe*, *Görög rabszolga*, *darabja* 6.—, *San Toy* 5.40. — *Magyar szöveggyel:* *Katalin*, *Rip-Rip*, *Kis szökevény*, *New-York szépe*, *Hoffmann* meséi, *A modell*, *Az asszonyregement*, 2—2 füzet, füzetenként 8.—. Továbbá *Ocskay* brigádéros bővítt kiadás 3.—, *Újdonságokkal* a raktár folyton kiegészítődik. — *Könyv- és zeneműárjegyzék* kívánatra ingyen és bérmentve. Allandó vevők kedvezményben részesülnek.

Operaelőadás a Telefon Hírmondóban. Ma este újabb a *Denevér*, *Strauss* János operetteje kerül előadásra *Szoyer* Ilenka vendégfellépéval a *Magyar Királyi Operaházban*. A *Telefon Hírmondó* összes állomásaian keresztül hallható lesz ez az előadás, úgy hogy az előzetők odahaza a lakásaikon is végighallgathatják azt. Az operaházi előadás után még *ciányzene* lesz 11 óráig hallható a kagylókon keresztül, melyet az *Élité* és az *Emke-kávéházból* közvetít előzetők szórakoztatására a *Telefon Hírmondó*.

Socrates a Vigszínházban.

— A feleség bemutatója. —

Budapest, március 22.

Socrates: Vajjon nem ösmered-e *Polos*, kik a karzaton azok a fiatal, csupaszképű gyermekek?

Polos: O hogyné. Ok a jövendő őrök, kik csak nemrégiben is végigharsogták zajjukkal az egész országot s kik megalakították az ezer ifjak szövetségét.

Socrates: És mit keresnek ma a Vigszínházban?

Polos: Vezérük és mestorük, *Bartha Miklós* műve kerül ma előadásra s ennek megünneplésére gyűltek össze. Magukkal hozták fiataláguk egész hevét és lelkesedését, mely felér a mezők pompázó tavaszi zöldjével.

Socrates: Ide integetnek a földszintre. Ne köszöntsük őket?

Polos: One! Üdvözlésük nem nekünk szól. Lásd, itt ülnek elvtársaik, a klubtagok, kik csoportostul vették a jegyeket, hogy csoportostul üdvözlőhessék a mestert. Mily nemes szeretet! Ime, egészen más a színház képe. mint a rendes bemutató előadásokon. A színház törzslátogatói nincsenek itt, igaz, hogy néhány padsor és páholy üres, de akik megjelentek, mind tántoríthatatlan barátok és elszánt hívek. Lásd, eljöttek a mester elvtársai közül azok is, akik vele az országháza harcaiban is együtt állanak. Ugy látszik, az ő eszméiket szolgálja e dráma is.

Socrates: De hallgass, már kezdődik az előadás.

Polos: Nem, ez csak az előzene. A Himnusz! Álljunk fel, mert a karzaton már is kiabálnak: — Felállani! Lásd, mindenki fölállott... És most, hogy szól a taps, hogy harsog az éljenzés... Oszit! kezdődik a darab.

Socrates: Nemde, *Wiesbadenben* játszik?

Polos: Igen. Itt él a darab hőse, *Firtosné* leányával, *Emmával*. Egy száműzött magyar hazafi felesége, kit az osztrák kormány tárt szemmel s nem enged át a határon, míg térje *Párisban* él barátaival s ott forral nagy eszméket a 48-ban leigazított ország fölzsabadítására. Vele együtt munkálkodik odakünn a többi menekült, álmódzó magyar is.

Socrates: És az a másik pár?

Polos: Az a sudárnövésű lány, úgy veszem ki legalább beszélgetésükből, *lánya Firtosnének* a szerelme ahhoz a osinos hadnagyochoz vonzza.

Socrates: Mutasd csak a színlapot.

Polos: Szükségtelen. A hadnagy *Traugott* miniszter fia s ime, nézd, már gyűrűt is cserél a lányával.

Socrates: Pedig a lány azt a fiatal ügyvédet, *Kildr* Ivánt szereti, ki amott üldögél azzal a kacér kis-asszonygyal.

Polos: Igen, én is úgy veszem ki egy-egy elejétte szavából, s ki ez a szép férfiú, ki most lépett a színpadra?

Socrates: *Montagnacnak* hívják... De nem!... Hallod a sugdolózásat *Firtosnéval*... Ez a férj, *Firtos* Imre, ki már esztendők óta, mint *fürdővendég*, itt találkozik feleségével. Álnévvel, mint régi jóbarát játszza ki a törvényt.

Polos: Most megint új alak érkezett. Hohó! Ez *Wasserburg*, *Ausztria* úgnöke. Lám, máris gyanusak neki a mi magyarjaink. Ravasznak, számítónak és elszántnak látszik, sőt, mint hallod, attól sem ijed meg, hogy keresztviz alá tartják... Ez a gonosz ember képviseli a darabban az ármányt és intrikát...

Socrates: De mi az?... Lement a függöny... *Polos:* Talán tévedés... Nem, nem lehet az... Tapsolnak és tombolnak a karzaton. Csodálatos, a földszintnek csak egy része tapsol, a többi hallgat. Most jön a szerző... Éljen! Éljen!... Csak nem értem, mért ment le a függöny?

Socrates: O, *Polos*, te nem érted a szerzőt. Bemutatta személyeit, a körülményeket s most következik majd a darab.

Polos: Hát nem találod, hogy unalmas volt?

Socrates: O, *Polos*, ne beszélj a vége előtt. Ki tudja, mit rejt a többi felvonás.

Polos: Apollora mondom, fogalmam sincs.

Socrates: Gondolkozz csak és kitaláld. A ravasz úgnöke kilesi, hogy *Montagnac* éjszakait *Firtosnéval* tölti, földi titkaikat, világgá kiabálja, de a nemes nő, hogy urát megmentse, azt vallja, hogy *Montagnac* szeretője s inkább viseli a világ gunyját, mintsem hogy férjét elárulja. De a nemes férfi nem tudja elviselni neje martiromságát s földi el a valót. Már-már az osztrák zsarnokság kezébe jutnak, de ekkor *Traugott* báró, a derék nassauai miniszter utlevelet adat nekik s bár neki tárcájáról le kell mondani, *Firtosék* *Párisba* menekülnek és ott boldogan élnek.

Polos: Mond, *Socrates*, ó hogyan találtad ezt ki?

Socrates: Vajjon nem emlékszel-e, hogy a mű évek előtt a *Magyar Színház* műsorán szerepelt s akkor a lapok elárulták a tartalmát *Persze*, annak a kis színháznak a direktója nem mert előadni, mert neki a színház ízelet is volt. De a *Vigszínház* áldozatkészsége a magyar litteratúrának akart véle szöglátot tenni. *Bartha Miklós* nagyírú vezércikkirő...

Polos: Mintha ez a munkája is vezércikk volna. Az emberek csak beszélnek és beszélnek, akció alig van s a virágos, színes beszéd a közönség közönyébe vész...

Socrates: Mert más a vezércikk és más a színpad. Hiába halljuk itt a legragyobb irázisokat is, üres rakétaként puffognak szét a levegőben s naivságuk olykor mulatott. A színpadra hős és vér, élet kell, nem pedig pillangósárgyú szavak özöne és üres tírádák, melyeket minden egyetemi hallgató is eldöröghet március ünnepein!

Polos: Miért hát e lázas érdeklődés?

Socrates: Mert mindenki kíváncsi volt *Bartha Miklós* új művére, hiszen e férfiú a politikában is oly sokoldalú... De nem veszed-e vajjon észre, hogy itt minden ember egyformán beszél. A lány éppen úgy, mint apja, a miniszter éppen úgy, mint a lány s a többi és a többi, mind egy nyelven... Ez az újság és nem a színpad beszéde, ott talán gyujt, de itt elálosít.

Polos: De az úgnöke, az csak ravasz karakter? *Furlangos* és csalafinta. Egészen más, mint a többi. S különben is, nem osoda, hogy mind egy érzésen vannak hiszen egy ember fantáziája alkotta őket, mindegyikben a szerző szólag meg.

Socrates: Az úgnöke ravaszága ügyefogyott és gyámoltalan, korlátozt és átítászó... Talán neked van igazad, az írő minden alakjában önmagát szóialtja meg, bár szerintem a drámairó lelkében éljen az emberi erények és gonoszságok minden fajtája s magától egész függetlenül tudjon típusokat teremteni. De ez hiábavaló vitakozás. Mindent meg lehet a színpadon boosítani, csak egyet nem, oh *Polos*...

Polos: Az unalmat...

Socrates: Igazad van. Kövessenek el bár a színeszkek mindent, adják tehetségük legjavát, játsszék bár, a harmadik és negyedik felvonás között, *Kun László* csodaszépen cimbalmot, az unalom minden darabot megöl...

Polos: Igen... De a hév, az erős nemzeti érzés és lángoló hazaszeretet?

Socrates: Ebben a formában az is unalmas... Unalmas.

Polos: De nem hallod-e a tomboló tapsot?

Socrates: Az a *Kaszár-földön* szerzőjének szól, nem a drámáiróknak.

(p. 4.)

Az új földesur.

— A Népszínház bemutatója. —

Budapest, március 22.

A színpadnak sok hasonlatossága van a lép ingoványos világával. A pákász-ember, aki ismeri ennek az ezer sejtlemmel teli világnak minden utvesztőjét, még éjszakának idején is eligazodik benne és biztos lépéssel halad át süppedékes talaján. De aki először merészkezik neki a veszedelmes világának, osodaszamba megy, ha nem téveszt utat s élő-elevenen kerül ki belőle.

Könnnyen elheli az ingovány... *Inceze Henrik*, *Az új földesur* librettistája először lépett ma este a színpad veszedelmes világába. Szep-lőtelen irodalmi előéletét tekintve, — ha már színpadi szerzősége áhított, — inkább a dráma komoly műfajában vártunk kísérletet tőle, mint azt, hogy az operett könnyűvel műszájával kísérel meg pikáns viszonyt. Könnny, flozofikus egyénisége távol áll az operett-bohóságok pajkosságától.

Azt mondhatnók, hogy ez a pajkos jökdév, melyet az operett nem nélkülözhet, *Az új földesur* szövegkönyvébe mindenütt flozofikusnak oda van gondolva, de valójában nincs benne. Mondjuk, hogy dr. *Inceze Henrik*, az ő flozofikus elméjével, nem tud *aldszállani* az operett-bohóság színvonalára és innét

van, hogy librettójában sehol nem tud kitörni az a jövedve, amely megkacaglatja, vagy legalább felde-
riti az embert.

Ezenfelül nem az a pákász, aki ismeri az in-
goványos talajt, amelyre lépett, . . .

Az új földesur librettistájának a szemei előtt, mi-
kor szövegkönyve megírásának nekifogott, olvasva-
lami lebeghetett, hogy irány-operettet ír, melynek ak-
tuális tendenciája legyen s ezenfelül egy újabb ki-
sérletet tesz abban az irányban, hogy miképpen le-
hetne az operett internacionális jellegbe beolvasz-
tani a népies magyar elemet. És igyekezett olyan
mesét megkonstruálni, amelyben ezt a kettős célját
megvalósíthassa.

A mese megkonstruálásában azonban csak az
igyekezettel maradt. Bajos lenne az új földesur három
felvonásából kihámozni egy ilyen egységes mesét.
Ebben a tekintetben ez az eredeti szövegkönyv tul-
tesz minden angol librettón, amely tudvalóval
ab ovo fittyet hány minden egységes akciónak.

Ami az új földesurban akció akar lenni, azok
legfeljebb elmosódó körvonalak, amelyekből csak any-
nyit tudunk megérteni, hogy Manchester gazdag angol
tőkepenézt Magyarországra csábítják, hogy itt gyárat
alapítson; a gyár megalapításában azonban megaka-
dályozzák. A gazdag angol azonban mégis megszereti
Magyarországot, földet vásárol és marad nálunk. A
leánya, Leslie férjhez megy egy magyar ifjúhoz. Freddy
Hirson, angol tengerészhadnagy pedig, aki velük
együtt kerül Magyarországra, egy fiatal magyar
özvegyecskét vesz feleségül. S mindezt egy ilyton
átöltözököd, volt riporter, Görög Bence intézi így.

A szövegkönyv abban az igyekezetében, hogy
az internacionálist összevegyítse a tisztán magyar
műveléssel, a harmadik felvonást pusztán játszatja le,
ahol az operett egészen népszínmű-karaktert kap.

Ezzel a zene szerzőjének is módját akart adni
arra, hogy a szorosan vett operett-zene mellett népies
magyar motívumokat is felölthessen.

Hüvös Iván, az új földesur komponistája szintén
új ember a színpadon s mindjárt hozzáteljük, hogy
ha nem is hivatásos muzsikás, nem tartozik a dilett-
tánsoknak ismert tájtájához. Hogy saját szavait idéz-
zük, amelyekkel szerzői vallomásaiban ma e lapok
hasábjain élt: „ha a csalóányi íszékben kevesebb
lenne az eleség”, — akkor meg tudna élni a muzsi-
kaja után.

Az új földesur partitúrája határozottan a hiva-
tásos komponistára vall. Invenciója irrisen buzog,
van melódiaja s ennek a melódiának olyan finom-
sága, mely néhol meglepő. Egész sereg zeneszá-
mot lehetne felsorolni ebből a partitúrából, amelyek
a bizonyítják, hogy Hüvös Ivánt nemcsak az ambi-
ciója hanem a tehetsége hajtja a színpad felé,
amelyen határozott sikerek várnak rá.

Az előadásról ezúttal nem sok a mondanivalónk
s ami van is, nem valami kellemes. Elsősorban R.
Sipos Eteiről kell szólnunk, pedig bátran bagyhatnók
— utólsónak. Ettől a fiatal hölgytől, aki éveikig távol
volt a színpadtól, nem tagadhatók el bizonyos
külső színpadi előnyök, amilyenek egy eléggé for-
más és karosu termet s egy jó kis színpadi arc, de
egyebet aztán éppenséggel nem ismerhetünk el benne.
Ha egy kissé nyersen is üt ki a dolog, leplezetlen
őszinteséggel kimondjuk, hogy akármennyire erőszak-
olja is magára a primadonna-allure-üket, a *Népszín-
ház* ensemble-jában nem állja meg a helyét. Hiába,
a primadonnaságot nem lehet erőtetni, ehhez elsőrangú
kvalitások kellene, melyeket R. Sipos Ete asszony-
ban nagyobb üveggel sem lehet feldezeni. Még a
játékában sem, — az énekbeli kvalitásairól pedig
beszélni sem lehet. Egy gyöngye torokhangoskán-
nak van a birtokában, amely egy nagyobb szalon
méreteire sem futja, nem hogy egy nagy színházi néző-
térre. Ez a tisztá, elfogulatlan igazság.

Összintén megmondjuk, hogy a *Népszínház*nak
egyáltalában nem lenne szabad ilyen kockázatot ki-
sérletekbe bocsátkozni, ha operettjét azon a színvo-
nalon akarja fenntartani, amelyre tradíciói egyenesen
kötelezik.

Kimagaslott hatalmas művészi egyéniségével a
mái előadás keretéből *Hegyi Aranka*, ha szerepe nem is
adott valami bók alkalmat arra, hogy művészetét teljes
lényében ragyogtassa. Nagy sikere volt *Kápolnai*
Irénnak, akiről maholnap kiderül, hogy legjobb táncos-
színésznőink közé tartozik. *Haskó* néhány szépen elő-
adott énekszámával aratot tetszést. *Solymosi, Németh,
Kovács, Szirmai, Tollagi* a megszokott jeles ensemble-t
alkották ma is. Szépen énekeltek egy spanyol bolerót
Harmath Lujza.

Az operett énekszámait általában meleg tetszést
arattak és sokat meg is ismételtettek.

A szerzőket és a szereplőket a legrokonszenve-
sebb tapsokkal hívták a felvonások után.

(M—S.)

Hogyan készül egy szerep?

Irták: *Márkus Emília és Ambrus Zoltán.*

(Az alább olvasható causerie fölötvasásának készült a *Lipótvöl-
rosi Kaszinó* részére. *Márkus Emília és Ambrus Zoltán* írták
meg, s *Márkus Emília* olvasta volna föl azon az estén, mely-
nek elmaradása ezen a héten olyan nagy föltűnést kellett.)

Talma életrajzában szó van valami Lafargue
nevű színészről, aki első föltűnéssel rendkívüli föl-
tűnést keltett. Lusignan-t játszotta el — Voltaire
Zaire-jában — s mindenkit magával ragadott. Talmát
is, aki minden eé hirdette, hogy még sohase látott
ilyen nagy színészt. Ez a Lafargue később éppen
nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Mikor más
szerepekben is föl lépett, kiderült róla hogy egyike a
legrosszabb komédiásoknak. Minden darabban silány
volt, csak Lusignan-t játszotta nagyszerűen. En-
nek az egyetlenegé alaknak tudott életet adni, de ez
az egy alakítása mindig bámulatos maradt. S ahány-
szor Lafargue Lusignan-t eljátszotta, Talma mind-
annyiszor beült a nézőtérre. A nagy művész ilyen-
kor azzal az áhítattal hallgatta végig a rossz komé-
diást, amelylyel a jó tanítvány hallgatja az utólérhe-
tetlen mestert. És előadás után újra meg újra kitört
belőle az elragadtatás:

— Lafargue, édes Lafargue, magyarázd meg
nekem, hogyan csinálod ezt?!

Lafargue rejtelmesen mosolygott, mintha Lu-
signan szerepének csakugyan volna valami titka,
amelyhez senkinek sincsen kulcsa, csakis neki, La-
fargue-nak.

De bizonyosan zavarba esett volna, ha véletle-
nül az élete függ tőle, hogy el tudja magyarázni: mi-
képpen eszközlte ezt a nagyszerű Lusignan? Ha el
kell mondania: mit mivel ebben a szerepében, amire
máskor nem képes? S mily okok teszik, hogy ő, akit
rendesen csak gúncsolnak, erre az egy szerepre olyan
fényesen ráhibázzott?

Vizsont ő is zavarba ejthette volna Talmát, ha
— feleletül — megkérdezi a nagy művésztől:

— Talma, édes Talma, magyarázd meg nekem,
hogyan csinálod azt, hogy nem csupán egy alakban
vagy jó s nagyszerű, hanem tíz, nagyon különböző
szerepben?!

Talma erre a kérdésre nem adhatott volna kielé-
gítő feleletet. Mert akármit mond is Diderot a Para-
doxe sur le comédienben (abban az élmés párbeszéd-
ben, amelyet oly sokszor s oly haszatlanul idéznek
a színészek fejére) és akármit mondanak azok, akik
Diderot elméletét komolyabban vették, mint maga
Diderot: az a valami, ami a színészi a kofásban a fő-
dolog, ami játéknak lényt, életet közvetlenséget és
magával ragadó hevet ad, ez a valami nem annyira
szándékos és udatos munka eredménye, mint inkább
a tehetségben rejlő erőnek magától való természetesü,
léleg öntudatlan s a szándékosággal nem mindig
egyező megnyilatkozása.

Mindenki ismeri a Diderot tételeit: a nagy szí-
nést mindenekelőtt az itélet ereje teszi; a színész a
színpadon hideg és nyugodt megfigyelő legyen, aki
egy percre se tévessze szem elől az ábrázolandó ala-
kot s nyugodtan ellenőrizze a munkát, amelyet a szin-
padon végez; ne legyen benne érzékenység, csak
nyugodt látása és hideg utánzó ereje legyen, ne érezze,
amit játszik, a néző érezze, ne ő . . .

Cairon azért volt nagy művésznő, mert mindig
hideg maradt a színpadon; Dumesnil azért játszott
egyenetlenül, mert az érzésére s a pillanat sugalla-
tára biza magát. . . A közönség érezzen a színész
csak a megfigyeléssel dolgozzék; a fejével dolgoz-
zék, ne a szívével. . . Ne érezzen, hanem pontosan
tükrözze az érzés ama külső jeleit, amelyeket meg-
figyelő tehetsége ellesett. A közepes színészen tul-
ságos az érzés, a rossz színészen közepes az érzés,
a nagy művész semmit se érez a színpadon.

Mindéz tetszetős, de aligba igaz. Nem valószínű,
hogy volna afféle művész, amelyet Diderot emleget.
Ha akad, aki ilyen hideg és nyugodt megfigyelőnek
adja ki magát: alighanem hívalkodik. A legőszinté-
bek megvallották, hogy semmire se volnának képesek
anélkül az érzés nélkül, melyet Diderot az előadás
művészetéből végképpen száműzni kívánt. S ha
ezek az őszinték talán kicsinyek is: az érzés ama
külső jelei amelyeket a nagyoknál látni a belő-
lük kiáradó hévvel, melynek nem a megfigyelés
jétkamrájából, hanem máshonnan kellett jönnie, to-
vábbá a közvetlenségnek meg nem határozható, de
féltreismerhetetlen erejével elárulják, hogy e nagyok
nem hagyhatták minden érzésüket kint az öltözékben.

Nem művészi, hanem démoni erő kellene hozzá,
hogy a színész minden érzés nélkül teremte meg a
megindulást, a nyugalomból állítsa elő az életet,
a megfigyelésből a tüzet, s emlékeiből a villámot
és vihart.

És látni, mily élettelen, üres, semmitmondó a
színpadi játék, ha a színész nem éli bele magát annak
a lelkébe, akit személyesít, ha nem érti jól s nem

érzi, akit mond, ha meggyőződés nélkül vitatkozik s
ézés nélkül mimeli a fájdalmat, ha képzelete cser-
ben hagyja, ha közömbös marad Hekuba iránt, ha
szívét kint hagyja a kulisszák mögött.

Szóval Diderot ellenére is meg kell maradnia
amellet, hogy a színész munkájához nem elég a
hideg érze em, a megfigyelés, az emlékezet és az
utánzó erő. Ellenkezőleg: az a valami, ami a legérté-
keesebb színészi alkotásokat váltja ki, az egyéniség
legtitokzatosabb kohóiban forr, a képzelem és az ér-
zések ama fölkeményen megismerhetetlen gépházában,
amelynek munkáját senki se irányíthatja, mert hisz
az ember önmaga előtt is sejtetem. A színész munká-
jában a legbecesebb az, ami nem függ se az értel-
mától, se az akaratától; tehát éppen a földolog az,
amiről a művész még önmagának se adhat számot.

Ezt a földolgot nagyon érdekes volna, de nem
lehet, Talma se tudta volna elmagyarázni; a színész
munkájának többi része pedig (mint hogy a színész
nincs kötve az anyaghoz, mint a festő, a szobrász,
vagy az építész) nagyon is mellékes, az egyéniség és
a feladat szerint változó. Azért arra a kérdésre: ho-
gyan készül el egy szerep? — sokféleképpen lehet
felelni, de mindig csak külsőségeket.

Hogyan készül el egy szerep? . . . — ezt köny-
nyebb megmutatni, mint elmondani. Mindenki csak
magáról beszélhet s más-más esetben ugyanaz a szí-
nész, vagy ugyanaz a színésznő másképpen és más-
képpen fog felelni. . . Hogyan készül el egy szerep?
. . . ez atól is függ, hogy milyen a szerep?! Igen, a
felelet nem könnyű, akármilyen egyszerűnek lássék a
kérdés. Nem könnyű s mi több: érdekesség nélkül
való. De ám legyen! . . . Megpróbálom elmondani.

Tessék színésznőnk képzeli; olyan valakit, akire
nagy földadatokat szoktak bízni, s tessék elképzelni,
hogy hosszú sóvárgás után végre megkapta a hön
őhajtott szerepet. Hogyan készül el ez a szerep, ame-
lyet most adott át a szerepkörhöz.

Tehát legelőször is: az ember nagyon megijed.
Afféle dolog ez, mint mikor a menyasszony mögött
bezárodik az ajtó, s a mirtussal ékesített hölgy egye-
dül találja magát egy irakkos uriemberrel: enfin
seuls! A menyasszony nemrégén még toporzékolva
jelentette ki szüleinek, hogy e nélkül a frakkos uri-
ember nélkül nem akar éni; most remegés fogja
el s hamarjában nem mer a frakkos ur szemébe
nézni. Tegnap még nem tudott egyébre gondolni;
most meg van riadva, mint az őz, s egy pillanatil
azt hiszi hogy legjobb volna visszazaladni, a hogyan
sokan visszazaladnak a fogorvos kúszóbéről.

Perze, az az ijdetség, ez az üdvös hatása meg-
rökönyödés csak olyankor áll be, ha a szerep méltó
rá, hogy szerepnek nevezük. Mikor érdemes a sze-
repet szerepnek mondani? A szerep ott kezdődik:
ha más meg nem játszotta előttünk, már tudniillik
nálunk és az idő óta, amelyre az egész közönség em-
lékszik. A szerep, amelyet kevéssel ezelőt más valaki
kreatt nem szerep, csak éppen kötelesség. Mert a
szerep varázsa megszűnt ránk nézve abban a per-
ben, amikor másnak adták. Ha a szerep másról kerül
el hozzánk: úgy vagyunk vele, mint a régi ideállal,
akire egykor hasztalan gondoltunk s aki évek múltán
megakulva és megráncosodva, mint komoly és meg-
csalt férj jelenik meg előttünk. A szerep, mely előbb
a másé volt, már nem szerep; csak feladat, mely nem
okoz semmiéle édes ijedelmet.

Nos, ezt az édes ijdetséget is kiállja az ember;
az ember mindent kiáll. És nyomban következik: a
kiábrándulás. A szerep, mely — amig vágyódtunk
utána — oly szépnek, tüneményesnek tetszett, most,
hogy már bizonyosan, végérvényesen a miénk, egy-
szerre fölfedi kellemetlen vonásait, hirtelen, kimélet-
lentül, mint egy egoista férj, aki már az első napok-
ban nem nagyon észlelvezi magát. Alig hogy átvét-
tük és újra elolvastuk: a szerep nehézkesnek és hét-
köznapinak, érdesnek és hálátannak tűnik föl. Saj-
nos, minden veszt közelről és minél jobban látjuk a
szerep egyes, apró nehézségeit, annyival inkább nő-
vekednek aggodalmink, mert hatásában egyre keve-
sőbbet ígér! Aztán jön a resignáció. Mindebbe bele
kell törődni; az élet: kötelesség.

Es még ezek voltak a mézes napok.

Következik a lemondás és a munka ideje. A szí-
nésznőnél a munka idejéből jelentékeny részt foglal
le: a szabónkkal és szabókkal való, szükségképpen
többször ismétlődő tanácskozás, mely néha nincs tö-
visek nélkül. Könnyű volt Mars kasszonyának, aki
négy vagy öt jelmezzel játszotta végig egész műsorát!
De ma már a legnaivabb szerzők is nem ötleivoná-
sos, hanem öt toilette-es darabokat írnak. A szabó
olykor nagyon is szigorú, a színésznő olykor nagyon
is ideges, az idő mulik és a szerep, mikor a legtöbb
odaadást kíváná, szinte el van felejtve!

De elérkezünk végre a második korszakhoz,
ahhoz a korszakhoz, mikor az ember tanul, tanul és nem
tud semmit. A tanulásnak annyiféle külső feltétele
van, ahány a színész és színésznő. Van színésznő,

aki csak úgy tud tanulni, ha az alatt, míg otthon próbálja a szerepet, valakivel sugat magának; a másik ilyen módon nem tudna betanulni még egy szobalány-szerepet se. Amint hogy van író, aki csak diktálta, s aki csak a tökéletes magánosságban tud írni; van, akinek az íráshoz a láрма, az ibolyaszínű tinta vagy az erős szivar kell. Ezek a külső feltételek, amily parancsolók, olyan változók, aszerint, hogy milyen az író vagy a színész temperamentuma. De a „hogyan” itt lényegtelen; aminem közömbös, az: hogy miáltal az ember tanul, tanul és nem tud semmit, ezalatt az erjedési időszak alatt jut-e valami eszébe a szerepével foglalkozó színésznek, kitalál-e egyet-mást, amire azelőtt soha se gondolt? Ami ilyenkor megszállja az embert, amit ezalatt az időszak alatt egyszerűen ki kell várni, mint a pünkösdkor megjelenő szent galambot, az fontosabb, mint a tanulás mikéntje. S miáltal a szerep, minde me sok apró kitalálás ellenére, sehogya se akar kialakulni, a színésznek egyszerre azon veszi észre magát, hogy a főpróbák ideje elérkezett.

Itt a harmadik, a legrovidebb s leggyümölcsözőbb korszak az, melynek eredményei a leginkább szemmel láthatóak. Akinek usznia kell, az uszik. A szerepnek el kell készülnie, tehát a szerep elkészül. Hogyan? Megy a már magától. Mikor az előadás estéjén a függőnyt felhúzták: egyszerre csak valami élet kezdődik a színpadon.

Ne tessék számon kérni a kipattanó életnek az előkészületeit. Ami nevezetes benne, az titok. Az anyaság a legnagyobb cselekedet s a legnagyobb érdem. Es az anya boldog tekintetében is van egy kis csodálkozás: „lám, lám, mily eleven! ... milyen csinos! ... milyen édes tekintete van! ... mily csodás is az élet!” Mert az élet valóban csupa titokzaosság.

Szóval: hiába a jó szándék, teljes őszinteséggel és komolyan lehetetlen beszámolni róla, hogyan készül el a szerep, nem a külsőségek, hanem maga az alakítás. Mert ami e körül esetleges, azt nem érdemes elmondani, ami pedig törvényszerű, arról a legelősebb megfigyelés se adhat számot. Sokat lehetne beszélni arról, hogy a szereppel való foglalkozás milyen hatásokat idéz elő a színésznek életében, mennyire és hogyan foglalkoztatja lelkét, el lehetne mondani, hogy viszont egyénisége, életmódja, megszokásai s az esetleg miképpen játszhatnak közre egy szerep kialakulásában: minde nem telet a kérdésre, csak kitérés a kérdés elől. A földolgot nem magyarázhatja el se Lafargue, se Talma, senki. De ha nem mondhatjuk el, hogy valójában hogyan lehet elkészülni egy szereppel, tudunk valakit a Nemzeti Színházban, aki hajlandó ezt megmutatni, ha úgy tetszik: a jövő premiére-en.

Seresz Gyula egyesületi tag, a jelentéshez szólna, hōvebb részleteket szeretne tudni a történet visszatekintéséről, nevezetesen a vizsgálatról felvett jegyzőkönyvek felolvasását kéri.

Gróf Andrásy Gyula elnök kifejti, hogy a jegyzőkönyvnek hosszú sorozatát nem tartotta szükségesnek közgyűlés elől hozni, azokról a bíróság lesz hivatalos ítélete. Azt hiszi, hogy a választmány jelentése felől mindent, ami a közgyűlés elől tartozik, amde ha a közgyűlés ezzel nem volna megelégedve, szívesen rendelkezésre bocsátja az egyesületben folyó vizsgálat adatait. (Kiáltások: Nem kívánjuk!)

Seresz Gyula legalább a büntényítő feljelentés tartalmát óhajta ismerni. Dr. Képpess József egyesületi ügyész előadja, hogy a feljelentést 10 hónappal ezelőtt adták be, s felsorol több példát a visszaélések illusztrálására. A hiány 9-10 ezer koronára rug. Miután nem tudták, hogy ki követte el a visszaéléseket, a feljelentést első sorban a pénztáros, azután pedig netán létező testtársai ellen adták be. A vizsgálat immár be van fejezve, az iratok az ügyészségnél vannak s körülbelől 3-4 hónap múlva meglesz a végtérvalóság is.

A közgyűlés ezután a jelentést tudomásul vette s Dóry Béla indítványára hálás köszönetet fejezte ki az egyesület vezetőségének, nevezetesen gróf Andrásy Gyula elnöknek, Vészi József és Csók István alelnököknek, Ernst Lajos és Bruck Miksa igazgatóknak, az igazgatóság többi tagjainak, továbbá dr. Rózsa Miklós titkárnak, Baronyi Arthur pénztárosnak és Rubovics Márk műtárosnak.

Végül megajelték a választásokat, melyeknek eredménye a következő: Választmányi rendes tagok: Baronyi Arthur, Gerő Ödön, Glück Frigyes, Dr. Horvánszky Lajos, dr. Kadocsa-Lippich Elek, Dr. Makszianyi Dezső, Szitányi Géza és Weiser Kálmán műpártolók és Fadrusz János, Ferenczy Károly, Gelléri Géza, Katona Nándor, Kiss György, báró Mednyánszky László, Tölgyessy Arthur és Ujházi Ferenc művészek. Póttagok lettek: Grünwald Mór, Haggenschacher Árpád, dr. Képpess István, Malonyay Dezső, Kállai Dezső műpártolók és Baditz Ottó, Knopp Imre, Markó Ernő, Szenes Pál és Szilágyi Lajos.

Építészeti pályázat. Az Országos Építész- és Mernők-Egylet tudvalevőleg minden évben pályázatot hirdet ideális építészeti feladatok megoldására. az egyleti aranyérem és a koromány 600 koronás mellék-díjának kitűzésével. Az idén egy szabad téren álló kisebb vidéki színház tervpályázatára szólt a felhívás. A pályázat minden várakozást felül-múlt, mert hat pályázó akadt és technikai jártasságát mindegyik lényesen igazolta. A zsűri éppen ezért az aranyérem mellett ezüstérem kiadását is javasolja s nagy elismeréssel szól a díjat nem nyert pályaműről is. A pályadíjat nyert mű — melynek jellegéje Primadonna — különösen mintaszerű alaptervével kellett felütnet és elismerést. A pályadíjak eredményét holnap fogják az Országos Építész- és Mernők-Egyletben kihirdetni. A Primadonna jellegű s aranyéremmel, mint fős 600 koronával, mint mellék-díjjal kitüntetett pályamű szerzője — mint egy estilap jelenti — Jakab Dezső, Lechner tanítványa.

A nagybányai festőiskola. Ferenczy Károly, Grünwald Béla, Réti István és Thorma János nagybányai festőművészek, mivel tudomásukra jutott, hogy Hollósy Simon iskolája nem jön többé Nagybányára, s meri szívükön iekszik, hogy a nagybányai festőiskola továbbra is fennálljon, elhatározták, hogy május hó elsejétől szabad festőiskolát nyitnak. Az iskolában a tanítványok tandíjat nem fizetnek, csak a modell költségeit viselik, tanítót pedig szabadon választhatnak. A jelentkezők irjanak április tizedikéig, hogy a vasutjegyek miatt legott lehessen intézkedni.

Gróf Andrásy Gyula szobra. Gróf Andrásy Gyula lovasszobrának ünnepélyes leleplezését ez év őszére terveztek, amikor az új országház is átadják rendeltetésének. A szobor ugyanis az új országház déli homlokzata elé, a Dunapárta kerül. A szobor öntését a berlini állami bronzgyárra bízták, amelytől azonban a megbízást visszavonták s a szobor most egyik hazai gyárban fog elkészülni. Ez intézkedés következtében a szobor csak a jövő évre lesz készen. Akkoráig a fővárosi közmunkák tanácsa is fölépíti a szobor talapzatát.

Olcsó karácsonyi ajándéktárgyak. Az iparművészeti társulat a kereskedelmi miniszter által rendelkezésre bocsátott állami segélyből olcsó karácsonyi emléktárgyakra hirdetett pályázatot. A beérkezett pályamunkák fölött az illetékes zsűri e hónap 24-én, hétfőn délelőtt tíz órakor fog dönteni.

A turini nemzetközi iparművészeti kiállítás. A turini nemzetközi iparművészeti kiállítás magyarországi zsűrije tegnap délután tartotta első összejövetelét az iparművészeti palotában. A zsűri tagjai: Ráth György főrendbírázi tag, Seterényi József és Radics Jenő miniszteri tanácsosok, K. Lippich Elek osztálytanácsos, Cziger Győző műegyetemi tanár, Fittler Kamil iparművészeti iskolai igazgató és Györgyi Kálmán tanár. A zsűri e hónap 24-én, hétfőn délelőtt 11 órakor az iparművészeti palotában folytatja a ma megkezdett zsűrizést. Az előkészítő bizottság íölhívja a kiállítókat, hogy a kiállításra szánt könnyebb tárgyaikat hétélig szállítsák be az iparművészeti palotába, hogy

a zsűri működését akadálytalanul folytathassa. A kiállítási tárgyak beküldésének végső határideje e hónap 28-ikával jár le. A kiállítás előkészítő-bizottságának megbízásából Horti Pál tanár, akinek tervei szerint a turini kiállítás magyar csoportjának berendezése készül, ma Turinba utazott, hogy ott a rendezés munkáját megkezdje. Az április 28-án megnyitkozó torinói nemzetközi iparművészeti kiállításnak egyik érdekessége lesz az utcák és terok művészeti kiállításra és díszítésre vonatkozó modern jellegű tervek és modellek csoportja. A magyar osztálynak idevágó anyagának egybegyűjtésére az előkészítő-bizottság a mérnöki- és építész-egyesület, majd Bálint építész kérte föl, aki a bizottság legutolsó ülésén jelentést tett a csoport anyagáról. A bejelentett munkák között van a pályadíjjal jutalmazott Bálint-Jámor-Zala-téle Erzsébet-emlék modelljének a középső része, a Tóry-Telecs-téle pályaműnek akvarellben megfestett távlati képe, Lechner Ödönnek az osztrák-magyar-bank palotájára készült pályaműve és még számos más kisebb-nagyobb terv.

A Képzőművészeti Társulat jelentése. Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat választmányának az 1901. évről szóló s most megjelent jelentése a következőkben mondja el a múlt társulati év kiemelkedőbb eseményeit. A társulat első kiállítása a lefolyt évben az volt, melyen Hoffmann József bécsi festő geográfiai és ethnográfiai műveit állította ki. Ez a kiállítás, valamint az utána következő Erdosky kiállítás is anyagilag nagyon gyenge eredményeket adott. A harmadik kiállítás, melyet a Társulat rendezett, rendes Tavasz Nemzetközi tárlata volt, melyen 38 külföldi művész 193 művel és 121 magyar művész 323 művel szerepelt. A tárlat látogatóinak belépődíjából a nyers bevétel 24.900 korona volt. Ezen a tárlaton összesen 95 mű kelt el 97.240 K. értékben, amely összegből külföldi művésztől való 13 műve 23.210 K. s magyar művésztől való 82 műre 74.030 korona esik. A Téli kiállításban 154 magyar művész vett részt 564 művel. E kiállítás nyers bevételé 24.168 korona és 40 fillér volt. A vásárlásokat a jelentés így összegezi: összesen elkel 555 mű 204.513 korona értékben, melyből külföldi művészek javára csak 23.210 korona esik. A jelentés ezután megemlékezik arról, hogy külön csoportban mutatta be a magyar művészetet a müncheni és berlini nemzetközi tárlaton s művészeink mindkét helyen dicsőséget szereztek a magyar festőművészetnek. Meleg szavakkal parentálja el ezután a jelentés Lukács Béliát, kinek a Társulat a városligeti Műcsarnok fölépítését köszöneti, végül pedig megemlékezik arról a nagy áldoattal járó, de nagy borderejű és nemes törekvésről, mely a Művészet című illusztrált művészi folyóirat megindítására ösztönözte a Társulato.

MŰVÉSZET.

A Nemzeti Szalon közgyűlése. A Nemzeti Szalon ma délután tartotta évi rendes közgyűlését gróf Andrásy Gyula elnöklésével. Az elnök üdvözölte a nagyszámban megjelent tagokat s Gerő Ödönt kérte fel a jegyzőkönyv vezetésére, a mult évi jegyzőkönyv felolvasására pedig dr. Rózsa Miklós titkár.

Baronyi Arthur pénztáros bemutatja a mult évről szóló számadásokat s az ideai költségvetést. A közgyűlés mindkettőt tudomásul vette.

Dr. Rózsa Miklós titkár ezután felolvasta a választmány évi jelentését, amely mindenekelőtt azokkal a visszaélésekkel foglalkozik, amelyek a Nemzeti Szalon gazdálkodásában nyilatkoztak. Az utolsó évek mérlegei és zárszámadásai merő fikciókon alapultak. Egyáltalán nem volt megállapítható, mennyi volt az effektív bevétel és az effektív kiadás. Rend-szeres könyvviteltnek és pénztári kezelésnek nyoma sem volt. Eladott képek után befolyt összegek hosszú ideig és többszörös sürgetések után sem jutottak az illető művészek kezébe. A Szalont illető olyik jutalék nem volt kellően leszámolva. Személyes célokra történt, tekintélyes összegű oly kiadások bukkantak fel, amelyekről sem az igazgatóság, sem a választmányunk előzetes tudomása nem volt s amelyek nemcsak hogy utólagosan sem szavattak meg, hanem még szabályszerűen el sem könyveltettek. Találkoztak aztán oly problematikus aktív összegek is, amelyek beszedésére sem az egyesület, sem annak adminisztrációja jogosítva nem volt. Amikor a visszaéléseknek ily rendszeresen üszít, éktelen sorozata napjénnyre került a választmány, míg egyfelől kiméletlen szigorral járt el, másfelől mindent elkövetett, hogy egyesület anyagi válsága orvosoltassék s a felelőségek az illetékes bíróságok útján megállapíttassanak. Első dolga volt az egyesület pénztárosát állásától felülgesztetni s a bírói eljárást úgy elűzni, mint netáni tettesfarsai ellen megindítani. A helytelen gazdálkodásnak következményei egyébként már orvosoltaknak tekinthetők, az egyesület az anyagi válságán szerencsésen keresztül lábott, tartozásai törlesztvék, fennállt követeléseit kiegyenlítették, s háztartása immár realis alapon mozog. A jelentés többi része a Nemzeti Szalon tárlatáról, művészi sikereiről számolnak be, amelyek a nyilvánosság előtt ismeretsek.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Pulszky-emlékűnnep. A Társadalomtudományi Társaság április hó 13-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a kereskedelmi és iparkamara dísztermében kegyeletesen módon készült megűnnepelni elhunyt megalapítójának, Pulszky Agostnak emlékét. A nyilvános emlékűnnepélyen gróf Andrásy Gyula fogja az elnöki megnyitót mondani, Fikler Gyula egyetemi tanár tudományos szempontból, Emmer Kornél pedig politikai szempontból fogja méltatni Pulszky érdemét.

Hogyan készül egy szerep? A lipótvárosi kaszinó emaradt estélye iránt igen nagy volt az érdeklődés. Egyik kimagasló pontja lett volna ez estnek az a felolvasás, amelyet Márkus Emilia *Hogyan készül egy szerep* címmel akart megartani. A művésznő Ambrus Zoltánnal együtt készítette el az érdekes cikket, amely élénk bepillantást vet a színházi élet s a művészek intelmiké világába. Az Új Idők e heti száma közli ezt a cikket, amelyet színházi rovatunkban talál az olvasó. Herceg Ferenc lapjának ez a legújabb száma különben a következő változatoss és érdekes tartalommal jelent meg. — Szikra: Kugli akácok. Gárdonyi Géza: Balog Fáni. Sas Ede: Kezdjük újra. Igric: Rükaságok hamisítása. Zöldi Márton: Feleki Miklós. Milotay István: Egyetlen szalát. Ambrus Zoltán és Márkus Emilia: Hogyan készül egy szerep. Mihajlovics István: Az 1848-iki márciusi napok külföldön. Malonyay Dezső: Nemzeti szalon. Herodek Sándor: Buosu. T. R.: Tolnay Lajos. Mikor még a bajszom... (Göre-nóta). Tizenöt különböző kép: Festmény, rajz, utcai és más moment-felvételek, színházi és különböző arcképek s egyéb érdekes illusztrációk díszítik azokonkivül az Új Időket, melynek előzetési ára negyedévre csak 4 korona. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal, Andrassy-ut 10.

EGYESÜLETEK.

(A Terézvárosi Kaszinó) ma tartotta évi rendes közgyűlését. Az évi jelentés tudomásul vétele után megajelték a választásokat. Este a tagok társasvacsorára gyűltek egybe.

(Az Erdélyi Kárpát-Egyesület közgyűlése.)
Az Erdélyi Kárpát-Egyesület ióvárosi osztálya, ma d. u. 8 órakor, Daniel Gábor elnökletele alatt népes gyűlést tartott. Az egyesület titkára jelentette, hogy a fővárosban a magyar fürdők fellendülése céljából fürdőügyi irodát létesítettek, amely a nagyközönségnek teljesen díjtalanul áll szolgáltatásra fürdőgyűlésekben. Elhatározták, hogy memorandumban hívják föl az öszkormány figyelmét arra, hogy a romániai határátvitelkorok vásárolja meg egyes tulajdonosoktól, mert a jelek arra mutatnak, hogy idegenek akarják oda betelni lábukat. Felterjesztést intéz az osztály a belügyminiszterhez, hogy a helynevekről szóló törvénynek szerezzen érvényt azáltal, hogy a helynevekre vonatkozó jelentéseket tétessze közzé a hivatalos lapban. Daniel elnök jelentette ezután, hogy az angol tőkepenészek által állítottak erdélyi textil-gyár ügye igen előrehaladott stádiumban van. Végre több folyó ügyet intézett el a gyűlés.

(A villágítási technika legújabb vívmánya.)
Nemrégben alakult meg hasonló külföldi egyesületek mintájára a Magyar Elektrotechnikai Egyesület, amely ma este rendezte első tudományos felolvasását. Az előadó Fodor István, a budapesti általános villamosági részvénytársaság igazgatója, a villágítási technika legújabb vívmányairól beszélt, előadását számos kísérlet bemutatásával élénkítve.

Az előadó fejtegetése szerint a villágítási technika fejlődésének lényege abban keresendő, hogy a világító lámpák, a régi gázgömben mintegy megtestesült rendszerét elhagyják, a világosság forrását inkább valamely szilárd test izzásában keresik. Miatán az előadó az elektromos szénizzólámpáról s a gázizzólámpáról beszélt, átért a legújabbjaikra elektromos izzólámpákra, így bemutatva mindenkéltől a nemrégben sokszor említett *Nernst-léle* lámpát, melyben az izzólámpa szénizzólát földes testekből való fehér rudacska pótolja. Majd átért az előadó a Budapesten még újság gyanánt szereplő *Auer-féle* Ozmium izzólámpára, melyben egy ozmium-élemből készült rendkívül vékony szál vakító, fehér fényt szolgáltat. Igen érdekesek voltak azok a kísérletek, amelyek egy közönséges izzólámpával mutatott be, s amelyvel tetszés szerint sárga, zöld s vörösré festett fényt állított elő a szerrint, hogy milyen anyagot kevert az izzólámpa szénpálcájába. Egy ilyen elv szerint készített lámpa, az úgynevezett *lángvilágító*, szintén újság gyanánt szerepel Budapesten. Ez után a kísérlet után bemutatatta az előadó, Budapesten ezután szintén először, az úgynevezett *elektrolitikus* izzólámpát, melyben a szénrudacsákat porcellánrudacsok pótolják, s amely aránylag csekély energia-fogyasztás mellett intenzív fehér fényt árasztja.

A nagyszámú hallgatóság, amelynek körében láttuk: dr. *Ilosvay* Lajos műegyetemi rektort, *Wittmann* Ferenc műegyetemi tanárt, *Heuffel* Adólf középítési igazgatót, *Straub* Sándor, *Vámos* Lajos iparteknologia tanárokat, zajos tetszéssel honorálta az előadó fejtegetéseit és kísérleteit. *Straub* Sándor tanár, az egyesület elnöke meleg hangon köszönte meg a rendkívüli érdekes felolvasást.

(Az Uránia tudományos egyesület közgyűlése.)
Ma volt az Uránia tudományos egyesületnek III. évi közgyűlése, amelyen tudományos köröknek és a közoktatásügy, valamint a társadalom előkelősége szép számmal voltak képviselve.

Molnár Viktor elnök változa az egyesület három évi fejlődését, kijelölve működése irányát és sikerrel mutatván meg az egyesület létjogosultságát. Az egyesület fejlődéséről szólván, rámutat az elnök az egyesületnek a színházal való eredeti kapcsolatára, melyet lazítani kellett, hogy mindkét intézménye a maga rendeltetésének élhessen. Így lett a színházat támogató egyesületből önálló tudományos faktor, mely a művelt közönség sorában kívánja a tudományt népszerűsíteni, ellentétben a színházal, amely a nép szélesebb körében talált magának működési tért. E mellett az egyesület irányelvéül tűzi ki nagyjaink emlékeztetésének ápolását, amit ugy szolgál, hogy kisebb méretű szobrokat kíván állítani jeleiknek, közülük első sorban *Treilort* Agostonnak, kinél jobban senki sem becsülte meg a tudományt. Az egyesület sikerei közül rámutat a közönségben felbuzdított nagyarányú érdeklődésre, minek következtében másiél év óta megkétszereződött az egyesületi tagok száma. Az egyesületnek enciklopedikus tartalmú folyóirata harmadikélezerpályában jelenik meg, az Uránia-könyvtár kiadásai is megkezdődtek a tudományos felolvasások pedig szépen látogatottak. Mindezek a sikerek hangosan hirdetik az egyesület létjogosultságát. A még ezután is fokozódó munka sikerében bízva, nyitja meg az elnök a közgyűlést. (Eljenzés.) *Kupathy* Jenő egyetemi tanár az egyesületi ióttikára tette meg ezután évi jelentését. E szerint az egyesület alapszabálymódosításának megjelölésén nyolc szakosztályt a legkiválóbb orokból állította össze. A je en évi felolvasási sorozat fényes eredményre számíthat. Az Uránia-könyvtár első kötetét, *Marcóti* Henrik magyar történelét, lejáánlotta az egyesület a királynak, aki azt, valamint a főszerkegek is könyvtárak számára kegyesen elfogadták. A buzgó elnök kegyeltes eszméje, *Treilort* Agoston szobrának terve, már annyira haladt, hogy 4800 korona már rendelkezésre áll, holott pedig *Csaky* Albinné grófnővel élén a szoborbizottság csak most kezd meg a gyűjtést. Az Uránia-színház irodalmi estivel is dícsőrelesen növeli a szoboralapot. Az egyesületnek egyéb céljaira való vagyona már 9592 korona, amit a megindított tárgysorsjáték művészi becsú nyereseményeivel bizonynyval meg fog növelni. Kulturánk gondos óránek, *Wlassics* Gyula miniszternek az egyesület iránt való állandó érdeklődéséről jezi ki még a főtikár köszönetét, aminek a közgyűlés éljenzésével

hozzájárult. *Cseike* Győző pénztárosnak megadta a közgyűlés a felmentést. Az utolsó évi bevétel volt 20.083, a kiadás 19.392 korona. Az előirányzat elfogadása után *Stefanics* István, aki száznál több tagot gyűjtött az egyesületnek, tisztelettel tagnak választották. Végül örömmel vették tudomásul, hogy a honvédelmi miniszter kilitásba helyezte amaz engedélyét, amelyvel a tiszteket az egyesület kötelekőbe való belépését megengedi. *Neményi* Imre osztálytanácsos mondott köszönetet az egyesület vezetőségének buzgóságáért, ezzel a közgyűlés véget ért.

Nyitlér.

Az új magyar szabadalom szorint készült, hazai gyártmányú

"DURABLE"
gázizzó-harisnyák,
melyeknek fényereje és tartóssága hasonlíthatatlannal nagyobb az eddigi gyártmányoknál, igen olcsón kaphatók. Gyár és széküldési főttelep: Budapest, VII., Kármány-utca 53. Telefon 10-76.
A harisnyák fényerejét meggyőződhetsen a VI., Teréz-kört 24. sz. a. „EDISON” kávéházban, mely ezen izzótestekkel van világitva.

Pájdalmas,
Erényi-féle „Ichtioi-Salicyl“-t
venni.
Ára 3 korona utasítással. Széküldési: **Erényi György** orvos, Szabadzsálla, Forrák: **Füredi József** orvos, Széküldési 12. Egger gyógyszár, Váci-kört 17.

A Régi Hívek.
Iglói Szontagh Ábris dr.
elhunyt tagtársunk hült tetemei f. hó 23-án, vasárnap d. u. 1/4 órakor fognak a IV., Ujlág-utca 2. sz. a. gyászházól örök nyugalomra kiseretni.
Jelenjünk meg valamennyien végtisztességén.

Drága **AGA** **1/2**
PATENT SZIVARKAPAPIROS
do box há vely 50 fill. 75 lap 10 fill.

Téli fürdőkúra.
Természetes forróméleg kénes források, iszapfürdők, iszapkeresztások, zabany-masszage. Vizgyógyintézet, villanyfényfürdők, stb. Olcsó és gondos ellátás. Céz, kőszvény, ideg-bőrbajok stb. és a téli fürdőkúra felől kimerítő-prospektus küld ingyen a Szil-Lakásfürdő r-t. igazgatóságára.

Figyelemoztetjük a t. c.
CIGARETTAZÓKAT
hogy a közkedveltségnek örövendő szabadalmazott
"CLUB"
szivarkapapirnak utánzati vannak forgalomban. A valódiaknak fedőlapjain a következő
FRANCIA
szórog van.

A közölgő hovevél ünnepek alkalmából hátrókodunk elismert kitünő minőségű pezsgőborainkat
"Transsylvania" & "Vin-Brut"
szives megjelölésére a legjobban ajánljani.
Louis François & Cie,
os. és kir. udvari szállítók BUDAPEK.

(Az e rovat alatt közölteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT.

*, **Oxford** Budapesten. Ma este kilenc órakor érkeztek meg a nagy érdeklődéssel várt angol csapat tagjai a nyugati pályaudvaron, ahol százakra menő lelkes sportközönség várta őket. Zajos hip-hip-hurráh kiáltásoktól kísérve hajtottak ezután a Hungária-szál-lóba, hol budapesti vendéglátóikkal és a budapesti angol kolónia néhány tagjával sokáig maradtak együtt kedélyes beszélgetésben. A magyar viszonyokról már jó eleve felvilágosították őket az Ersek-Ujvárig elébbk utazott a Műegyetemi Football-Club és a M. A. C. kidülöttek. Kellemesen meglepetve az angolok azon hir hallatára, hogy a holnapi mérkőzésen *Szell* Kálmán miniszterelnök, *Csezenák* Benó altábornagy, br. *Eötvös* Loránd, *Vécsey* Tamás és *Ilosvay* Lajos rektorok ki-

lításba helyezték eljövételüket. A hírneves angol csapat, amely három hazai csapatunkkal mérkőzik a szép *margitszigeti sporttelepen*, a következő játékosokkal jön Budapestre: G. E. *Wilkinson* (kapuvédő), már három év óta védi az oxfordiak kapuját és megvolt az az öröme, hogy három évet át sikerrel működhetett a rivális cambridgei csapat ellen. Kapuvédője egyuttal a Korintánoknak, Anglia legjobb válogatott csapatának. A jobb hátvédő *Johnson*, rendkívül jó rugó, keresztülírtíhetetlen védő. A bal hátvédő *Craigh* is kiváló játékos. A half-sorban *Darling*, *Wild*, *Wylé* küzd. *Wylé* és *Wild* gyakran játszik a Korintán-csapatban is. A csatós sorban: *Balfour-Melvie*, *Evans*, *Morgan-Oven*, *Comberkyder* szerepel. *Balfour* nagyon jó játékos, bámulatos technikája van. *Evans* ügyes dribbler. *Morgan-Oven* Wales reprezentív csapatában játszott; *Ryder* már két év előtt szerepelt a kontinentális körnt alkalmával. A *Műegyetemi Football Klub* holnapi csapatösszeállításra a következők: kapuvédő: *Ujvári*. Hátvédek: *Durand*, *Réty*. Fedezetek: *Loránd*, *Kiss* *Friedrich*. Csatárok: *Niesner* I., *Bartal*, *Misky*, *Niesner* II., *Nagy*. Az oxfordiak szereplését érthető érdeklődéssel várja a budapesti közönség, amelynek elitje már most foglalta le a remek margitszigeti sport-telep páholyait, így: az *Anarászy*-, *Esterházy*-, *Karátsonyi*-, *Károlyi*-, *Széchenyi*-családok és közeletünk számos kiválósága. A vasárnapi margitszigeti mérkőzés egyegyed négy órakor kezdődik.

Az oxfordi diákok tiszteletére díszes kiállításban jelent meg az *Erő* harmadik száma. Hangulatos angol üdvözlék köszönti az ünnepi szám első oldalán az angol iójakat. A címlapot ifj. *Wlassics* Gyula rajzolta. — Változatos és tartalmas cikkekkel irtak e számban a szerkesztőkön kívül *Spidll* Zoltán, *Hoványi* Kornél, *Szilgyi* Ferenc, *Lucia* Janka, *Lukács* Pál, *Poor* Ödön, *Kelly* Endre stb. Az újság részéről a fogadó-bizottságban részt vettek *Wlassics* Tibor és *Fallos* Árpád. A lap egyuttal a három versenynap programját és a mérkőző csapatok összeállítását is közli.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Kamarai választások.** Nagy érdeklődés mellett folynak az ügyvédi kamarai választások. A szavazás első, tegnapi napján 250 ügyvéd adta le szavazatát, ma estéig pedig a ióvárosi ügyvédek közül 750-en, a vidékiek közül pedig mintegy 80-an szavaztak le. A szavazást holnap, vasárnap déli egy órakor zárják le.

§§ **Szabadlábahelyesés.** Néhány nap előtt *Mayer* György ióvárosi szállótulajdonost két alkalmazottjának tejelentésére kanciósiikkasztás miatt letartóztatták. A letartóztatott szállótulajdonos védője dr. *Kezsis* Antal védenőnek szabadlábra helyezését kérte, mit ma a vádlócsész Czárán táblalábor elnöklésével nyomban el is rendelt.

§§ **Kis Robinsonok.** *Heuer* István, *Pils* Károly és *Horák* József budai polgári iskolai tanuló elhatározták tavaly télen, hogy rablóbandát szerveznek s elmennek a Bakonyba. A vállaltat finanszírozása céljából meglopták szüleiket s el is utaztak Székesfejérvárig, egy istállóban meghúzták magukat, itt azonban rajtuk ütött a rendőrség, elfogták és hazaszállították őket. Az ifju Robinsonokat törvény elé állították s *Cseke* Kálmán bíró elnökletele alatt ma tárgyalták a perüket. Az ügyészségét dr. *Magyar* királyi ügyész képviselte. Az ökönyi Robinsonokat dr. *Donta* Károly és dr. *Polák* Zsigmond védtek. A tárgyalás során az elnök főtmutatta a rablóbanda szerszáimat: egy rozsdás revolvert, egy üvegesknl használatos kalapácsot.
— Hát ezzel a kalapácsosal, — kérdezte a vádlottakat *Cseke* elnök, — mit akartak mivelni?

Pils Károly: Kérem szépen, elnök ur, mi barlangban akartunk lakni és azt be kellett rendeznünk, hát magunkkal hoztunk szerszámot, hogy asztalt, padokat és minden szükségességet készíthessünk.

Elnök: Mit gondoltak, miból loagnak megélni?
Heuer: Vadászai akartunk állatokra és husaikat majd csak megéltük volna.

Elnök: Mivel lőték volna az állatokat?
Heuer: Azért hoztam el apám revolverét, hogy löhessünk állatokat.

Elnök: Mit vittek még magukkal?
Heuer: Térképet és bibliát.

A károsult szülék a gyermekek megbüntetését nem kívánták, az ügyész ellenben orgazdaság miatt kérte őket enyhén büntetni.
Dr. *Polák* Zsigmond védő azt hozta fel *Heuer* István védelmére, hogy miután alig mult tizenkét éves, s nem tudta felfogni, hogy orgazdaságot követ el, ha a lopott pénzből jegyet vált társainak. Dr. *Bonta* védő csatlakozott ehhez az előterjesztéshez és mindketten felmentést kértek. A törvényszék három

napi fogházra ítélte a kis Robinsonokat. A védők felebbestek.

§§ **A puohól nábob bünttyge.** A mai folytatós tárgyalás a védészekkel kezdődött. Jankovich Gyula is hosszabb beszédet mondott védelmére. A törvényszék Jankovich Gyulát büntönek mondotta ki kilenc rendbeli csalás büntetésében és egy rendbeli jogtalan elcsalás büntetésében és ezért össz büntetésül egy év börtönrre és tízszer 40 korona pénzbüntetésre. Feld Adolft büntönek mondotta ki 8 rendbeli csalás büntetésében és egy rendbeli jogtalan elcsalás büntetésében és ezért egy év börtönrre és tízszer 40 korona pénzbüntetésre, végül büntönek mondotta ki a törvényszék Liptai Kornélt is bünpártolás büntetésében és ezért hat napi fogházra ítélte, amelyet az elszüvedett vizsgálói fogság által kitöltötnék vett. Jankovich Gyula egy évi börtönbüntetéséből a törvényszék 7 hónapot kitöltötnék vett. Feld Adolfnál a bíróság nem számított be semmit a vizsgálói fogságba. Az ügyész Jankovich, Feld és Liptai névre súlyosbításért felebbestek. Az elítéltek is telebbestek. Jankovichot a törvényszék 1000 korona biztosíték mellett rendelte el szabadlábra helyezni. Ez összegért Már Ferdinánd, Jankovich sógora kezességel vállalt, mire Jankovichot szabadon bocsátotta.

§§ **A gyűjtés szabadságáért.** Grossmann Miksát, a magyarországi munkáspárt egyik vezérét, a rendőrség tiltott gyűjtés címén kétszáz korona pénzbüntetésre ítélte. Grossmann két cikkben is tiltakozott az ellen, hogy a szocialistáknak a gyűjtést megtiltsák. A második cikkben arra szólította fel elvtársait, hogy a hatósági zaklatás ellenére is folytassák a gyűjtést. A királyi ügyészség a két cikket igazgatást látoit az 1897-dik évi belügyministeri rendelet ellen, s a cikke szerzője ellen sajtópört indított. A pört ma tárgyalta a budapesti esküdtribszék Zsitvay Leó elnöklésével. A vádhatóságok dr. Pataki Gyula királyi ügyész képviselte, védő dr. Visontai Soma volt.

Az esküdtszék megalakítása után fölolvasták az inkriminált cikkeket. Az elsöben, melynek Gyűjtésünk a címe, a vádlott így ír:

De hangosan és érthetően akarom ezuttal Magyarország munkáspártját öhlívni arra, hogy ezt a szegyeenteles rendületet mai naptól fogva kutyába se vegye, és a közleg választásokra való tekintettel erőlyesen és nyíltan gyűjtésünk pártunk agitációs alapja számárra... Keserves munkánknak véres vöröjtékével áztatott, minden fillére, melyet összegyűjtöttök, dus gyümölcsöt fog teremni. Minden egyfiller egy-egy fejzecepás lesz az ellen a korhadt társadalom ellen, mely nektek csak nyomort, szenvedést és szolgaságot ad.

A másik cikkben, amelynek Csak gyűjtsetek tovább volt a címe, így ír:

Hogy szabad-e vagy nem: azzal ne tördöjtek, csak gyűjtsetek tovább. Minden rézfíllerből, amit a választási cérra adtok, vaszubogány lesz, melylyel ezt a korhadt rendszert előbb-utóbb romba döntjük. Ne tördöjtek a megriadt hatalom erőszakokodásával, ne tördöjtek vele. Ha ideig-óráig azt hiszi is, hogy a nép ösjögát még tovább is elarabolhatja, ha azt hiszi, hogy bennetek még sokáig rabságban tarthat, majd eljön az az idő, amikor meggyözdök róla, hogy a nép megunta az igát s lerázza magáról azt a jármót, melyet a hatalom csak addig rakhat ránk, amíg azt hiszi, hogy igavonó állatok vagyunk.

A vádlott azzal védekezik, hogy ő nem a rendelet, hanem annak alkalmazása ellen intézett felhívást. A rendelet különben nem tiltja a politikai cérra való gyűjtést, hanem csak a könyörödadományok gyűjtését szabályozza.

A törvényszék fölolvastatta a gyűjtést szabályozó ministeri rendeletet, s újra kihallgatja a vádlottat.

— Ebben a rendeletben; — ugymond az elnök — nemcsak könyörödadományok gyűjtéséről, hanem más gyűjtésről is van szó. Itt van például a szoborra való gyűjtés, ez már politikai természetű gyűjtés is lehet.

Visontai (közbeszóli): Méltóságodjitt, az esküdtek előtt, a törvény szubjektív magyarázatába bocsátkozik, ami csak a vádat és védelmet illetheti meg. Kérem ezt jegyzökönyvbe venni.

Az elnök: A törvény világosan megszabja, hogy az elnököt a vádlott kihallgatásában senki sem zavarhatja. Ezt a rendelkezést a törvénynek a védő ur megszegte s ezért rendutasítottom.

A vádlott kihallgatása után dr. Visontai Soma kéri konstantíni, hogy Grossmann Miksát ezért a gyűjtésért a rendőrség elítélte. Kéri továbbá a törvényszéket, hogy olvassa föl a ministeri felelősségről szóló törvényszakaszt, mert abból ki fog tűnni, hogy a belügyminister a rendeletét nem törvényes hatáskörében adta ki.

Pataki kir. ügyész ellenzi a törvényszakasz fölolvását, mert nem engedheti meg, hogy a per kereket tüllepjék.

A törvényszék csupán a rendőrségi aktákat olvastatta fel, melyekből kiderül, hogy Grossmann a gyűjtésért 200 korona pénzbüntetésre ítélték.

A bizonyító eljárást ezzel befejezték s a pörbözökre került a sor.

Az esküdtek Grossmann Miksát csakis az egyik cikk által elkövetett igazgatás vétségében mondották ki büntönek. A verdikt kihirdetése után dr. Szalai Mihály esküdtt szót kért az elnökötől.

— Mit óhajt az esküdtt ur?

— Egy fe világosítást óhajtának kérni lelkiismeretem megnyugtatósa céljából.

— Alaki kifogásai vannak a verdikt ellen?

— Nem.

— Ebben az esetben nincs szólási joga az esküdtt urnak.

Dr. Visontai Soma: Kérem a tek. törvényszéket, hallgassuk meg az esküdtt ur kijelentését, hátha valami olyasmit tartalmaz, amire a védelem szót helyez.

Az elnök: Védö urnak most nincs szólási joga.

Visontai: Kérem jegyzökönyvbe venni kérésemet.

Az elnök: Meg fog történni.

A törvényszék Grossmann Miksát egy rendbeli igazgatás vétségéért egyhavi államfogházra és 40 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerös.

TÁVIRATOK.

Péttervár, március 22. A Ruszkij Invalíd közli, hogy a varsói katonai kerület főparancsnokának rendelkezése e hó 15-én Varsóban letartóztaták Grimm alvezredet, a katonai kerület törzskarának hadsegédét, szolgálati természetű politikai büntetést miatt, amelyet már be is ismert.

London, március 22. A Lloyd táviratot kapott Kalkuttából, amely szerint a Stolzenfels német gőzhajó Shalimar-Portnál zátonyra került.

Hongkong, március 22. A Reuter-ügynökség jelenti Kwangsziból, hogy a lázadók elfoglalták Kaucsau kvantungi várost.

Hajórajunk Spanyolországban.

Barcelona, március 22. Az osztrák-magyar hajóraj itt idözése alkalmából tegnap a főkapitány palotájában nagyszerű fogadás volt, amelyen a vendégekben kívül megjelentek a polgári és katonai hatóságok fejei is. Holnap Barcelona városa a hajóraj tisztjeinek tiszteletére 150 terítéki bankettet rendez. A dél-elött folyamán Barcelona főkapitánya látogatást tesz a hajóraj parancsnokánál és tisztjeinél, akik azután vendégei lesznek dejeunerre az osztrák-magyar konzulnak. Holnap a hajóraj egyik hajóján banket lesz.

A francia hadügyminister a tisztekröl.

Páris, március 22. A szenátus a hadügyi költségvetést tárgyalja. Többeknek válaszulva, André tábornok hadügyminister kijelenti, hogy a hadseregnek nem szabad politizálnia. Mi úgy éreztük, hogy a köztársaságot és az országot veszély fenyegeti. Egy bizonyos párt hatalmába igyekszik keríteni a hadsereget és arra sarkalja, hogy politikailag foglalkozzék. Kötelességemnek tartottam tehát közbelépni. A tisznek arra kell szoritkoznia, hogy kifejezze tiszteletét a köztársasági kormányformára iránt. Minden más politikai tüntetéstől el van túlva. (Tetszés.) A minister azután igazolja azokat az intézkedéseket, melyeket a tisztek előléptetésének rendezésére kellett tennie és kijelenti, hogy figyelmen kívül hagyott és elégetett 4000 ajánlólevelet, melyek a legutóbbi előléptetési lista összeállításra alkalmával hozzá érkeztek. Végül hangsúlyozza a minister, hogy a tiszteknak teljes szabadságban áll, hogy nézeteiket, bármilyenek legyenek, még a politika tekintetében is kifejezzék amaz egyetlen feltétel alatt, hogy tiszteletben tartják a köztársaságot és a hatóságokat, melyeket ez képviselik. (Tetszés balról.) Az általános vitát ezután berekesztették és a tárgyalás folytatását hétfőre halasztották.

Románia és a porta.

Konstantinápoly, március 22. Azt a hírt, hogy Románia és a porta között feszültség állott be, teljesen helytelennek mondják. Azzal az állítással szemben, hogy a porta még nem járult hozzá Lahavary Sándornak konstantinápolyi román követé való kinevezetéséhez, arra utalnak, hogy a szultánpak, mint román követ, senki sem volna kedvesbe Lahavarynál. Ami pedig a porta állítólagos vonakodását illeti, hogy a már megkötött román-török konveniót ratifikálja, konstantíni lehet, hogy a ratifikációkat már a legközelebbi időben kiseresik. Törökország és Románia viszonya állandóan kitünö.

Az olasz válaszfelirat.

Róma, március 22. A képviselőház ma a trónbeszédre adandó válaszfeliratot tárgyalta. Rövid vita után Zanardelli ministerelnök szóalt fel és a válaszból szóló törvényt illetőleg Salandrázal szemben kijelenti, hogy nagyobb szult tulajdonit a nemzeti képviselet majdnem egyértelmű nyilatkozatának, mint az amgy

is megoszló közvéleménynek. Minden manifesztációival szemben határozott irányban kellett haladnia oly kérdésben, mely a szocialis élet legfontosabb problémáit ily mélyreható jelentőséggel érinti. (Tetszés.) A feliratot aztán a ház egyhangulag elfogadta.

A délafrikai szabadságharó.

London, március 22. Itt az a hír van elterjedve, hogy Hamilton tábornok Botha ellen indított akciójával kudarcot vallott, s hogy a boerok megverték az angol sereget. Ellenben az órházvonaltól északra Harrismith, Bellehem és Kronstaad között sikerült az angoloknak néhány boer kommandót szétverni. Ezek a kommandók már most minden összeköttetés nélkül operálnak.

London, március 22. Fokvárosból jelentik, hogy a boerok Francfort mellett megtámadták egy angol eleségzállító csapatot. Az angolok elég jókor segítséget kaptak s így meg tudták menteni a szállítmányt.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, március 22. A N. W. T. arról értesül, hogy az osztrák hitelintézet legközelebbi közgyűlésén Kornfeld Zsigmond vezérigazgatót igazgatótanácsossá fogják kinevezni.

Trieszt, március 22. A Banca Commerciale Triestina közgyűlése elhatározta, hogy a 324.035 korona tiszta nyereségből 5 1/4%-os, vagyis részvényenként 57/4 koronás osztalékot fizet a részvényeseknek.

Róma, március 22. Az olasz bank közgyűlése elhatározta, hogy 18 lira osztalékot fizetnek.

Berlin, március 22. Bülow birodalmi kancellár ma a husvétii ünnepekre Velencébe és a felső-olaszországi tavak vidékére utazott.

New-York, március 22. (Értéktözsde.) A kedvező bankkimutatásra való kilátások kezdetben élénkítették a piacot, amely később jó termési hírekre és az egyes értékek szilárdaságára megerősödött. Később realizácások következtében gyengülés állott be. Zárlat szabálytalan. Részvényforgalom 300.000 darab.

New-York, március 22. (Terménytözsde.) (Zárlat.) Gyapot: New Yorkban helyben 9.— (9 1/16), márciusra 8.76. (8.92). Juniusra 8.69 (8.82). New-Orleansban helyben 8 1/2 (8 1/16). — Petroleum: Stand white New Yorkban 7.20 (7.30). Stand white Philadelphianban 7.15 (7.15). Refined in Cases 8.30 (8.30). Credit Balances at Oil City 1.15 (1.15). — Zsír: Western steam 9.80 (9.80). Rohe és Brothers 10.10 (10.10). — Tengeri irányzata bizonytalan. — Májusra 65 1/2 (65 1/4). Juliusra 64 1/4 (65 1/8). — Szept-re 63 1/2 (63 1/8). — Buza irányzata bizonytalan. — Píros észai helyben 86 1/4 (87 1/2). Márciusra 78 1/4 (79 1/8). Májusra 78 1/4 (79 1/2). Juliusra 79 1/4 (79 1/8). Szept-re 78 1/2 (79 1/4). Gabona szállítási díja Liverpoolba 1 1/2 (1 1/2). — Kévé: Air Rio 7. sz. 5 1/16 (5 1/16). Márciusra 5.10 (5.10). Juniusra 5.40 (5.40). — Liszt: Spring Wheat clears 2.80 (2.85). — Kukor: 3.— (2 1/16). — On: 27.87 (—). — Ríz: 12.— (12.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, márc. 22. (Terménytözsde.) (Zárlat.) Buza irányzata gyenge. — Májusra 72.— (73 1/8). Juliusra 72 1/2 (74 1/4). — Tengeri irányzata gyenge — Máj-ra 58 1/2 (60 1/4). — Zsír: Márciusra 9.40 (9.37). — Májusra 10.47 (9.95). — Szalonna short clear 9.10 (8.95). — Sertésus: Májusra 15.45 (15.47). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Kolozsvári előfizetö. 20. Magánházbán, ahol a háziasszonynak háziasszonyi kötelessége az, hogy minden vendégéhez egyformán szeretetteljő legyen, a lehetőségig örizkednie kell az embernek attól, hogy a ház urnójét, illetőleg a vendéglátókat — kellemetlen, ferde helyzetbe hozza. Ez a ferde helyzet mindjárt bekövetkezik, ha a háziaknak állást kell foglalni a jelenlevők között valaki mellett — valaki ellen. Ennyiben helyesebb lett volna az, ha az az uriember valami más alkalmat vár ahhoz, hogy megmondja máskülönbén nagyon is jogosult véleményét a fiatal embernek. S ha meg se mondja, az se baj. Amikor a fiatal ember az idösebb hölgyet egy — mondjuk — elhamarkodott mondással öllalította a zongora mellől, megdondolatlanságot követett el, de minden valószínűség szerint nem azzal a szándékkal, hogy megbántsa akár a hölgyet, akár a férjét. (Leveléből tudniillik, ugy látom, hogy abban a szalonban jó társaság ült együtt. Ahol annyian tudnak muzsikálni, ott bizonyára csupa jól nevelt ember volt.) Ha az a fiatal ember észrevette volna, és észrevette volna figyelmeztetés nélkül is, hogy tapintatlanságot követett el, bizonyára talált volna módot arra is, hogy azt jövötege. Nem vagyunk barátai annak, hogy a korból tökélet csinál az idösebb a fiatalabb rovására. Szóval, egy kicsit körümfönt a felelet. Indokoltnak találjuk a megrovást, de hogy azzal egyszerre egy

egész társaság nyakába zuhant a hideg zuhany, az olyan kelemetlenség, amit ki lehetett és ki kellett volna kerülni.

Zalog. A zalogos játékon még kedves nagymamánk, igen jól mulattak. Ma már más játékok is vannak, amelyek valamivel ötesebbek mint a zalogosdi. De azért bizonyosan hisszük, hogy a zalogosdi soha sem fogja divatját mulni. A szurozó leányok szeretik, mert tudják, hogy a zalogot ki kell váltaniuk s a kiváltás egyik föltétele okvetlen ez lesz: — Akik ez a zalog, az csokolja meg X. kisasszonyt.

X. kisasszony ugyanis a játék elején már tisztában van avval, hogy a játék végén valamelyik ifjú csókkal fog közeledni feléje de ez nem akadályozza meg a kisasszonyt abban, hogy bele ne menjen a játékba. Az az ur tehát, akinek jussa van a csókhoz, pigyga íráter volna, ha nem követe né a jogát. Hügye el, hogy ezer eset közül a szokásos kilencszázkilencvenkilencben az X. kisasszony nem is nagyon haragszik azért a csókért s így igazán kár s igazán ok nélküli való dolog a jogaival élő ifju urat párbajra hívni az ilyen csók miatt. Inkább azokat a nőgyekeket kellene megpirongatni, akik a játékot proponálták.

Dr. L. R. Losonc. Méltóztassék az apró hirdetések után közléseim, hogy német jászórtársat keres gyermekeimhez s már a napokban több ajánlatot fog kapni.

T. F. Besztercebánya. Az altábornagy családi viszonyait nem ismerjük, erre nézve csak ő maga adhatna fölvilágosítást. Csak azt tudjuk róla, hogy mint őrnagy és alezredes a honvédelmi parancsnokságnál szolgált mint második, majd mint első segédutás, később ezredparancsnok lett Szatmárnok, majd dandárnok Debreczenben s néhány év óta a cs. és kir. közös hadügyminisztérium osztályfőnöke.

202.042. számú előfizető. Másodszor üzenjük meg, hogy az ilyen kirándulókat a Magyar Államvasutak városi menetjegyjáradékja rendezi (Hungária-szaloda). Ha egy levelezőlapon az irodaigazgatóságához fordul, szivesen válaszolnak.

33.018. számú előfizető. Nem ismerjük a válalatot, mely azt a vasutat építi. De méltóztassék a a Mérnök- és Építészegylethez (IV. Ujvilág-utca 2.) fordulni, ott talán Fittler Kamill titkár megadhatja a kívánt felvilágosítást.

L. O. Salgó-Tarján. 1. Földrajz-nyilvántartás van Budapesten, Kolozsvárott és Zágában. 2. Helyszínelési kataszteri felügyelőségek vannak: Pozsonyban, Szegeden, Budapesten, Egerben és Debreczenben. Végtül kataszteri igazgatóság Kolozsvárott. 3. Nyilvántartási vagy helyszínelési felügyelő, titkár, segédtitkár, helyszínelési vagy pénzügyi fogalmazó, helyszínelési biztos. 4. Csak helyszínelési biztos állásért folyamodhatik, ha nem végezte el a műegyetemet. 5. A pénzügyminiszterhez kell folyamodni.

B. L. Alsó-Vaszentica. 1. Nem kell külön kérvényt benyújtani, de igazolnia kell az első sorozásról való elmaradását. 2. Mosogassa a fejét naponként kétszer szoborszesszel. 3. A Güttök-Somogyi-éle nyelvtanból magánúton is megtanulhatja, ha szorgalommal fog hozzá.

N. J. Budapest. 1. Méltóztassék az Izraelita Országos Irodába (V. Fűrőd-utca 10.) edáradni, ott hitközségi ügyekben szivesen adnak felvilágosítást. 2. Először osztályvizsgát kell tenni a VIII. gimnáziumi osztály összes tárgyaiból azután érettségét az összes előirt tárgyakból. 3. Ha egyszer megegyeztek, nem pórolhet.

W. Sz. Rozsnyó. Kérdésére már válaszoltunk s megirtuk, hogy a házasság telek születési illetőségi és erkölcsi bizonyítványaikkal menjenek el az illetékes anyakönyvezetői hivatalhoz, ott megfelelő kihirdetés után megkötethetik a házasságot.

Kiváncsi honvéd. 1. Nincs a vagyontalansághoz köve. 2. Nem zárja ki s ha igazolni tudja, hogy honvédsírt vo t, meg is fogja kapni.

E R Ujpest. Ugy tudjuk, az a név a gyáros neve, aki azt a lénymagat készíti. Ezt külföldben öltömögatól kérdezheti meg, Fernand István V., Lipótkörút 24. szám alatt.

Mariska. Folyamodványát tessék a báró Hirsch jótékonyági alap irodájához (VI. Lázár-utca 18.) intézni. Melékelnit semmit sem kell. Az alap kezelőbizottsága rendszerint tudakozndni szokott a kérelmező után és ha őt a kölcsönre érdemesnek itéli, megkeresi és tudatja vele a föltételeket. A kölcsön összegét az alap kezelősége állapítja meg.

Klári. Az indikreáció mindig megrovásra méltó. Hitványaság azonban, ha vele valamely nőnek a személye érintetik.

H. J. Mező-Zombor. Akkor is csak a gyermekeknek, mint egyenes leszármazottaknak van joguk hozzá.

N. J. Budapest. Csak VII. középiskolai osztálynak felel meg.

Tantréd. 1. Bármely fővárosi kórházban külön osztálya van az ilyen betegségeknek, ahol naponkénti két koronáért orvosilag kezelik s ellátást is kaphat. 2. A vállás- és kózkutatásügyi minisztertel kell engedélyt kérni a vizsga letételére s azután a különbözeti tárgyakból kell vizsgáznia.

V. S. Budapest. 1. Tiszta borszesz és finom konyhasó. 2. Méltóztassék megvenni Kügler: A legújabb és legteljesebb nagy háziukrszat című könyvét, abban mindegyiknek a készítési módját megtalálja. Hat koronáért minden nagyobb könyvkereskedésben megkaphatja.

M. J. 1. Nem érvényes. 2. Kaphat, de tartozik oly munkavezetőt tartan, akinek a képesítése megvan. 3. Kiadható az igazolvány, de az alapul szolgáló szabálytalan községi bizonyítvány érvénytelensége miatt megtámadható. 4. Az alispánhoz felebbeze meg az ügyet, mint másodfoku iparhatósághoz.

199.931. sz. előfizető. Titkári állásra csak a konzulsi akadémiát végzett egyének pályázhatnak, irodatis:u állásra pedig, akik középiskolai érettségét végeztek és megfelelő nyelvismeretük van. A kérvények az illető nagykövetséghez intézendők.

Cs. J. Karczag. Helyesen így írják: — „Mon fils.“ Így ejtik ki: — „món fisz.“

Niobe. 4. 1. L. L. VI. János-utca 13. M. Ö. VI. Délibáb-utca 29. Ugy tudjuk, itthon van.

D. A. Brassó. Az az egyesület most van alakulóban. A jogárgesület vette kezébe az ügyet.

Uj beregszászi. 1. Olyan nevű ügyvéd nincs a cím és lakjegyzékben 2. Jókai Mór írta.

Cz. M. Csóka. Nincs meg a címe a cím és lakjegyzékben. Írja a neve mellé: — főgimnáziumi tanár s a posta kézbesíteni fogja a levelet.

F. M. Uj-Kécske. Nincs bizony értelme az eajta látogatásoknak.

Budapesti Napló részére Apró hirdetéseket és Előfizetéseket elfogadnak a következő lapelárusító helyeken: Breuer Nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarok. Adler Leona, Lipót-körút. Pösch József, Váci-körút 80. Özv. Véber, Vimosán, Váci-körút 15. Feldmann Mórné, Marokkó-utca 1. Mosch utca, Doroty-u. 2. Magy. király-szálló. Kürthy Kálmáné, Harmincad-utca 1. Weitzfeld Jakab, Király-utca 1. Redlich Szidónia, Király-utca 59. Benda Józsefné, Andrassy-ut 50. Oktogon. Deutsch Miksáné, Andrassy-u. 88. Schneller Mórné, Dob-utca és Károlyi-körút sarok. Sopronyi V., dohány-nagyteréde, Kerepesi-ut 1. Özv. Hallada Anna, Múzeum-körút és 10. Szántó Mór, Keoskemető-utca és Kálmán-tér sarok. Deutsch Julia, József-körút 50. Baross-utca sarok.

Tek. Csillag Anna urnónek. A szállított Csillag-hajkencsés kiváló szolgálatot tett nekem s ezért örömmel értesítem, hogy használtam által rövid idő alatt oly hatást értem el, hogy minden ismerősöm és barátomnak a legnehezebben ajánlani fogom. Bécs, 1897. február 2-án. Sandorok, a. és. és kir. Burgtheater tagja. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem küldjön jó kenecseiből újból 2 tégelyt. Guttmanné, főkezelő neje, Drezda, Bernhardstr. 1. Tek. Csillag Anna urnónek. Kéldjön alant címre ismét egy tégelyt hajkencseiből postautávéttel. Godtard Camilla, táborok neje, Gra, Kaszianergasse 11. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem postautávéttel egy tégelyt kitűnő hajkencseiből küldeni. Mettenbach Vilma grófné Rubelz-kassaly, Moran mellett. Igen tisztelt Csillag Anna urnónek. Kérem részemre még egy tégelyt jó kenecseiből küldeni. Az eddigi eredményem igen meg vagyok elégedve. Mily Etelka, törvényészi ének neje, Temesvár. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem postautávéttel egy dobet csodálatos kenecseiből küldeni. Dr. Zepoll A., fűrdőorvos, Ernsdorf, Szászita. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem híres kenecseiből ismét egy tégelyt postautávéttel küldeni. Gróf Széchényi, Marcall, Somogyim. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem híres kenecseiből ismét egy tégelyt küldeni. Potecki gróf, Buzsák, Lemberg mellett. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérek híres hajkencseiből ajánlott küldésset újból egy tégelyt. Kilmannes gróf, Könnitz uradalom. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem jó kenecseiből egy tégelyt utávéttel küldeni, mindig meg vagyok vele elégedve. Özv. Anna Gross Soding, gr. Kőfe Bahn. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem postautávéttel 2 tégelyt hajkencseiből küldeni. Meg vagyok lepre a kenecsekre és jó hatásról. Hajam az utóbbi időben bámulatosan nő s azonkívül mindenütt új hajzat keletkezik. Kenecseim mindenkinek a legnehezebben ajánlom. Zedwitz E. W. grófné, Unter-Neuburg bei Aach, Böhmen. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem egy tégelyt kitűnő kenecseiből postautávéttel küldeni. Némest-újár. Sommer M.

En Csillag Anna 185 cm. hosszú Loreley-hajamat az általam föltalált hajkencsés 14 hónapi használata után nyertem. Ezen kenecs a legjobb szer a haj ápolására, a haj növekedés előmozdítására, a hajjalal erősítésére, melyet eddig elismertek. Uraknál erős szakálóvést segít elő s már rövid használat után egy a haj, mint szakálnak természetes fényt és fömbrészet kölcsönöz az emberi kor legvégsőbb határáig. Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt. Postai szétküldés naponta az összeg előzetes beküldése vagy utávéttel mellett az egész világba a gyárból, hova a rendelések intézendők. Csillag Anna BÉCS, I., Seilergasse 5. BERLIN, Friedrichstrasse 56. Ajánlás folytán folyó hó elején vessem megveendő egy tégely hajkencseit. A kenecseket köszönhetem, hogy habhullám megártanak. Kérem az én, valamint barátom részére 3 tégely hajkencseit küldeni postautávéttel. Tisztelettel Winkler Josefine Kreuz, Ob. Landstrasse 1. I. I. Tek. Csillag Anna urnónek. Ma délelőn Zebenteltelek a rendelés előtt megkaptam, fogadják érle köszönetem. A kenecs kiváló hatás egész boldoggá tesz engem, mert hajnövegem most épp oly dög, mint annakelőtte. Midőn ismételtel köszönetem fejtesem ki, kérem az alant címre ajánlott folytán, egy tégelyt hajkencseiből küldeni. Wradschky Teréz uróknéknak, Solenzau 9. sz., Leobersdorf mellett. Tisztelettel és ödvözlettel Dinzer Mária Bécsújhol. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem részemre postautávéttel egy tégely hajkencseiből ismét egy tégelyt küldeni. Hohenlohe hercegné szall. Halm hercegné Alt-Aunsee.

Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem postautávéttel 2 tégelyt kitűnő hajkencseiből küldeni postautávéttel. Baumgarten Emilia Steyr. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem küldjön kitűnő hajkencseiből egy tégelyt utávéttel. Starhemberg Guidó gróf. Kőröc. Tek. Csillag Anna urnónek. Híres Csillag-féle kenecseiből érteskedjem postautávéttel fenti címre küldeni. Tisztelettel. Markovics A. alapítványi hölgy Grác, Technikárszasa 9. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem kitűnő kenecseiből egy tégelyt küldeni. Gyulka Péter stud. med. Bécs, Allg. Krankenhaus. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem postautávéttel híres hajkencseiből 2 tégelyt postautávéttel küldeni, használati utatással együtt. Tisztelettel Godtschky László Jaroslava, Galitsa. Mme Csillag Anna. Kérem címre egy tégelyt, postautávéttel mellett, küldeni. Tisztelettel. Madunsky Emilia s hűgsége Hohenlohe hűgné komornája. Chateau de Romag. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem kitűnő hajkencseiből egy tégelyt küldeni. Liebly Lajos lovag Roldanberg. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem kitűnő hajkencseiből ismét egy tégelyt címre küldeni. Garolath hercegné, Cöthen (Anhalt). Csillag Anna urnónek. Küldjön híres kenecseiből egy tégelyt címre. Rinaldini Rosa grófné Triest, Piazza S. Sione 4. Tek. Csillag Anna urnónek. Híres hajkencseiből kérek még egy tégelyt. Couray Felix gróf Bécs. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérek postautávéttel 2 tégelyt kitűnő hajkencseiből. Gróf Esterházy Imre Bakony-Szt.-László. Tek. Csillag Anna urnónek. Legyen szives kitűnően bevált kenecseiből 3 tégelyt küldeni. Ebersteini Gáspár Jak Triest.

Színházak, szórakozó helyek.

VIGSZINHAZ.

Vasárnap, 1902. március hó 23-án.
Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal.

Kuruc Feja Dávid.

Színmű 4 felvonásban. Irta Fényes Samu.

Személyek:

Feja Dávid	Pethes	Ráskayné	Haraszthy
Fojtáné	Hunyady	Demezőky	Vendrei
Judit	Nógrádi	Szeneczy István	Mátrai
Gábor Iantos	Balassa	Citő Péter	Rónaszéky
Esze Tamás	Hegedűs	Lányi Samu	Bihari
Böske	Versányi	Caraña Antonio	Fenyvesi

Este:

A feleség.

Színmű 4 felvonásban. Irta Bartha Miklós.

Személyek:

Firtos Imre	Balassa	Wasserburg	Szarány Z.
Firtosné	Szerómy G.	Löwensteinné	Gazsi M.
Emma	Lenkei	Darkó	Vendrei
Kibéd Iván	Góth	Darkóné	Kürti
Traugott báró	Hegedűs	Vilma	Medyaszai
Ervin	Tanay	Arthur	Acz J.

NÉPSZINHAZ.

Vasárnap, 1902. március hó 23-án.

Délután 2 1/2 órakor mérsékelt helyárakkal:
Bíaha Luiza asszony mint vendég.

A falu rossza.

100 arany pályadíjjal jutalmazott eredeti népszínmű dalokkal 3 felv. Irta Tóth Ede. Zenéjét összeállította Erkel Gyula.

Személyek:

Felodi Gáspár	Horváth	Finom Rózi	Bíaha
Lajos	Raskó	Osapó	Marlon
Boriska	Kápolnai	Osapóné	Irsóné
Máki Teresi	Vidorné	Kántortanító	Ujvári
Göndör	Kiss	Göncz Pista	Szabó

Este:

Az új földesúr.

Eredett operett 3 felvonásban. Irta Inozs Henrik.
Zenéjét szerzette Hüvös Iván.

Személyek:

Gieshübler	Solymosi	Leslie	Siposs E.
Szidónia	Krecsányi	Freddy	Raskó
Jolan	Hegyi	Görgő Benca	Kovács M.
Géza	Szirmai	Harriott	Kápolnai
Doroghi	Delli	Péntek	Tollagi
Manchester	Németh	Luigi	Kalocsai

URANIA SZINHAZ.

Vasárnap, 1902. március hó 23-án.

Délután 4 órakor mérsékelt helyárakkal:

A hadsereg.

Este:

A szultán birodalma.

Irta és felolvassa: ifj. Hegedűs Sándor.

Kezdeté 7 órakor.

VÁRSZINHAZ.

Vasárnap, 1902. március hó 23-án.

Constantin abbé.

Utána:

A nagymama.

Végül:

Himfy dalai.

Kezdeté 7 órakor.

FÓVÁROSI GYERMEK SZINHAZ.

Az új Lovóde disztermben, bejárat Rottenbiller-u. 37/6.

Vasárnap, 1902. március hó 23-án:

Hőfehérke

és a hét törpe.

Varázsgöndörökkel és táncokkal 9 képben.

Fordította Vázsony Jenő.

— Kezdeté délután fél 5 órakor. —

Petánovits

METROPOLE-SZALLÓJA

A télikertben ma

Pongrácz Lajos Kolozsvárról

kitünő zenekara játszik.

Diszes ingaórák
5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók
Polgár Kálmán
órák- és órázár-üzletében
Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.
Vidékire árjegyzék bérmentve.

IV., Koronaherceg-utca 8. PALAIS ROYAL

Orlai Sándor

IV., Koronaherceg-utca 8.

A tavaszi időny újdonságai a legnagyobb és legszebb választékban. Párisból, Londonból és Berlinből megérkeztek.

Kötlönlegességek: a legdivatosebb övek.

OCCASIO!

Mindennemű óv-csattok dúz választékban,

Tavaszi legyezők úgy a legegyszerűbb mint a legfinomabb kivitelben.

Francia divatos női kézitáskák.

Lorgnon láncok a legszebb fantasie kivitelben.

Utikeszletek. Nippek.

Divatos valódi ezüst és fém fantasie broche-ok.

Nász- és alkalmi ajándékok,

francia bronze és china-ezüst áruk.

Valódi ezüst sítábotok és lovaglópálcák.

Szépségségi Ipari!
Wein Károly és Tsaí
vászoni- és asztalnemű-áruháza
Budapesti Útlatár: IV. Koronaherceg-utca 8.
Nájmű, asztalnemű, törülköző
törülk. és minden e szakmájába való
Értelműnyvél. Minden áru gyártásból
származó árát ezen védjeggyel látható el

VALÓDI SZÉPSÉG
VÉD
JEL
EZEK ZÁRÁSA

Előbűdapesti szücs és szőrmeáru raktár

Budapest, Dohány-utca 2.

Ajánlja dúz választékban, **Collier- és bolst**

2 forinttól feljebb.

Valódi sconksbolst 15 forinttól feljebb.

Ugyanott molykár elleni megóvó intézet

Schlinger Ferenc, szücsmeister.

Dr. Brehmer

világhírű gyógyintézete tüdőbeteg részére

Görbersdorf, Szilázia.

(Főorvos: Petri, titkos tan.

dr. Brehmernek hosszú évekig volt asszisztense),

prospektusokat ingyen küld a kezelőség.

Priessnitzthal, Mödlingben, Bécs mellett.
Speciális gyógyintézet gyengésségi állapotnál:
ideggyengeség, mellgyengeség,
altestgyengeség, lábak gyengesége ellen.
Kitünő gyógyeredmények. — Prospektusok ingyen.
Dr. WEISS JÓZSEF.

10.000,000 korona készpénz

helyeztetik el birtokokra 4-4 1/2%-ra, azon-

ban 100,000 koronán alul nem. Ajánlatok:

Kottas von Heldenberg, Wien, I.,

Wipplingerstrasse 19.

A saison Ujdonsága
„Fagon Droit“
elől egyenes fronttal.
Bécsi és párizsi szabású fűzők nagy választékban.
Mérték szerinti rendelések gondosan és egyenlítő.
Rosenberg Arthur a bécsi
„Miederhaus Ign. Klein“
szellőzőinek budapesti raktára
Budapesti, Kigyó-utca 5. szám (Klotild-palota).
Nagy képs. árjegyzék ingyen és bérmentve.

1842. év óta fennálló Rumbold-gyárat

átvette a törvényesen bejegyzett

„VICTORIA“

zászló- és diszitő-vállalat

s úgy rendezkedett be egészen újonnan, hogy a diszitési és zászló iparon kívül, egyéb a diszitési vállalkozások körébe eső dolgok gyártását is megindította, különös tekintettel arra, hogy egyes tárgyak és kellékek, amelyek mindeztől csak külföldről voltak beszerezhetők, a hazai termelés révén is beszerezhetők legyenek. Gyártmányaink minden részletükben gyárunkban készülnek, az anyag is teljesen hazai gyártmány és így a külfölddel szemben megindított akciónkban számítunk a hatóságok, a kereskedő világ és a nagyközönség hazafias pártfogására.

Vállalatunk Rumbold B. társ-tulajdonos művezetése alatt áll, kinek szaktekinélvélét hosszú éveken át úgy a belföldön, mint a külföldön szinte kizárólagosan folytatott gyakorlata, számos hivatalos dicsérelt okmány és kitüntetés igazolja.

Gyárunkban a következő osztályok vannak üzemben:

I. Zászlógyártási osztály.

- Állami, városi, megyei zászlók készletben tartatnak, kormányrendelet értelmében az összes hatóságok és hivatalok kötelezettségére arra, hogy országos ünnepnapok alkalmából a hivatalos lobogót kitűzzék.
- Gyászlobogók.
- Egyesületi diszlobogók és selyemzászlók. (Rajzok és skizsek rendelkezésre állanak és kívánatra színes rajzok készíttetnek.)
- Templomi zászlók.
- Tengerészeti és hajózási lobogók. Jelzőzászlók. Családi lobogók címerrel.
- Képviselőválasztási lobogók.

A zászlók honi szövetből egybeszővött és nem varrottan készülnek, gyárunkban festetnek, szappannal kimoshatók s a díszesebb kivitelűek részletfizetésre is elvállaltatnak.

g) Szövetfestés. Függönyök magyar ornamentikával színesen nyomatva.

II. Diszitési osztály.

Vállalkozik országos, városi ünnepek, fogadások, különösen királyfogadások alkalmával diszitésekre, diadalkapok felállítására, sátorok, kiállítási épületek és pavillonok felállítására és diszitésére újonnan alkalmazott stilszerű magyar ornamentikával. Teremdiszitések. Gyászdiszitések a legnagyobb gyászpompá kifejtésével. Katafalkok felállítására.

Diszitési alkatrészek kölcsönképen is kiadtnak. **Rajzok, tervek kívánatra díjmentesen készíttetnek.**

III. Heraldikai osztály.

Az összes magyar és osztrák címerrajzok (60.000 címer) rendelkezésünkre állván egyedül álló gyűjteményünkben: a leggyorsabban előállítunk mindenféle alkalmazásban családi címereket művészi kivitelben. Gyász címerek. Csillagkeresztes hólgytáblázatok. Kamarási táblák, ősi címerek és családfák. Címerek zászlók családi színekben.

IV. Pyrollin- és papirmache-osztály.

Színházi kellékek, fegyverek, tanszerek, szobrok vázák, oltárok, plasztikus címerek s általában mindenféle kassirozási munkák.

V. Tükör- és üveg-osztály.

Műtükörzés, üvegfestészet, szentképek és világi festmények nagyban előállítás és eladása. Tükörfestés. Reklamtáblák, cég táblák üvegből színes rajzokkal.

VI. Műipari- és tánrend-osztály.

Különböféle műipari kézimunka-árak, fa, bőr, email, érc alkatrészekkel. Reklamtáblák, tánrendek legművészebb kivitelben. Most megkezdett berendezkedésünk és felszerelésünk a külföldi leghíresebb szakiparral is versenyezhetni fog. Báljelvények és egyéb farsangi kellékek. Lampionok, fálkyák.

Árjegyzékek minden osztályból rendelkezésre állanak. Vidéki képviselők elfogadtatnak, leginkább olyanok, kiknek a főutcákon nyílt helyiségük van.

Victoria

zászló- és diszitési-vállalat
Budapest.

Központi városi iroda: Gyár:
VI., Andrassy-ut 1. IX., Lillom-utca 52.
Telefon 29-52. Telefon 52-09.

PÁRISI NAGYÁRUHÁZ

BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 38.

Occasiós tavaszi

Tenisz GYAPJUSZÖVET 38kr.

szürke, tegethof, fekete, bordó és drap színben fehér keskeny csikkal, 120 cm. széles, méterje ... vagy 76 fillér.

NAGY MINTAGYŰTEMÉNY tavaszi szövet és nyári mosókendőkből, valamint a NAGY KÉPES ÁRJEGYZÉK az összes árucikkekről kívánatra **ingyen és bérmentve.**

A haj ujránövése! Nincs többé kopaszság!

Egy emlitésre méltó szer, mely férfinek, nőknek és gyermekeknek egyaránt gyönyörű haját kölcsönöz. Megakadályozza a hajhullást, meggyógyítja a kopás, varas, pörsenéses fejet és sürsíti, hosszúra növeszti, valamint nehezíti és selymesíti a haját. A korán megfosztott haj fejedés nélkül visszakapja eredeti színt. A kopasz fejnek a haj, valamint a szemöldök és szempillák ujránövésért jóhatók.

Amerikában „Lovacrin“ név alatt egy szer találtak fel, mely hosszú és gyönyörű dús haját növeszt. Mintán a Lovacrin tisztán növényből készült, nem kell ennek használatát óvakodni, mert még a legfinomabb fejbőrnek sem ártalmas.

Nincs semmi ok arra, hogy önnök vagy gyermekeinek ritka és csenevész hajnövése legyen. Az egészséges hajra mint vedőre egy olyan mint nyíron szükség van és egészséges hajnövése nélkül úgy gyermekek, mint a felnőttek folyton ki vannak téve a meghibésnek.

Az anya vagy gyermekek betegsége gyakran paralizálja a haját és évek mulnak, míg a természet ezt a hiány pótolja. De ki kérel kedlennék ezen csodálatos szer tulajdonságában akkor, midőn keszink között ez és ezer bizonyító levél van, melyek oly ényektől erednek, kiknek szavahitőségéhez kétség nem fér.

Nincs mentség többé a korpa, a hajhullás, a kopasz-ságunk, mint ezt a fenti kép mutatja.

A bécsi „Medizinisch-Chirurgisches Centralblatt“ orvosi szaklap 1901. decz. 27-én megjelent 52. száma egy felírtú levél közlő közlő, melyben konkrét esetekben mutatja be dr. Kulczycki ismert bécsi orvosnak a Lovacrin-nal tett kísérletét és a fenti fényes eredményt. Dr. Kulczycki érdeklődött közléseivel világosan kitűnik, hogy a Lovacrin a legkiválóbb és megbízhatóbb óvász kopasz-ság, hajhullás és korpa ellen.

Kir. ő fensége Hohenzollern hercegnek: „Kérek még 3 üveg Lovacrinte. — Mezők Mártha építőmestere Krojanka (Németország): „A Lovacrinon nagyon meg voltam elégedve és régóta új hajnövést ide-veneztél. — Zichy Edéné grófnő Zichyfalván: „Szívveljesen számonra még 6 és Crenelivé grófnőnek 1 üveg Lovacrint küldeni. — Pollák Lina úrnő, Leibach: „Mint hogy a Lovacrin hatásával nagyon meg vagyok elégedve, kérek azonnal még 1 üveget küldeni. — Löser Ida k. a Bodenbach: „Kérek még 1 üveg Lovacrint; e szer kitűnően bevált. — Schuller J. tanár Bécs: „Több év óta kopasz voltam és néhány hónap előtt az Ön Lovacrinját kezdtem használni. Most az egész fejbőröm sűrű hajjal van fedve. A mire sok orvos nem volt képes, azt az Ön Lovacrinját elértem. — Neumann E. úr Bazel: „Egy kétségkívül szer eredmény nélkül használtam, addig az Ön Lovacrinja igazán csodálatos hatású volt. Egy kopasz részt melyet más régóta hirtán, igen szépen új haj fed be. — Ehrlich József úr Jabloniec: „Egy betegség következtében egész hajamom elvesztettem és 3 üveg Lovacrin használatát után előbbi dús hajnövésemet visszatartam. — Sándor R. úrnő, Budapest: „Evek óta szenvedtem hajhullástól; mióta az Ön Lovacrinját használok, a hajhullás megszűnt, sőt új hajnövést eredményezett. — A Lovacrin által a haját imént gyökeret ver. Az új haj csodálatos gyorsasággal bujik ki a bőr alól és nő. Anyák, kiknek kislányuknak haja rövid és szemmel láthatólag majdnem teljesen életlen, ezen szeren az csodálatos hatású. Különösen el lesznek ragadtatva. Mialatt ez a készítmény a fejbőrökön a korpa, hajhullás és kopasz-ságot gyógyítja meg, addig minden anyának fontos tudni, hogy van egy szer, mely kedvenceiknek gyönyörű hajjantat szerez. — Egy nagy üveg Lovacrin ára, mely több hóg eltar, 5 korona, 8 üveg 30 korona, 6 üveg 20 korona. Szállás postautánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett a európai rakatár által.

M. FEITH, WIEN, VII., Mariahilferstrasse No. 38.
Raktár Budapestén
Petrovics Miklós, droguistánál
IV. Bécsi-utca 2.
FIGYELBEVETÉS! Ezen hirdetés tisztességellen módon utánoztatik! Utasítson vissza minden üveget, melynek címjegyén és csomagján a fenti kép hiányzik és nem viseli a Lovacrin nevet. A fej és névtárcyáson be van jegyezve, azonkívül minden üveg az eredeti cíomárral van ellátva.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUDAPEST, Váci-körút 63. szám
által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2½ egész 12 lóerőig, szalmakaszók, járgány-cséplőgépek, löher-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, „COLUMBIA-DRILL“ legjobb sorvatógépek, Planet jr. kaplók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálóok, őrlő-malmok, egytetemes acél-ékek, 2- és 3-vasu ékek és minden egyéb gazdasági gépek.
Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Férflak ingyen kapnak

egy legújabb találmányu gyógyszer, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki elzárta ir, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvvel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már az erőt mentett meg, kik fiatalokri kihágások miatt nemi betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E céből elhatároza az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszer felvilágosító könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziszerrrel a baj odanaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalokri kihágások miatt nemi betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszer közvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szükegeinek, és csodálatosan gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. (Üregok és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut“-nak alantí címen, homnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetk. Az intézet elsősorban azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonukban nem hagyhatják el. A próbaküldemény bezonyítja, hogy mily könnyen lehet a veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki írhat a gyógyszerért bárholnét is magyarrul, mire neki diszkrétid mellett egy gyógyszerküldemény küldetk felvilágosító könyvvel együtt. Írjon azonnal. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanítja. A levelek következőleg címzendők: State Medical Institute, 9, Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesítendő.

Magyar-Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság.

Közlemény.

A Magyar-Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága közhírré teszi, hogy rendes hajójáratat a Tiszán Csongrád és Szolnok, valamint Csongrád és Szeged között a következő menetrend szerint indítja meg: Csongrád és Szolnok között minden vasárnap, kedden és esütörtökön.

- Lefelé:** Első menet március hó 25-én. Indulás Szolnokról, délután 1 óra 30 percek. Érkezés Csongrádra, este 6 óra 40 percek.
 - Felfelé:** Első menet március hó 27-én. Indulás Csongrádról, reggel 4 óra 15 percek. Érkezés Szolnokra, délelőtt 10 óraker.
 - Csongrád és Szeged között minden hétfőn, szerdán és szombaton.
 - Lefelé:** Első menet március hó 26-án. Indulás Csongrádról, reggel 5 óraker. Érkezés Szegedre, reggel 9 óraker.
 - Felfelé:** Első menet, március hó 26-án. Indulás Szegedről, délután 2 óra 30 percek. Érkezés Csongrádra, este 7 óra 45 percek.
- Az igazgatóság.**

21. sz. **Ha** 21. sz.
jól és olcsón javíttatni és felújítatni kívánja **kerékpárját,** egy kérjen díjmentes költségvetést **BEIFELD GÁBOR és TÁRSA** cégtől Budapest, VIII., József-körút 21. sz.

GUMMI
és hálhólyag-különlegességek, valódi francia és angol gyártmány, teljesen biztos és ártalmatlan. Roule 1, 2, 3, 4, 5, 6 frt tucattal, hálhólyag 2, 3, 4, 5, 6 frt tucattal, Capotas americans 2, 3, 4, 5 frt tucattal, párisi szivacs 2, 3, 4, 5, 6 frt tucattal. Pessarium olusivum frt 1.50-2.50-ig. Diana-6v havibajköték 2 frt 50, 3 frt 50 kr. darabja.
Magyar Orvosi Múszertárban Budapest, Kerepesi-ut 32. N. a Rókus-kórházzal szemben. Árjegyzék ingyen, zárt borítékban.
10 frtnyi megrendelésnél 20% engedmény.

Téli üdülő- és gyógyhelyek a déli vasut mentén.

Vonatösszeköttetések és menetárok Budapestről (déli vasut pályaudvara).			
Abbazia	N.-Kanizsa-Pragerhofon át	Budapest d. v. ... ind. 8.00 reggel, 8.00 este Abbazia-Mattuglév. érk. 9.37 este, 9.17 d. e.	Menetérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra: I. oszt. 104-16 K., II. oszt. 74-56 K., III. oszt. 47-78 K.
Görz	N.-Kanizsa-Pragerhofon át	Bpest d. v. ind. 8.00 reggel, 8.00 és 9.55 este Görz ... érk. 10.00 este, 10.08, d. e. 6.34	Menetérti jegyek 30 napig érvényesek k gyorsvonatokra: I. oszt. 111-58 K., II. oszt. 80-18 K., III. oszt. 51-16 K.
Bozen-Gries	N.-Kanizsa-Pragerhof-Marburgon át	Budapest d. v. ... ind. 8.00 reggel, 8.00 este Bozen-Gries ... érk. 6.00 ... 1.45 d. u.	Menetérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra: I. oszt. 124-68 K., II. oszt. 89-32 K., III. oszt. 57-80 K., továbbá 90 napig érvényes menetjegyzetek megszakítható utazásokra, gyorsvonatokra: I. oszt. 128-20 K., II. oszt. 90-40 K., III. oszt. 63-18 K.
Meran	N.-Kanizsa-Pragerhof-Marburgon át	Budapest d. v. ... ind. 8.00 reggel, 8.00 este Meran ... érk. 7.45 d. e., 3.00 d. u.	Menetérti jegyek 30 napig érvényességgel Bozen-Griesig gyorsvonatokra: I. oszt. 124-68 K., II. oszt. 89-32 K., III. oszt. 57-80 K., továbbá Bozen-Griesig 90 napig érvényes menetjegyzetek megszakítható utazásokra, gyorsvonatokra: I. oszt. 128-20 K., II. oszt. 90-40 K., III. oszt. 63-18 K.
Arco	N.-Kanizsa-Pragerhof-Marburgon át	Budapest d. v. ... ind. 8.00 reggel, 8.00 este Arco ... érk. 9.50 d. e., 5.09 d. u.	Menetérti jegyek Mori állomásig 30 napig érvényesek gyorsvonatokra: I. oszt. 132-10 K., II. oszt. 94-92 K., III. oszt. 61-54 K.

Minden eszo egyezsori boiktatasa nonpareille betukbol 4 fill. Vastagabb betukbol 8 filler.

ADVALETTEK

A hirdetesekre díjmentesen ad fölvilágositást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válasz szükséges bélyegre kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

Bella Hal letehen, hogy kedves... George-Sand. A legnagyobb boldogság... Demokratikusnak a kívánt helyre levél ment.

Ügyes, jó bizonyítványokkal ellátva... Használt férffruhákat, felémerték... Tolókoszt (beteg részére) még jókora...

Kiváló szépséru ember ajánlók... Zománcozott főzőedények, sötét v. világos...

Ajtók, ablakok használtak és újak, üveg falak... Privát kutató. Iroda Váci-körút 82/a...

Statistikai Cimiroda BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 29.

Vér. narancs, legfinomabb vörösből, 5 kilós kosarakban...

Kiselejtezőnk 1902. március 25-ig letetemen leszállított áron...

Felöltő Uri-mencsikoff Saccó Jaquet Külön osztály: (földszint) Rotherberger Jakob...

Photograph amateur. Tizedükre érkeznek... Kí vilna hajlandó egy izenétb én barna leány...

KINÁLAT. Hegedűkottás. Hegedűli tanítók legúj mód...

Műhelyek! Az országos mérhözötti... Fűlétetek! Kik fültagban szenvednek...

Házaladás. Kétemetű ház 2'rig adomén... Kis ház, emeletes, a Baross-utczán...

Butor legjobb minőségben, legolcsóbb... Házaladás. Kétemetű ház 2'rig adomén...

Használt férffruhákat legmagasabb árban vesz Weisz Lipót...

Kék zománcozott főzőedény! legfinomabb gyártmány...

Használt és új ajtók, ablakok, vasredőnyök...

KERESLET. Vállaikozó szellemű egyetért keresek 500 forint...

Ura! Csakos, intelligens, nevelésű... Cimbalmozni tant, gyorasan és alaposan...

Legjobb befektetés az olcsó kamatoztatás... Ritka kedvező alkalom zongora vevőknek...

Kitűnő pezsgőbor Caritz Bianco és Monopole... Zongora vevők. Kik Budapestben...

Használt férffruhákat legmagasabb árban vesz Weisz Lipót... Kék zománcozott főzőedény!

Butor! Saját készítményű diványok, szék, asztal...

Feltalálók országos egyesülete Bpest, Wesselényi-utca 41. sz.

Legjobb mesterek butorok, használt butorral cseréltetnek be.

Intelligens férfi becsület, lelkismeretes, magyar és németül is...

Butorozott szoba a folyosóról teljesen külön... Zalogházhoz veszek cédulákat.

3 Petrolum lámpa (Spiritus lámpákhoz) elegáns... Szépirás. Több (magyar és német), hozzáb gyakorlattal bír...

Orgona harmontomok iskola, tempom és magánhasználatra... Butorok, rendkívül alkalmi vételűek...

Uj uraknak, kik kenyelem és csendes otthon, világos és friss... Fordítások. eszközletetnek.

Náthán Ignác butorfaragás Budapest, VII., Erzsébet-körút 23.

Finom öreg erdélyi szilvóriumot szállított 50 literen felül...

Legjobb mesterek butorok, használt butorral cseréltetnek be.

Idősebb klasszikus butor-írást részre felvérték. Csak jó írás követelhető...

Idősebb klasszikus butor-írást részre felvérték. Csak jó írás követelhető...

Idősebb klasszikus butor-írást részre felvérték. Csak jó írás követelhető...

Idősebb klasszikus butor-írást részre felvérték. Csak jó írás követelhető...

Idősebb klasszikus butor-írást részre felvérték. Csak jó írás követelhető...

Idősebb klasszikus butor-írást részre felvérték. Csak jó írás követelhető...

Idősebb klasszikus butor-írást részre felvérték. Csak jó írás követelhető...

Idősebb klasszikus butor-írást részre felvérték. Csak jó írás követelhető...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Német beszélni, kézimunkában és gépmunkában... Varrógépet keresek megvételre...

Nyomatot a „Patria” irodalmi és nyomdai vállalat részvénységességgel körforgópen, Budapest, IX, Őszi-ut 25.

REGÉNY.

A MI LENGYELÜNK

TÖRTÉNELMI REGÉNY NÉGY SZAKASZBAN

— IRTA: JÓKAI MÓR. —

(19)

— No, majd leszek én neked még tragédiás is.

Tihamér nem állhatta meg, hogy meg ne ölelje a menyasszonyát (Pastore praesente). Tehát már holnap!

— No most már csak menjetek dolgokra, mondá a pápa. Én majd gondoskodom a násznagyokról. Itt van Dumcsa uram, Buday uram, az utolsó rác honorációrok. Ti menjetek Burján uram boltjába menyasszonykötöst vásárolni, van ott a rakitár; van ott menyasszonyruha elég, akiből elveszett a vőlegény.

Tréfás mondas volt az nagyon! Levetett menyasszonydíszek, vőlegények a fakereszt alatt.

Negrotin az ölelékez mátkapárra nézett. Valami sajnálatforma támadt az érzéseiben.

— Ne siessünk olyan nagyon azzal az esküvővel. Ez nem megy olyan gyorsan, mint a színpadon, hogy amint a kegyes atya kimondta a szerelmes párra az „aldásom reátok”-at, legördülhet a kárpit. A vőlegény katonatiszt. Neki a felbőssége helybenhagyását kell előbb binni a megházasodásához. Annak az előfeltétele pedig a menyasszony részéről a *cautio* biztosítása. No hát erről gondoskodva van. A menyasszonynak háza van a városban s arra a biztosíték betáblázható. De ehhez a városi tanács határozata szükséges. Gyorsaság nem bosszorkányság: beletelik egy hét. Azalatt utól lehet érní valahol a harctéren Klapkát és kieszközölni tőle a házassági engedélyt.

— Nem szükség azért a tőparancsnokot keresni a csatáretn: elintézheti az ügyet a tőparancsnok is, aki rögtön megtalálható, — mondá a pap.

— Helyes. Tehát menjen a jegyespár rögtön a tőparancsnokhoz.

— Neked azonban nincs ott semmi dolgod, — mondá neki Aramies Cyrill. Te maradj itt nálam egy szóra.

A mátkapár eltávozott, Negrotin ott maradt. — Gyujtsunk rá! — mondá Aramies Cyrill, vendégét leültette maga mellé a bőrpamlagra, ami erősen be volt horpadva. (Az elébbeni pápa nehéz terméti volt.)

Jó véki dohányt füstöltek selmezi pipákból: Negrotin dicsérte.

— Hát Negrotin pajtás — kezdé el a pápa, azt te a magad csepp eszével is kitalálhattad, hogy ez az én komáromi installációm nem történt meg kiszámítás nélkül. Püspökünk ideküldött tégedet, vezéri megbizással és aztán az unokahúgával, meg annak a vőlegényével. Helyes gondolat volt tőle, hogy engem is ideküldjön ebbe a városba, ahonnan hiányzik a rác pap, aki a jegyes párt összeeskesse. A szent házassághoz azonban három tényszerű szükségeltetik: vőlegény, menyasszony — és hozomány. Megvolt minden. A vőlegényt kihúzták a sírból, ezt megszabadította a menyasszony, de hova lett a hozomány? Mikor én a turai püspöki kastélyból sötét éjjel elpárologtam, azt híresztelték el fölém, hogy én sínköfáltam el a püspök pénztárából a Natáliának szánt hozományt.

— Honnan vetted ezt?

— Nyomatva van. Itt van nálam a Haynau körözvénye, minden elfogatómat elrendeli, mint aki a püspök pénzét elraboltam, ami elkobzás alá esik, mint rebellis vagyona. Te is értesültél erről, mikor Vácra eljutottatok. Ekkor aztán kirukkol-tál vele, hogy a püspök pénzét nem én vittem el magammal. Tetted pedig ezt nem az én irántam való nagy igazságszeretetből, hanem abból az alapos aggodalomból, hogy a szent házasság harmadik faktorának, a hozománynak eltűnése miatt, az első faktor, a vőlegény is el ne tűnhesse magát.

Negrotin nem tudott rá mit mondani.

— Én ugyan nem azt tettem volna a helyben, mondá Aramies, hanem hagytam volna futni a vőlegényt s magam vettem volna nőül a püspöki unokahugót, a hozományával a tarso-lyomban.

Negrotin kifújta a pipájából a tüzet: nem izlett neki a dohány.

— No hát, te nem azt tetted, hanem elővetted a magyar bankjegy-csomagot, amiről sejtetemed volt, hogy félév múlva pozdorja lesz belőle s felvásároltad rajta a váci épületfa-készleteket. Ezt azután értéresé adtad a vőlegénynek és a menyasszonynak s már most ezek meg voltak tartva egymásnak. Ime elém jöttek, szándékukat kijelentve, hogy egybekeljenek. Még annyi pénzmaradékod is volt, hogy Dáriósné asszonynak a házáat felvásároltad dupla áron. De már

most, ha a százezer forintnyi magyar bankó nálad volt, akkor a másik százezer forintnak oszt-rák bankókban is nálad kell lenni; mert az is benne volt a püspök pénztárában, amit a konfiskáló osztrákok üresen találtak; pedig a számadásokban ott találták a nyomát.

Negrotinnak nyomasztó gyanuja támadt. Vajjon nem a püspök maga közölte-e Aramies Cyrillel a rábizott hozomány titkát, hogy aztán az ellenörkődjék föltöte? Azt kérdezé:

— Hát egyéb pénzért nem bizott rám a püspök? (Vajjon a Rothschild-sorsjegyekről van-e tudomása?)

— Kötölevényei voltak földesuraktól; de azokat én általam mind elküldtettem az illető adósnak.

Tehát nem a püspöktudatta e titkot a praelátusával. Az bizonyosan a tisztartatól értesült a kétségbevető forint bérleti jövedelméről. A sorsjegyeket maga vásárolhatta a püspök Bőcsben.

— No hát, a másik százezer forint osztrák bankjegyekben is nálam van, — mondá, felállva a pap mellől.

Aramies a vállára ütött tenyerével.

— No hát azt csak tartsd dugaszban, pajtás, és ne mutogasd senkinek, amíg csak mindvalamennyien lábál nem állunk az ég felé.

VI. A szép Angiolina.

Az eljegyzett pár tehát sietett a tőparancsnok lakását fölkeresni. Könnyű volt arra rátalálni: ott volt az a városi háziéri lábas-házban, melynek oszloposarnoka alatt árulják az elképzeltetlen komáromi kenyeret, cipót, s azzal együtt a cigány-peccenyét, (aki ezeket nem ismeri, nem is tudja, hogy mi az a *kálmánista menyorszag*?) Annak a szabad tűzhelyen forró zsirban süttött cigány-peccenyének az illata valóban képes az embert a hitvallásában megingatni.

A nagy Dumcsaháznak az egész életét lefoglalta a tőparancsnokság. Hirdeté ezt megszűrli a padlás ablakából földig leelőg háromszínű zászló, öreg-betűs felirattal: TERPARANCSONKSÁG. A lábas-ház minden oszlopa tele volt ragasztva hivatalos hirdetésekkel. A kapu előtt pedig ott járt fel s alá két medvebőrűsüeges gránátos, karra vetett szuronyos puskával. (Gránátos-század is volt Klapka seregében, mely a vezérérfiak őrizetűl szolgált.)

A házfürtszint láttára a két gránátos haptákba vágta magát, s prezentált a zörgős mangalával.

Tihamér a kárjával megszorítá Natália hóna alá dugott kezét: „no ugyebár?”

Hanem aztán, amint a lépcsőn felmentek, nagyon kollemetlen tapasztalat várt rájuk.

A tőparancsnok előszobája ugy tömve volt mindenféle emberrel, hogy annak az ajtaját nem lehetett betenni. Férfi, asszony, civil, katonatiszt, fuvaros, zsidó, cincár, maródi, ordináné, nyargonc, fogolytiszt, markotányosné, matróz egymáshoz zsufolva. Micsoda gőzkör! Ezeket mind egyenkint becsózták be az irodájton a kegyelmes ur elé, s mikor ez a boldog ember visszakerült a hivatal-szobából, ugyan erős küzdelmet kellett folytatnia, amíg az előszoba tömegén keresztül birt furakodni, vörösré fűt ábrázattal.

Tihamér elképpede állt ott a menyasszonyával. Hogy törjön itt keresztül? Ez nem olyan könnyű, mint a mocsai ágyúteget elfoglalása.

Ne de segítségükre jött az áldott véletlen.

Megszólt a hátuk mögött egy ismerős hang. — Hát te, Tihamér pajtás, hol jársz itt, ahol a madár se jár?

S azzal a kérdező menten nyakába borul a kérdezőnek s össze-visszacsokolja mindkét orcáját. O volt az maga: a kedves Beóthy Laci.

Azért helyre kell igazitanunk azt a szavunkat, hogy „véletlen”.

Nem. Beóthy Laciával találkozni Komáromban nem a véletlen dolga. Neki mindenütt ott kellett lenni, ahol szükség volt rá, s hogyne volna szükség egy olyan eleven szellemre, aki a kétségbeesés ködét is szét úzi egy pattanó tréfvál, egy villámlo ötlettel. Nem fél ez senkitől, még egy asszonytól sem. Olyan hire van, mint egy spaddszin párbajvívónak, csak hogy ő nem karddal vág, hanem éles szatírával, pattogó humorral lövöldöz. Tökéletlen volna az a történetíró, aki a komáromi nagy eseményeket úgy írná le, hogy Beóthy Laci alakját bele nem foglalná.

Osszeölelkeztek rögtön Tihamérral. Mind a ketten kecskeméti diákok voltak.

— Én huszartiszt vagyok a Károlyiaknál.

— Én pedig auditor-hadnagy a tőparancsnoknál. Nohát miben sántikáltak itten?

— A tőparancsnoknál akarjuk bejelenteni a megkötendő házasságunkat s kikérni az engedelmét.

— Pompás gondolat! Házasság ágyuszó mellett. Hát aztán hozatok-e magatokkal ladikot?

— Ladikot? Minek?

— Hát hogy keresztül evezetek vele ezen az emberözönön.

Maga is nevetett rajta.

Beóthy Laci nem látta, nem hallotta senki másként, mint nevetve. Senki: még a halál sem. — No hát ne menjetek neki ennek a tohu-vabohunak; majd én rövidebb úton bejutottak a tőparancsnokhoz, s megkapjátok a házassági engedélyt. Hanem aztán egyszer azt ne mondjátok, hogy „az ördög hozott bennünket össze!” Mert a Beóthy Laci hozott össze. Jőjjetek velem. En bevezetek előbb az ezredesnéhez. Kapitális egy asszony. Majd meglátod.

— S te neked oda szabad bejárásod van?

— Hogyne? En vagyok a nyelvmestere: velencei a nő; de már igen jól beszél magyarul; csak hogy olaszosan selypit; de az igen jól áll neki. Csak egy percig várjatok, amíg a szobaleányával beszélnek.

Azzal az ordináné-káplárt félretaszítva az ajtóból, benyitott a szobaleányi szentélybe a Laci, s levéve a fejtől a csakóját, annak a belsejéből elővett egy négyeszetű papirdobozt.

— Vigye csak be, szívem Láska, ezt a kis katalyt a kegyelmes asszonynak, számóca van benne. A papírost el ne dobják, mert az egy halálitéletből van gabalyitva, amire szüksége van egy rekrutának, aki főbe akarja magát lövetni.

Azzal átadta a számócas dobozt a kis szukanak, csipett egyet az orcáján, amitől az nagyot sikoltott, aztán csipett rajta egy másikat, amitől meg a káplár káromkodott nagyot.

A bájós olasz nőről azt mondta mindenki, hogy ő a legszebb hölgy a városban. Ami rendszer időkben is. S nagy kockázat lett volna. Komárom városa híres lévén a női szépségeiről, de a mostani időkben éppen fenomenális volt, amidőn a félország szép asszonyai tödültek össze a szépség-versenyre. Akinek csak fiatal felesége volt, mind idehozza.

A vendégek bebocsátattak az urnó szobájába. Eppen reggelizett. Előtte volt a papirdoboz a számóccákkal.

Amint Natália belépett, Angiolina felugrott, eléje sietett, megölelte, megcsókolta, aztán maga mellé ültette, az uraknak helyet mutatott.

Igazi olasz szépség volt; hosszukás madonna arc, naparanyozta színnel, hollőfelete borzas hajjal; szemöldéi nyilázó tegzekre emlékeztettek, nagy fekete szeméi magukra a Diána-nyilakra, piros telt ajkai ahány szót kimondtak, annyiféle idomra változtak. Termete olyan volt, mintha egy bronz-szobor volna felöltözve. Csupa istennői erő.

A beszédében pedig valami különös varázs volt. A magyar szót is azzal a sajátságos felső-italiai selypítéssel ejté ki, ami az „sz”-et „s”-nek, a „z”-ét „zs”-nek a „cz”-ét „cs”-ének hangoztatja, de az nagyon kedves tette, még inkább az a buzgó ügykezete, hogy a kiejtésre kerülő szóhoz az ajkai előre idomítani próbálta.

— Hozta Isten! vártam rád. Tudtam, eljössz. Bolondos Laci tegnap este mindent elmesélt. Neki elmondta guerilla pajtás. Less belőle tárosa csikk Komáromi Lapokban. Putri, ürge-ragu, manna-risotto. Nevetni való. Hogy van feje hadnagy urnak? Semmi baj már? Házasodni akar? A la minuta. Hát te, bolondos Laci, hol vetted azt a sép samócsát. Nem láttam még a piacon.

— Nem ám, kegyelmes asszonyom, mert ez az ácsi erdőben termett, ahol eddig ellenség tanýázott, magam szedtem én azt tegnap a nagy hajcibő alatt; a míg a többi bolondok egymásra lövöldöztek, nekem semmi közöm hozzá, én hadbíró vagyok: ráértem számócsát szedni.

— Pompás fieszkó ez a Laci! szólt az ezredesné, kiontve tányérjára az epret.

— De ne tessék elhasogatni azt a dobozát, mert az egy halálitélet!

— Halálitélet? — kiálta fel az urhölgy. Julcsa! Dobja a tűzbe!

— Itt van ni. Már most nem jut eszembe annak a dezentornak a neve.

— Ki nem állhatom a halálitéleteket! El nem tudom képzelni, hogyan foglalkozhatik fiatal gavallér azzal, hogy halálitéleteket fogalmazson. Maga hóhérlégeny!

— Ugy-e milyen szépen ki tudja már mondani a „h” betűt a kegyelmes asszony. Eleinte ugy mondta, hogy „unesüt.”

— Mikor magát megöltöttam. No már most az urak menjenek át az ezredeshez itt az én sobámon keresztül. Mi Natáliával itt maradunk.

A hadnagy urak siettek kezét csókolni az ezredesnének.

— No hát a menyasszonytól nem ves búcsút? kérdé Angiolina Tihamértól.

— Búcsút? — Nagyot bámult.

— Hát igen. Ezt nem kapja vissza, csak az esküvő napján. Addig nálam marad. En lesek neki a mamája. Ezs a regula. Menyasszonynak örömanya kell. Jobbra át. Indulj!

Tihamér belenyugodott. Ez bizony jó lesz. Azzal hagyta magát Beóthy Laci által az ezredesné szobáján keresztül a tőparancsnok dolgozó-szobájába átvezettetni.

(Folytatás következik.)

M E S E.

A bolygó királyfi.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király, aki a fiát tul a tengereken, háboruba küldte. Nem szivesen tette ezt a király, mert az elküldött királyfi egyetlen fia volt, de mégis meg kellett tennie, mert így kívánta az ország becsülete.

Elment tehát a királyfi, akinek az apja a lelkére kötötte, hogy visszatérteben fehér zászlót tűzessen ki a hajó árbocára, hogy messziről láthassa már, hogy élve jön vissza és szerencsésen, s ha fekete zászló lesz a hajón, akkor tudni fogja, hogy halva hozzák vissza a fiát.

Az öreg király nagyon szerette a fiát, pedig a királyfi nem érdemelte meg. Roszszívű, irigy és nagyravágó volt, aki nem bánta volna, ha meghal már az apja s ő ültethet volna a királyi trónra. Amint tehát szerencsésen és diadalmasan jött vissza a hajóival, az uton azt gondolta ki, hogy azért is fekete zászlót tűzet ki és nem fehérét, hátha erre úgy megijed az apja, hogy talán bele is hal.

Az öreg király pedig várta, várta a fiát, mindennap kiment a tengerpartra nézni, ha nem jön-e még s egyszer, amint ismét ott állt a tengerparton s várta a fiát, a messzeségben megpillantott egy hajót s amint a hajó közelebb jött, látta, hogy fekete zászlót lenget rajta a szél.

Erre a szegény király elkezdett bánatában sirni, jajgatni, a haját tépte s mikor már közel volt hozzá a hajó, fájdalomban a tengerbe vetette magát s odaveszett.

A rosszlelkű királyfi pedig megérkezett jó egészségben, azután megkoronázták és ő lett a király.

Hanem azért nem volt boldog. Rettenetesen bántotta a lelkiismerete az apja halála miatt, mindennap szomorubb és mogorvább lett s egész nap a tengeren járt, az apja holttestét keresve. Később már éjszaka is csónakba ült, még pedig egyedül, minden kíséret nélkül, sokszor nagy fergegében, viharban, de mi volt a vihar a királyfi fájdalomhoz képest!

Egy éjszaka ismét csónakba ült és kivezett a tengerre, de olyan rettenetes vihar lepté meg, amilyen még soha, s magával ragadta a csónakot és úgy hanyta-vetette a tajtékozó habokon, mint egy labdát. Az evezőket is kiszakította a vihar a kezéből s most már teljesen a vihar szeszélyére volt bízva a csónak. És ez sodorta, vitte magával ismeretlen helyre, egész éjjel dobálta ide-oda s reggel felé egy szigetre dobált ki a hullámok a királyfi, a csónak pedig elmerült.

A szigeten a királyfi volt az egyetlen ember, rajta kívül csak állatok, fák, növények voltak s azt hitte, hogy most már örök életére itt kell maradnia s elindult a szigeten, hogy valami rejtekhelyet s ennivalót keressen magának.

Alig ment egy kis utat, gyönyörű almafa állt előtte, piros, kacagós oracuja almák függtek az ágakon s a királyfi megfogott egy ágat, hogy majd szakít magának egy almát, de e percben megszólaltak az almák s tiszta hangon ezt mondták: Menj tovább!

A királyfi azt hitte, hogy csak arról a fáról nem szabad szakítania s tovább ment. Most egy gyönyörű kőrefát talált s erről akart szakítani, de a kőrefa is azt mondták: Menj tovább!

— Erről sem szabad — gondolta a királyfi s tovább ment. Most egy barackfát talált, de ennek a gyümölcsei is azt mondták: Menj tovább! Azután díó-, cseresznyefát, majd gyönyörű szőlőtőkét talált, rajtuk hamvas szőlőfürtökkel, de mindenki azt mondta: Menj tovább!

— Eh, — gondolta a királyfi — én már fáradt és éhes vagyok, nem megyek tovább, — s le akart egy fürt szőlőt szakítani, csak hogy nem tudott. Minden erejéből tépte, húzta a szőlőfürtöt, majd a többi gyümölcsöt a fáról, de egy sem szakadt le.

Nagy busan megint tovább ment a királyfi, s egyszer csak gyönyörű epret látott a földön a füvek között. — Ezt már csak le tudom szakítani, gondolta, de az epret sem tudta leszakítani. Ekkor kétségbeesetten sirni kezdett s levette magát a földre, de a föld visszalökte s azt mondta: Menj tovább!

Most egy fatörzsre akart leülni, de ez is rákiáltott: Menj tovább! A királyfi azt hitte, hogy megőrül s egy kis forrás oda tartotta a tenyerét, hogy legalább vizet ihasson, de a forrás is azt mondta neki: Menj tovább! Erre a tengerhez futott a királyfi, ebből akart magának meríteni, de a tenger is rákiáltott: Menj tovább!

Ott állt a tenger mellett, a gazdag, gyümölcsös szigeten, ő, a hatalmas királyfi s mégis éhen és szomjan kellett elpusztulnia, mert még a föld is irtózott tőle és semmi sem adott neki enyhét és nyugalmat.

— El vagyok átkozva! — sirt keservesen a királyfi, de még csak a földön sem tudott egy percnél tovább megállni, mert ez is ezennel rákiáltott: menj tovább!

Három nap és három éjjel egyre ment a királyfi a szigeten, de ekkor már nem tudott tovább menni s hogy meghaljon és megszabaduljon a kínjaitól, belévetette magát a tengerbe. De meghalni sem tudott. Nem merült el a vízben, fenn uszott a tetején s mindenféle tengeri állatok csipték, szurták a testét s mindenik lökött rajta egyet és mondták: Menj tovább! — Oh hagyjatok meghalni! — esdekelt a királyfi, de sem az állatok, sem a tenger nem hagyta és üldözték tovább és tovább.

Multak a napok, a hetek és évek s a boldogtalan királyfi még mindig a tengeren bolygott. Se nem élt már, se meghalva nem volt, csak mindig ment tovább és tovább.

A hetedik esztendőben egyszer egy ezüstcsónak jött a vizen, szemközt a bolygó királyfi-val. Négy hattyú volt eleje fogva, aranyoszlopokon selyem menyeyzet borította csónakra, az oszlopokon emberszemektől soha nem látott rózsák kusztak végig s a csónakban hattyupárnákon feküdt egy gyönyörű leány.

— Jön a tenger királyának leánya! — kiáltottak a halak, a csigák, a rákok, a levegőben a madarak, s a bolygó királyfi csak ment előre, egyenesen neki az ezüstcsónaknak.

— Ki ez az ifju? — kérdezte a tenger királyának leánya, mire az állatok kórusban kiáltották:

— A bolygó királyfi, aki megölte az apját!
— Eppen őt keresem, — szölt a királyleány — tegyetez őt a csónakomba.

Az állatok betették a királyfiat a csónakba, mire az elkezdett mind lejjebb és lejjebb süllyedni, míg végre egy csodálatos, csigákból épült palota előtt megállt. Az elősiető eselődés kivette itt a csónakból a királyfiat, bevitték a palotába, lefektették s a királyleány háromszor végighuzta ujját a szemén és így szólt: Ne menj tovább és nézz szét!

A királyfi felnyitotta a szemét, felült az ágyon és szétnézett s azután akkorát kiáltott örömben, hogy az egész csigapalota megrendült belé. Az ágy mellett ott állt az apja és könnyes szemekkel nézett az ő gonosz, de sokat szenvedett fiára.

— Édesatyám, felséges királyi atyám! — zokogott a királyfi, az apja kezét szorongatva — megbocsátsz-e nekem?

— Megbocsátok — felelt az öreg király — de az a kívánságom, hogy mindkettőnk megmentőjét, a tenger királyának csodaszép és jó leányát vedd el feleségül.

— Igen ám — szólalt meg erre a nagyon öreg tenger király — de tudod-e azt, nemes és nagy földi király, hogy a leányomért cserébe egy földi embernek kell itt maradni?

— Tudom — mosolygott az öreg király — s én maradok itt. A fiam visszatér a földre s majd gyakran meglátogatnak a feleségével.

— Óh, milyen nagy, milyen önfeláldozó vagy te — suttogta szemlesütve a királyfi, mire az öreg király megcsókolta és megáldotta őt s azt mondta szelid, jóságos hangján:

— Most már legyen minden elfeledve!
Azután megülték a lakodalmat, amelyre hivatalos volt a tengernek mindenféle állata s végül visszament a bolygó királyfi a földre az ő szépséges életpárjával, ahol már a népe mint holtat siratta.

Nagyon boldogul éltek azután, a szép és ifju királyt az egész ország imádta, csak azt nem tudták elgondolni, hogy némelykor hová tűnik el a királyi pár egy-egy rövid időre?

Mi persze többet tudunk, mint a nép s tudjuk, hogy az öreg király látogatására mennek a csigapalotába, a tenger fenekére.

Lux Terka.

KÜLÖNFELEK

Virágvasárnap.

A lég tele van
Hangos nagy harsona-zajjal.
Főnyitja szemét
Rá, mosolygva a hajnal.
Egész Jeruzsálem
— Koronázás ünnepe lesz-e? —
Ötözködik ünnepi mezbe.
Fény a palástja, virág a ruhája ...
Hozsánna, hozsánna,
Jön a názáreti Jézus!

Száll gyorsan e hir
S rózsával szórja be végig
Száz utca sorát,
A komor Szenthely küszöbét.
Egy vágy van a légből,
Es bent a szívekbe' beirva:
Ki, ki a betfageji utra!
— Aki csak él, nincsen maradása ...
Hozsánna, hozsánna,
Jön a názáreti Jézus!

Betfage felé
Meghajlik a pálmafa lombja.
Betfage felé
Szönyeg az út, virág a porondja!
Betfage felé ma,
— Hellén szent titku sőhajoknak, —
A szívek sóvárgva dobognak,
S minden kar ölelésre kitarva ...
Hozsánna, hozsánna,
Jön a názáreti Jézus!

Nehéz betegek,
Elhagyva a jajt, el az ágyat,
Ki, ki legalább
Az utcák szegélyire vágnak.
Hallják az örömjait
És a remény és hit mennyei ikre:
Fehér lobogót bont s tűz szíveikre.
Tekintetek ugy, ugy mosolygva a máru,
Hozsánna, hozsánna,
Jön a názáreti Jézus!

— Szívünkben öröm,
Lelkünkbe' hitünk olajga;
Gyerünk ki mi is,
Éz ünnepi fényes fogadásra!
Hadd zugjon az álnok,
Hadd a szél a Golgotha ormán ...
Képmutató farizeus-formán
Hadd mossa kezét Pilátus előre,
Hozsánna örökre,
Neked, óh názáreti Jézus!!

Szabolcska Mihály.

Tavaszi divat.

Most, a komoly nagyhétben a párisi palotákban csaknem teljesen szünetel a társadalmi élet. A kapuk nem robnognak ki s be a lényes fogatok, nem érik egymást a pazar estélyek. A ragyogó, subogó toilettek egy hétre elvesznek a szekrények homályában s helyüket az egyszerű, sőtét utcai ruhák foglalják el. A bőjt napjai sajtáságos bélyeget ütnek az élvezetek városára. Igaz, hogy ez a bélyeg csak muló, ideig-óráig tartó, de sajtáságos, hogy ebben az életveteg légkörben oly komolylyá tud fejlődni. Az is igaz, hogy a nagybőjt után annál heszegőbben fog ismét hullámmanni a „vie mousseline”. Hiszen megérkezik a longchamps-i versenyek csodás pompája s az első tavaszi napugárral haza szállingóznak a nizzai tengerpartról a nagyuri nők — pazarabbnál-pazarabb toiletteikkel együtt.

Ekkor már az utcán és sétányokon fogjuk csodálni a szép tavaszi divatot, melyet ma — a divatszalonok kivéve — még csak az első színpadokon mutatnak be Páris legelső művésznője, Sorel Cecil a Marquis de Priolában (Comédie Française) *Simonne de Bary* a „Le Betonában, (Theatre Gymnase”) már a legújabb toilettekben jelennek meg. *Valdey* kisasszony a „Madame Fliet”-ben (Theatre d'Athenée) fejt ki csodás eleganciát, míg a Deux Ecoles (Theatre des Variétés) csaknem összes szereplője pazar kiállításban állítják a nézők szeméi elé tout Parisnak az 1902. nyárra szóló divatját. Mivel a Deux Ecoles volt a legutolsó premiére, a divatja is a legutolsó, s ezért ebből írok le néhány ötletet. *Pertik Béla*, a *Monasterly és Kuzmik utódi* cég agilis főnöke ugyanis most tért haza Párisból, ahol mindent megnezett, ami a divat körébe vág s a sok közül a legszebbet válogatta ki és hozta el nekünk. Az ő értesülései nyomán írom az alábbi sorokat:

A Deux Ecolesban madame *Magnier* remek világosszürke posztóköpenyt visel, melynek hosszu előrészen széles, sötétebb szíre pánt fut le. A vállon széles, fekete gallér, kis csuklyával, melynek fekete-fehér selyemmuszlinja sárgás selyemmel van bétele, míg hátul — a középen — apró, acólesattos bársonyosokrok vannak rajta. Bő, alul tölöserforma ujjak sötét sávval szegve.

Ugyancsak ebben a darabban *Jeanne Granier* egy fekete posztóköpenyt visel, mely hosszu, a földig leérő és alul nagyon bő. Az előrészen kettős, széles selyempaszománt fut le rajta, lent vastagszövésű, világos selyemre, törökös izéssel himzett hajtókák, melyek homokszin posztóból készült, apró gombos mel-lény töltöt nyílnak szét. Bő pagode-ujjak széles paszomántszegéllyel. Hozzá gyönyörű ruha tartozott egészenkék orépe de Chineből. Szoknyája és dereka egészen Alengon-ospikkékel inkruztálva, melyek virágosokroktól megszakított, egyenesen lefutó sorokban voltak alkalmazva. Elöl, a középső betéthe cseresznyesszin bársonyoslag íűszék, mely az őv fölött két nyak-kendővégből volt bogba kötve. A gyönyörű ruha uja valóságos specialitás volt. Feut mély ránookba rakva simul a karhoz, míg alul hatalmas dudorokká bővült. Ezek fekete csipkével volt inkruztálva, míg szük kézelőjét fekete bársony adta.

Réjane asszony a Passerelleben (Theatre du Vaudeville) a legújabb tavaszi toilettek egyikét mutatta be. Alul három, posztóval szegett íodor, elől

oroszos, hátul feszes boleróval, mely fekete nyak-kendő, szines selyembetétől álló nyilik szét, míg az öt alatt kis, részekre osztott lebbeny van. Az ujjak fent simák, alul dudorok, szük kézelővel.

Ezt a genret lehet a tavaszi divat *attrakciójának* nevezni. Általában azt látjuk, hogy az oroszok, csukva és nyitva hordható bolerok nagyon divatosak. Az aljak fent egészen simák, minden ránc nélkül, míg a csipő alatt szinte aránytalanul kiszélesednek. A hosszúságuk dehogyan csökkent, sőt ellenkezőleg, valóságos uszály lett belőle. Az en forme-fodor divatosabbak, mint valaha. Kettős, sőt hármas fodrokban borulnak a szoknyára, olykor csak egy is van alkalmazva sokszorosan, körben futó szegélyekkel.

A kabátok között újabb alakú Raglan-fajonnan találkoztunk. Monasztérieknél láttam egyet puha, sötétkék double-szövetből, mely elől félbő, hátul testhez álló. Lent en forme-fodor egészítette ki bőven és nagyon előnyösen. Nagy gallérja a fehér-kék apró kockás fonákjából kihajtvá, fekete posztó-tűzésekkel szegve. A gallérok is double-szövetből készülnek, a sajtájával kihajtvá. Az egyik en hosszú, csaknem csipőig érő második gallér volt, többszörösen letűzve.

A legnagyobb érdeklődéssel ez idő szerint Monasztériék knickerboker ruhái találkoztunk. Nagyon kedves és praktikus viselet ez. Készülnek egészen világosszürke, csaknem fehér színben, valamint az összes stétőbb és legsötétebb árnyalatokban. Fajonjuk kabátos vagy bolerós, oroszokat is sokat látni. Hadd írjak le néhányat.

Világosszürke ruha fehér posztópántokkal. Az aljon 20 centiméter széles fodor, két — az alsó szélesebb, a felső keskenyebb — pánttal, s a fodrot is egy keskeny pánt tartja. Az alj fent szorosan simul a csipőhöz, minden ránc híjával van, alul nagyon bő. A rövid kabát szintén kettős fehér pántokkal szegve, széles pagode-ujakkal. Elöl álló a szabása, hátul testhez álló; kis szürke bársonygallér és fehér hajtókák díszítik.

Sötétszürke double-ruha. A béleletlen aljon nagyon bő, cakkos és széles fodor, míg részei kettős varrások tűzik egymáshoz. A blúz — szintén béleletlen — oroszok; hajtókái, a dudoros ujjak kézelői s a két-oldalt alkalmazott kis órazebek fedele a szövet kockás fonákjából. Derékban sokszorosan tűzött öt szorítja le, elől két sor esztöngéssel csukódik a kabát.

Fess, fekete posztóruha. Az aljon vízszintes szegélyekből szabott en forme-fodor. Az alj felső része a csipőtől — nem az övtől! — egyenesen lefutó szegélyekbe tűzött. A bolero így is szép. Elöl egészen szegélyekbe tűzött, félbő és kerekken lezabott; hátul hegyes, övig érő és övet képező rész egészíti ki a posztóhatat. Ez az öt fekete taffetas glaeóbb van, sokszorosan, sűrű tűzéssel. Széles vöir-csipekkel, amelyekre sugáralakban fekete taffetas csikok vannak ráűzve. Ezeknek végében apró gyémántgombocskák ragyognak.

Megkísérlettem leírni az átmeneti rubák sikkes voltát. De amint elolvasom leírásomat, akkor látom, hogy van még bennök valami, ami a legfontosabb és amit leírni nem csupán látni lehet. A nagyjárgi divatművészek végtelen eleganciája ez!

s. b.

+ *Sarafow Boris politikája.* A Balkán-államok forrongásának történetében jelentékeny szerepet játszik Sarafow Boris, a macedoniai központi bizottság volt elnöke. Ez a regénybe illő alakja a Keletnek részben szenvedélyes hazafi részben szabadsághős, részben bandita. Egyénisége annyiféle színben játszik, hogy végül is rejtelmy marad. S éppen ezért nincs is mit csodálni azon, hogy Sarafowról a legrejtélyesebb hírek szállingóznak hazájában s hogy a nép egy része fél tőle, a másik rajong érte. Népszerűségének egyik rugója az, hogy rendkívül ért ahhoz, miképpen kell pénzt szerezni az ő forradalmi természetű vállalkozásaihoz. Ennek következtében gyakran módjában áll nagylelkűnek és itt-ott bőkezűnek lenni. Ujabbán azt is mesélik róla, hogy Miss Stone elrablásában is része lett volna e politikai kalandornak, sőt talán a váltásdíj sem maradt egészen ment az ő beavatkozásától. Hir szerint a nagynehezen elintézt Miss Stone-afférhez hasonló természetű dolgok a közel jövőben ismétlődni fognak s mindezek a kavarodások Sarafow politikájának tesznek szolgálatot. Sarafow állítólag arra számít, hogy a macedoniaiak a sok zenebona által folyvást ingereltetvén, végre is elvesztik a türelmüket s ha ezek kirugnak a hámból, úgy a török reváns nem sokáig késik. Ha pedig a nagynehezen lecsillapított fajharok újból megkezdődnek, akkor Sarafow politikája elérte a célját — a forradalmat, a háborút, az országos feltörülést. — A macedonok fantáziája szerint Sarafow Belgrádban, Budapesten, Bécsben, Holvécában is megtörtént a közelmúltban, sőt látogatást tett Hollandiában is — Krügernél. Ez a ravasz és

merész férfi határozottan rátermet arra, hogy a nép fantáziáját fölígassa és hogy fantasztikus képeket alkossanak honfitársai ő róla és az ő hivatásáról.

+ *Roosevelt két szék között.* Az Egyesült-Államok elnöke egy hölgyekből álló küldöttséget fogadott. Szép és fiatal nők fordultak az elnökhez olyan kérelemmel, mely a lovagiasságra appellál. Amerika szépségei elmondták és elpanaszolták Rooseveltnek, hogy mennyi zaklatásnak vannak kitéve minden utazásuk, illetőleg az utazásukról való visszatérésük alkalmával, az új vámrendszer következtében. A vámhivatalnokok nem ismernek se udvariasságot, se lovagiasságot s kiűrtetik a delnök börtönjeit, átkutatják a legdiksrebb természetű toalettkikket s közben oly kérdéseket intéznek a nőkhöz, melyek a szalonok illemszabályaival egyszerűen azért ellenkeznek, mert hitetlenkedés és vallatás. A panaszokdó hölgydeputáció felháborodását Roosevelt csakis úgy tudta némileg lecsillapítani, hogy a bajok orvoslását és a régi rendszer visszaállítását megígérte. De alighogy a nők küldöttsége eltávozott, megjelent Gage — a pénzügyminiszter ur. A pénzügyminiszterek tudvalevőleg nem a lovagiassággal, hanem számokkal és jövedelmi tételekkel szoktak argumentálni. Így tett Gage is. Kimutatta az elnök előtt számokkal, hogy a nők börtönjeiben roppant sok vámköteles áru kerül be az Egyesült-Államokba — potyára. A vámköteles áru ott van, s az állampénztárt egy fityinggel sem gazdagítja. Ami az elmúlt évben 152,455 dollár jövedelmezett a kincstárnak egy lélelv alatt, az az új vámrendszer következtében 655,048 dollárt hozott hat hónap alatt. Világos tehát, hogy az állam csakis a törvényes érdekeit védte, mikor megszigorította az ellenőrzést s ezt a praktikus szigorit visszazavarni nem szabad, nem lehet. Rovsevelt elnök pedig egyrészt attól fél, hogy magára haragítja a hölgyeket s akkor úgy jár, mint Bryan, akit a nők ellenszenvé buktattak meg; vagy pedig csökkenteni fogja visszavonó intézkedése által az állami jövedelmeket, s akkor úgy jár, mint Cleveland, akit a kedvezőtlen financiaiis eredmények buktattak meg.

+ *Szeszély és idegesség.* A művészek előjoga a szeszély és az idegesség. Ebből a privilégiumból kétségteletlenül az oroszlárszét foglalják le a maguk számára a színésznők. De a színésznők ismeretes szeszélyességét és idegességét is tulhadjja az, amit a szinpadnak egy kiváló művésznője, mint háziszabályt honosított meg a saját otthonában. Mrs. Brown-Potter nem volna képes nyugodtan elindni az olyan ágyban, melyet szobalánya pusztá kézzel vet meg. Ennél fogva ki is adta a parancsot a szobalányának, hogy keztűt huzzon mind a két kezére, mielött ágyának kezé és a nagy művésznő párnáit keztűs kézzel érintse csak s az ágyat így vesse meg. A másik furcsasága Mrs. Brown-Potternek, hogy a takarítónőjét — izlése kénszeríti. A takarítónő ugyanis tartozik olyan színű ruhában végezni el a takarítást, amilyen színű a szoba. A művésznő szerint roppant unalmas dolog volna a cselédétől, a 'szoba alapszínével össze nem egyeztethető színű ruhában tisztogatni és rendbehozni a szobát.

Valószínű, hogy a tulmodern művésznő külön ruhaállományt fizet a takarítónőjének s a szobalányának hihetőleg — keztűpénzt.

+ *Vanderbiltné bosszúja.* A new-yorki legfelső négyességen alaposan állott bosszút Vanderbilt Kornélné. A legbátrabbakat közülök nem hitva meg arra az ebédjére, amelyen Henrik herceg is megjelent. Vanderbiltné Wilson-leány, a washingtoni főtörvényszék egyik előkelő funkcionáriusának a leánya. Az ifjú hölgy azonban nem volt elég előkelő a büszke Vanderbiltnek szemében s nem is akarták maguk közé befogadni. Az öreg Vanderbilt ki is tagadta e miatt Kornélné fiát s mindössze rongyos 3 milliót hagyott a fiára. Ellenben másik fia, Alfréd 45 millió dollárt örökölt. Az örökösödési pörben aztán úgy egyeztek ki, hogy Alfréd meg tízmillió dollárt fizetett Kornélnak. Vanderbilt Kornélné minden mellőztetése mellett is annyira vitte előkelő modorával és szellemességével, hogy ime ő magánál látható vendégül egy eleven vérből főherceget, a német császár öcséjét. Ez olyan kitüntetés, aminőben még New-York egy asszonya sem részesült. A lefűzött előkelőségek úgy veték elejét a rájuk várakozó tromfnak, hogy a Vanderbiltné híres ebédje előtt két nappal európai utra indultak. A hozzájuk közel álló lapokban pedig hangostatták, hogy nekik mindegy, akár essik az asztaluknál egy főherceg, akár nem. Astorné pedig nyilatkozta is tett közzé, amelyben kijelenti, hogy ő csak olyan európaiakat lát vendégül, akik neki leveleket hoznak. Másokat, még ha főhercegek is, nem hív meg magához. Az s kijelentés alighanem buskomorrá teszi szegény Henrik herceget...

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, március 22.

Gabonatüzet. (Reich Jenő és Társa cég jelentése a Budapesti Napló számára.) Az időjárás ezen a héten tartósan száraz és derült volt, a hőmérséklet is jelentékenyen emelkedett és egész tavaszias jellegűtől. A mezői munkálatok, amelyeket a mult heti fagyos időjárás megakasztott, ismét megkezdődtek és az őszi vetések állását általában kedvezőnek jelentik. A vizállás csökkent. Külföldön az időjárás szintén derült és enyhe volt.

A *külföldi piacokon* az irányzat továbbra is tulajdonom kedvelten, a forgalom gyenge és az árak csökkentek. Amerikában kezdetben még szilárd volt a hangulat, de csakhamar visszaesés következett be. Az időjárás kedvező, vállalkozási kedv hiányzik és így még a mérsékelt eladások is nyomást gyakorolhattak, jóllehet kivitelű üzlet valamivel élénkebb és a látható készletek is erős apadásban voltak. Ezek azonban még mindig oly jelentékenyek, hogy általános eladási hajlam könnyen magyarázható. Az angol piacok irányzata szintén csendes és a forgalom gyenge. Németországban is kedvező időjárásra lanya irányzatot követnek az árak, míg Franciaországban mérsékelt üzlet mellett inkább tartott a hangulat. Az összes többi kontinentális piacokon az üzletviszonyok kedvezőnek és az irányzat lanya.

Nálunk az irányzat kenyérmagvak iránt kezdetben szintén lanya volt, később némileg javult; míg takarmánycikkek, azab kivételével, mely csökkentő volt, alig változtak. Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza a hét első felében csak csekély figyelemben részesült. A kínálat ugyan állandóan gyenge maradt, a malmok is tartózkodóak voltak, az árbitokosok ennek ellenében azonban eladási hajlamot tanúsítottak és engedékenyek lévén, az árak 10—12 $\frac{1}{2}$ fillért vesztettek. Waggonáru csak gyengén érkezik és főleg raktáráru, valamint hajorakományok vannak a piacon. A hét második felében az irányzat bizalomteljesebben alakult. Egyes malmok nagyobb beszerzéseket eszközöztek, az árak visszaesése megszűnt és mérsékelt javulás is érvényesülhetett. A forgalom egyes napok kivételével gyenge volt és a hét folyamán összesen 80.000 métermátsát tesz ki. A hethozatal 91.000 métermátsa, melyből 12.000 métermátsa ment tovább.

Rozs iránt e héten alig mutatkozik érdeklődés. A gyenge kínálat csak nehézkösen talált elhelyezést és az export éppúgy, mint a fogyasztás tartózkodást tanúsít. Az árakban azonban a mult héthez viszonyítva alig van változás és minőség szerint budapesti paritásra 7.45—7.47 $\frac{1}{2}$ K. készpénzben helyben pedig 7.55—7.60 K. fizetnek 3 havi időre. Nyíri származékok üzletelnek.

Árpa (takarmány- és hántolási célokra) gyenge kínálat mellett árában jól tartott maradt. Hízalók valamivel nagyobb érdeklődést tanúsítottak, míg gyárosok csak csekély beszerzéseket eszközöztek. Minőség szerint 6.—6.80 K. jegyzünk helyben. Malta- és sörárpákban állomásokon átvéve kínálat híján a forgalom egész jelentéktelen; egyébként a teljes mult heti jegyzések vannak érvényben.

Zab hajóáruban valamivel jobban van kínálva, azonban csak gyenge kereslettel találkozott és így csendes irányzatot követett. Finomabb minőségek ennek ellenében hiányzanak és míg ezek jól tartottak maradtak, addig merkantil és alárendelt minőségek csak 5—10 fillérral olcsóbban voltak elhelyezhetők. Az eladott néhány ezer mm. szin- és tisztaság szerint 7.40—7.70 K., finomabb áru 7.90 K. jegyez helyben.

Tengeri nagyobbára rakományokban a Dunán fellelő való szállításra transitó volt forgalomban és kötések ellenében prompt áruban 5—6 fillérral a májusai tengeri jegyzésén alul csorítotték. Vasuti áru budapesti paritásra 5.15—5.20 K., helyben és Kőbányán 5.25—5.30 K. kelt el. Ö-tengeri csak szorványosan kerül a piacra és helyben 5.25—5.30 K. adatott el.

Olajmagvak: Készáru káposztarepce nem volt forgalomban. Határidő-repében 1902. augusztusra kedvező időjárásra lanyuló volt és korlátolt forgalom mellett 12.40—12.60 korona után a hét végén 12.20—12.30 korona. Vadrepce 6.—6.50 korona, lenmag 16.—17.—korona. Kendermag 10.—11.—koronáig jegyez helyben.

Hüvelyesek: Babban a forgalom minden érdeklődés hiány teljes szünetel és az árak lanyulók. Trieurözött apró babért névleg ab Gyöngyös-Félegyházán 8.60, gümölyiért Baja-Mohács-Zomboron 7.25 koronát, Szekesfehérvártól 7.75 koronát, barna babért Kalocsán 5.75, N.-Károly 5.25 koronát jegyzünk. Erdélyi bab reláció szerint 5.25—6.—korona között jegyez. Köles, hazai áruban 4.50 koronán kelt el. Bükköny lanyuló, budapesti ártásra 8.—8.50 koronán értékesíthető.

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) Husvét előtt állunk, de nem mondhatjuk el, hogy a lisztüzletben az ünnepek megelőzői szokott élénkséget tapasztaltuk volna, sőt ellenkezőleg malmaink továbbra is csak tizletelenségről panaszkodnak, amely immár szokamosabb ideje tart, amely idő alatt a liszt ára tetemesen hanyatott. Az alacsony árkban vevőink nem bíznak, ezeknek pedig olso kötések vannak, ami megmagyarázza az eladásokban és a készáru, forgalomban uralkodó pangást, de másrészt az utóbbi

körülmény szolgált némi reményt a javulásra, miután a felek első kötéseknek nemokára lebonyolítva kénytelenek lesznek újra venni. A külöldörök érkezik ugyan némi megrendelés, de ezeken malmaink inkább veszítenek mint nyerne, s csak az üszekötetés jennartására való tekintettel jegyzik őket elő. Takarmányokkék irányzata még mindig nem mondható élénkek, csakis a goromba korpa ürvend meglehető keresettségnek s ezen cikkért malmai a napiárat minden további nélkül elérik. A buzapiaz tartós lanyhsága különben e héten újabb áreszkökénést okozott.

Átlagos budapesti jegyzések 50 kilogrammonként zaskótok:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ar kor.	14.80	14.40	14.10	13.80	13.—	13.10	12.60
		7	7½	8			
		11.40	10.90	6.—			
	Finom korpa:		Goromba korpa:				
Ar:	korona	4.90			5.—		
	Dara:		AB	C			
			15.60	14.60			

Ipar és kereskedelem.

A Budapesti Közuti Vasutársaság december 31-én lezárta részszámla-adatai a következők:

A) *Bevétel:* I. A vasuti üzemből erőd bevétel: 1. Személyszállítási bevétel: a) saját vonalainkon 6.579.397 84 K. b) a budapesti villamos városi vasuti átszálló forgalomból 95.792 44 K. c) a budapest-üjpest-rákospalotai vasuti átszálló és peage-forgalomból 2.242 98 K. d) a budapestvidéki vasut hálózatán 89.949 46 K. e) 8.547.382 72 K. 2. Aruszállítási bevétel 3870 70 K. II. Egyéb bevételek: 1. Kamatok 911.257 25 K. 2. Bérházak jövedelmei és haszonberek: a) az V. ker. Lipót-körút 22. sz. ház után 41.320 — K. b) a VII. ker. Csömör-út 52., 52/a és Alpar-utak 5., 7. sz. házak után 61.168 64 K. c) a IX. ker. Ulgi-út 111. sz. ház után 12.729 56 K. d) az I. ker. Szép Ilonai ház után 1891 65 K. e) a III. ker. Ó-Buda főteri ház után 4064 — K. f) az Üjpest Bethlen-utca 10., 12. sz. ház után 5462 90 K. Összesen 126.626 75 K. g) az V. ker. Nádor-utca 29., 31. sz. számú házak után (házberek csak a november 1-én már kiadott lakrészek után) 45.770 60 K. h) különféle haszonberek 111.15 — K. = 183.522 35 K. 3. Vegyesek 185.241 46 K. 4. 50.225 darab budapesti h. é. vasuti részvény osztaléka 351.575 — K., 5. 14.997 darab budapest-üjpest-rákospalotai vasuti részvény osztaléka 89.982 — K., 6. 8152 darab budapestvidéki vasuti részvény osztaléka 40.760 — K., 7. 1791 darab Ferenc József földalatti vasuti részvény osztaléka 35.902 — K. = 1.798.240 06 K. Összes bevétel 9.649.493 48 K.

B) *Kiadás.* I. Üzemi kiadások, központi telepek stb. 3.537.103 17 K. II. A székely-óvárosi részesedése 269.587 74 K. III. Penge-illeték: a) Szent János-kórház — Déli vasuti vonalrészt használatáért a magyar államvasutnak fizetett összegért 2000 — K. IV. Egészségügyi szolgálat: 1. Kerületi betegpénztári járulékok 20.989 72 K. 2. Kegydíjak és segélyesérek személyzetnek 18.032 48 K. 3. Egészségügyi szolgálat költéségei 18.716 57 = 55.638 77 K. V. Kötvénykamatok 689.424 — K. VI. Adók és illetékek: 1. Adók 462.382 81 K. 2. Bélyeg, illetékek és hidvámok 240.314 96 K. 3. A hidak használatáért fizetendő külön díjak 20.614 60 K. = 723.312 27 K. VII. Törlesztés: 1. Az 1901. évre törlesztett 4% kötvényekért 153.760 — K. 2. Az 1901-re törlesztett részvényekért 208.200 — = 366.960 K. VIII. A nyugdíjalap és rendes tartalékalap kamatoztatása 36.297 32 K. IX. Leírás: a) a leírás tartalékba helyezésért 15.000 — K. Összes kiadás 5.695.873 27 K., összes bevétel 9.649.493 48 K. Összes kiadás 5.495.373 27 K. Marad 2.954.120 21 K. Hozzá: a) 1900. évi nyeresémi-maradvány 565215 41 K. Összesen 3.519.335 62 K. Felosztási javaslat. I. *Nyereséjmegtartások:* a) az igazgatóság részére 194.087 02 K. b) A felügyelő-bizottság részére 9600 — K. c) A tisztviselők részére 58.226 10 K. = 251.913 12 K. II. *Ostálékra:* 101.325 darab részvény után a K. 28. — = 2.837.100 — K. 5752 darab élvezeti jegy után a K. 18 — (a tárcában levő 795 darab élvezeti jegy nem részül ostálékban) 103 536 — K. = 2.940 636 — K. II. *Nyeresémi-maradvány:* Atvitel új számlára 316.786 20 K. Összesen: 3.519.335 62 K.

A főmérleg adatai a következők:
Vagyon: Közuti vasuti vonalak és villamos be rendezés. Az építési számla 1901. december 31-én 33.351.150 74 K. Villamos átalakítás előtti beruházás. Az átalakítás előtti vasuti beruházások 5.043.309 96 K. Előmunkálatok. Előmunkálatok és új tervezések 48.105 31 K. Készletek. Műhelyi és egyéb anyagok készlete 458.015 07 K. Lovak 1 — K. = 458.016 07 K. Követelések. Előre teljesített fizetmények 6.482 82 K. Biztosítási díjak előrevetve 5.892 68 K. Előlegek személyzetnél 28.286 68 K. Budapest-üjpest-rákospalotai villamos-vasut r.-t. folyószámla 192.167 52 K. Budapest-üjpest-rákospalotai vasuti peage-vágány építési számla 51.463 18 K. A budapesti helyi érdekű vasuti részvények osztaléka 1901. évre 351.575 — K. A budapest-üjpest-rákospalotai vasuti részvények osztaléka 1901. évre 89.982 K. A budapestvidéki vasuti részvények osztaléka 1901. évre 40.760 K. A Ferenc József földalatti vasuti részvények osztaléka 1901. évre 35.902 K. Különféle követelések 3.039.418 22 K. = 3.841.930 K. Pénztár, értékpapírok és a társasági alapok ingatlanai. Pénzkészlet 1901. december 31-én 85.296 42 K. Betétek pénztáratoknál 9.635 313 08 K. Függő kamatok értékpapírok után 96.292 13 K. Értékpapírok: 1. Állampapírok, záloglevelek és fővárosi kötvények 6.874.694 75 K. 2. Vasuti címletek 50.162 darab budapesti h. é. vasuti részvény 9.129.035 95 K. 63 darab budapesti h. é. vasuti élvezeti jegy 630 K. 14.997 budapest-üjpest-rákospalotai vasuti részvény 1.761.870 — K. 603 darab budapest-üjpest-rákospalotai

vasuti élvezeti jegy 6080 — K. 8118 darab budapestvidéki vasuti részvény 875.693 22 K. 34 darab budapestvidéki vasuti élvezeti jegy 68 — K. 17.951 darab Ferenc József földalatti vasuti részvény 3.590.200 — K. 49 darab Ferenc József földalatti vasuti élvezeti jegy 490 — K. = 22.238.111 92 K. Saját címletek a tárcában 19.062.400 — K. Nyugdíjalap értékpapirjai 9013 70 korona. Biztosítási és letéti értékpapírok 156.080 — K. = 51.282.507 25 K. Bérházak 1.468.213 47 K. Telkek 2.028.769 96 K. A Nádor-utca 29., 31., 33., számú bérházak építési számlája 2.316.142 55 K. Használaton kívül helyezett istállók és melléképületek értéke 244.184 64 K. = 6.057.310 62 K. Összesen: 57.339.817 87 K. Végösszeg 100.082.329 95 K.

Teljes: Részvények. 195.842 darab részvényért 39.168 400 — K. 6.547 darab élvezeti jegyért 1.809.400 — K. = 40.477.800 — K. Kötvénytöke. Az 1895. évi 4% kötvényekért 17.285.600 K. Törlesztett 1895. évi 4% kötvényekért 764.400 — K. = 18.000.000 — K. Ferenc József-hídi vasut törlesztendő tőkéje 425.312 58 K. Társasági alapok. Alapszabályszerűrendes tartalékalap 1.186.733 27 K. Rendkívüli tartalék-alap 63.787 32 K. Leírás tartalék 959.384 55 K. Külön tartalék 30.205.077 59 K. Nyugdíj- és segély-alapok. a) Nyugdíjalap 500.104 20 K. b) Segély-alap a társaság villamos üzeménél alkalmazott torgalmi személyzet segélyezésére 500.000 — K. = 33.415.086 93 K. Tartozások. Az igazgatóság, felügyelő-bizottság és választmány alapszabályszerű letéte 75.000 — K. Fel nem vett osztalék 9712 — K. 1895. évi 4%-os kötvények törlesztési részlete 1901-re 153.760 — K. Részvénytörlesztés előirányzott 41.200 — K. 1895. évi 4%-os kötvények esedékes kamatai 328.564 — K. Hátralékos 4%-os kisorsolt kötvények 35.070 — K. Hátralékos kisorsolt részvények 5.000 — K. Személyzeti óvadékok 107.061 98 K. Vállalkozók biztosítékai 94.639 30 K. Budapest székes-fővárosi részesedése (1901. június 1-től december hó 31-ig járó rész) 163.110 64 K. Értékcsökötés és természetben felhasználható hátralékos tárgyak értéke 385.983 46 K. Előre vilt számlák az üzemből 138.326 21 K. Budapesti h. é. vasutak részvény-társaság folyószámlája 709.047 62 K. Budapestvidéki villamos vasut részvény-társaság folyószámlája 70.736 52 K. Különféle tartozások 1.917.583 39 K. = 4.244.794 83 K. *Nyereség.* Nyereséjmegtartások 261.013 12 K. Ostalék 2.940.636 — K. Maradvány 316.786 50 K. = 3.519.335 62 K. Összesen: 100.082.329 95 K.

Elő Magyar Általános Biztosító Társaság. A társaság igazgatósága a választmány e hónap 22-ikén megtartott ülésén terjesztette elő az 1901. évre vonatkozó mérleget és az igazgatóság és felügyelő-bizottság javaslata alapján elhatározott, hogy a társaság április 5-ikén megtartandó közgyűlésére elé azt az indítványt terjesztik, hogy minden egész részvény után 320 korona osztalék fizetessék ki. A társaság alapjai és tartalékai az 1900-ik évi mérleg adataiból viszonyítva a következő emelkedést mutatják: Az elemi biztosítási díjtartalékok 4.080.000 koronáról 4.520.000 koronára. A külön tartalék 8163 32 koronáról 568.589 14 koronára emelkedett és 960.706 55 korona összeggel egy új árfolyamkülönbözeti tartalék alakították. — Az életbiztosítási tőkeállomány 1901. december 31-ikén 274.422.041 36 koronára rugott, amelyvel szemben a díjtartalék az előző évi 73 millió 11.711 45 korona ellenében 76.680.969 64 korona. A társaság alapjai pedig az 1900. évi végén kimutatott 90.480.588 22 koronáról mult év december 31-ikén 97.305.098 96 koronára emelkedtek. Az utóbb említett alapok következő értékekben voltak elhelyezve: Takarékpénztári és bankbetétek 9.771.218 51 korona, záloglevelek 39.591.679 50 korona, magyar királyi és osztrák járadékok 1.892.767 45 korona, magyar királyi hitelmérsi kötvények 13.658.800 korona, magyar királyi államvasuti arany- és ezüst-kötvények 1.678.450 — korona, Állam által biztosított vasuti és egyéb kötelezvények 6.533.722 47 korona, Budapest székes-fővárosi kölcsönkötvények 5.452.374 — korona, Olasz járadék és egyéb értékpapírok 2.828.446 11 korona, Váltókban 1.036.884 61 korona, Jelzálogkölcsönök 2.909.210 01 korona, Életbiztosítási kötvénykölcsönök 8.741.596 — korona. Társasági házak 3.210.000 — korona. Összesen 37.305.098 96 korona.

A budapesti helyi érdekű vasutak részvény-társaság. A budapesti helyi érdekű vasutak részvény-társaság ma tartotta rendes közgyűlését haraszti Jelinek Henrik vezérigazgató elnöklete mellett. A kereskedelmi miniszterium képviselőjében Papp Árpád miniszteri osztálytanácsos volt jelen. Az előterjesztett évi jelentés szerint a leloyt évben 52.903 vonat kötelekedett, a teljesítmény 728.809 kilométert rugott. A bevétel 1.026.081 27, a kiadás 12.600. tökértörlesztéssel együtt 687.945 56 koronát tesz. A tiszta nyereség a mult évi nyeresémi-maradvány hozzáadásával 852.768 15 korona, mely összszóból 351.575 koronát osztalékra vegyis részvényenkint hét koronát iorditanak. A pótválasztásnál az igazgatóságba Baumgarten Lajost, a felügyelőbizottságba pedig Breiner L. Zsigmondot választották be.

Budapest-vidéki villamos vasut-társaság közgyűlése. A budapest-vidéki villamos közuti vasut részvény-társaság ma tartotta rendes közgyűlését dr. Országh Sámor elnöklete mellett. A kereskedelmi miniszterium képviselőjében Neumann Károly miniszteri titkár volt jelen. A leloyt évrnek bevétele 89.949 46 korona, a kiadás 6600 korona tökértörlesztéssel együtt 32.127 20 koronát tesz. A tiszta nyereség a mult évi nyeresémi-maradvány hozzáadásával 59.518 72 korona, mely összszóból a iorgalomban lévő 8152 darab részvény után osztalékra 40.760 — koronát, vagyis részvényenkint öt koronát iorditanak. A pótválasztásnál Busbach Pétert és illenzalvályi Sárkány Józsefet választották be az igazgatóságba.

A new-yorki tőzsde. Az értéktőzsde esüendes volt és a iorgalom csakis a hivatásos spekuláció üzleteire szorítkozott. Ez némi vevőkédvet mutatót kédvező bankkimitatás reményében, mert azt hiszik, hogy a kimitatás a kölcsönforgalom újabb csökkené-

sét és változatlan érczésletet fog feltüntetni. Az ősi buza vidékekről jövő esőhírei is kédvező befolyás gyakoroltak a tőzsdére. Zárlat állandó. Részvényforgalom 620.000 darab.

Fizetőkép telenségek. A bécsi *Creditoren-Verein* a kédvező fizetőkép telenségeket jelenti: Frommer Hugo kereskedő Klopodia Goldstein Miksa kereskedő Nyíregyháza, Gross Gyula kereskedő Vésztó, Ehrenwald Gyula kereskedő Besztercebánya.

Szeszarak. A kontingens nyersszesz ára Budapestben pénzben 39.— korona, áruban 39.50 korona. Bészen az irányzat szilárdabb. A kontingentnél kész-áru pénzben 38.20 korona, áruban 38.60 korona.

Budapesti sertes-konzumvásár. A lerevárosi petróleum-rakodónál lévő szekesi-fővárosi sertes-konzumvásár árjegyzése 1902. évi március 22-én. Készlet 98 darab. Erkezett 881 darab. Összesen 979 darab. Eladatot 835 darab. Maradt 144 darab. Napi árak: 120—130 kilogramm sulyban 98—106 koronájig, 220—250 kilogramm sulyban 98—106 koronájig, 320—380 klg. sulyban 96—104 k.-ig Óreg nehéz páronkint 400—500 kilós 94—98 koronájig. Malac 84—86 fillér. Az irányzat lanyha.

A budapesti gabonátőzsde.

Budapest, március 22.

A mai buza-üzlet szilárd irányzattal nyílt meg. Forgalombba került 10.000 métermáza buza 5 fillérrel magasabb áron.

Más gabonaneműkben nem történt árváltozás. Eladott:

- Buza, Tiszavidéki: 100 mm. 78 5 k. 9 K. 60 l., 100 mm. 77 5 k. 9 K. 40 l.
- Hódmezővásárhelyi: 1000 mm. 76 5 k. 9 K. 45 l.
- Pestmegyevidéki: 1000 mm. 75 k. 9 K. 30 l.
- Hartai: 150 mm. 78 7 k. 9 K. 55 l., 280 mm. 75 k. 9 K. 35 l.
- Duna-Szekésközi: 1700 mm. 76 k. 9 K. 22 1/2 l.
- Kulpi: 1400 mm. 75 5 k. 9 K. 25 l.
- Bácskai: 3100 mm. 75 k. 9 K. 22 1/2 l.
- Rindz három hónapra. Rozs: 500 mm. 7 K. 40 l.
- Zab: 100 mm. 7 K. 75 l., 100 mm. 7 K. 65 l., 200 mm. 7 K. 57 1/2 l.

Készpénzeslet mellett. A kőszári hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktőzsde sokasai szerint készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

E z a	Kilós	Kilogramm árs		Kilós	Kilogramm árs	
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki új	75	0.25	0.30	30	0.60	0.65
"	77	0.22	0.25	31	0.62	0.67
"	78	0.20	0.23	32	0.60	0.65
"	79	0.18	0.21	33	0.58	0.63
Fehérmegyei	75	0.26	0.31	30	0.61	0.66
"	77	0.23	0.26	31	0.59	0.64
"	78	0.21	0.24	32	0.57	0.62
"	79	0.19	0.22	33	0.55	0.60
Pestvidéki	75	0.27	0.32	30	0.62	0.67
"	77	0.24	0.27	31	0.60	0.65
"	78	0.22	0.25	32	0.58	0.63
"	79	0.20	0.23	33	0.56	0.61
Bácskai	75	0.18	0.21	30	0.48	0.53
"	77	0.16	0.19	31	0.46	0.51
"	78	0.14	0.17	32	0.44	0.49
"	79	0.12	0.15	33	0.42	0.47

Egyéb gabonaneműk	Kilós	Kilogramm árs	
		K.-tól	K.-ig
Rozs új elsőrendű	70-75	0.45	0.50
" másodrendű		0.38	0.43
Árpa	00-02	0.11	0.15
" égetni való	02-04	0.12	0.16
" sörözőre való	04-06	0.13	0.17
Zab	39-41	0.20	0.25
Tengeri	0	0.00	0.00
Képos	0	0.00	0.00
Köles	0	0.00	0.00

A határidőszület folyamán a következő kölcsök

Wrlétek:

Áprilisi buza 1902.	9.25—9.30—9.28—9.27—9.28
Májusi buza 1902.	9.21—9.22—9.20—9.24—9.23
Októberi buza 1902.	8.20—8.18—8.19
Áprilisi rozs 1902.	7.43—7.48—7.47
Áprilisi zab 1902.	7.35—7.38
Májusi tengeri 1902.	5.21—5.22—5.21
Augusztusi repce 1902.	—

Déli egy orakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Áprilisi buza 1902.	9.26 pénz 9.28 áru
Májusi buza 1902.	9.22 " 9.23 "
Októberi buza 1902.	8.18 " 8.19 "
Áprilisi rozs 1902.	7.46 " 7.47 "
Áprilisi zab 1902.	7.38 " 7.39 "
Májusi tengeri 1902.	5.20 " 5.21 "
Augusztusi repce 1902.	12.25 " 12.35 "

Délután fél 5 orakor zárú:

Buza áprilisa 1902.	9.24—9.25
Buza májusa 1902.	9.20—9.21
Buza októberre 1902.	8.18—8.19
Áprilisi rozs 1902.	7.45—7.46
Áprilisi zab 1902.	7.37—7.38
Májusi tengeri 1902.	5.18—5.19
Augusztusi repce 1902.	12.20—12.30

A budapesti értéktőzsde.

A közleledő ultimó-prolongációra való tekintettel és lanyhább külöldi jegyzésekre az árfolyamok

általánosan gyengébbek. Később teljes üzletelenség mellett árfolyamok tartóltak.

Előzőszo. Osztrák hitelrészvény 692.50—693.50, Jelzálogbank-részvény 479.50—480.50 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 97.60—97.65 százalék. Regáléváltóság 101.—százalék. Magyar hitelbank részvény 706.—707.—Jelzálogbank-részvény 480.50 Leszámitolóbank részvény 444.50 Osztrák hitelrészvény 691.75—692.75. Hernes 200. 3/8%-os jelzálog sorsjegy 190.—190.50 Salgótarjáni kőszénbánya 619.—521.—Közúti vaspálya részvény 635.60. Egyesült Ióvárosi takarékpénztár 2090. Lujza-malom részvény 220 korona.

Utószáde. A 4 órai zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 693.—. Magyar hitelrészvény 707.—. Leszámitoló 444.50. Rímanumányi vasműrészvény 499.—. Osztrák-Magyar államvasúti részvény 673.25. Közúti vasúti részvény 636.—. Villamosvasút 309.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserü hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzékek: Heremag: lucerna magyar 48.—56.—korona, vörös aprószemű 38.—42.—korona, vörös erédyi — korona, vörös bángási — korona, középszemű 45.—48.—korona, nagyszemű 50.—54.—korona. Disznószír: budapesti 55.50—56.—korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszáritott vidéki — korona, városi 4 darabos 46.—47.—korona, 3 darabos 49.—50.—korona. Üstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 18.75—14.—korona, 120 darabos — korona, 100 darabos 17.25—17.50 korona, 85 darabos 20.—21.—korona, azonnali szállítással. Szerbiai szokás szerinti minőség 18.50—13.75 korona, 100 darabos 16.75—17.25 korona, 85 darabos 19.50—20.—korona, szilvász: siavómiai 19.25—19.50 korona, szerbiai 17.50—18.—korona, azonnal való szállításra.

A bécsi gabonátőzsde.

Bécs, március 22. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) A gabonátőzsde egész héten a gyönyörű idő befolyása alatt állott s ennek következtében minden piacon lanya volt az irányzat. A vetések állásáról általában kedvező jelentések érkeztek és a mezei munkát semmi sem zavarta. Csak Franciaország néme ly vidékeiről hallatszik panasz, ahol sürgös szük ség van esőre s ez az árfolyamok lényeges emel kedésére vezetett. A nemzetközi gabonakereskedelem valamennyi piacán lényeges árveszteségek mutatko ztak és az itteni tőzsde a hét legnagyobb részén lanya irányzatot követelt. Előtérben állott zab, amely értékben a váratlanul bekövetkezett nagyobb tel mondások realizációs vásárlásokat idéztek elő s erre jelentékeny baissé állott be. Buza és rozs ha nyatló volt, tengeri jól tartott. A hét végén kedvezőbb irányzat mutatkozott, ami Budapestről indult ki, mert ott az áruhiány élénkebb tevékenységet és emel kedő irányzatot idézett elő. Buza tavaszra 9.21 K. után 9.35 K. vagyis 7 fillérrel szilárdabb, buza má jus—júniusra 9.14 K. (1 fillérrel gyengült), rozs tavaszra 7.50 K. után 7.56 K., tehat 7 fillérrel, és rozs május—júniusra 7.41 után 7.48 K., 11 fillérrel esett. Tengeri május—júniusra 5.48, repce augusztus—szeptemberre 12.75—12.85, zab tavaszra 7.55, május—júniusra 7.57 K.

A készárúk piacán buza 5, zab 20 fillért ves zett, ellenben tengeri 5—10 fillérrel javult.

A mai heti tőzsdén egyáltalán nem mutatkozott élénkebb tevékenység és csak kisebb tételekben for dultak elő kötések. Tengeri 5.10—5.65 korona. 5—10 fillérrel emelkedett. Zab készáruban csak 10—15 fillérrel volt olcsóbban szerezhető, mint 8 nap előtt. Ma gyar zab minőség szerint 7.70—8.25. román és szerb 7.50—7.70. Lisztben a forgalom teljesen megakadt és a malmok 0—2 minőségben 30 fillérnyi engedményre is hajlandók lettek volna, ha vásárlók egyáltalán je lentkeztek volna. Korpa ártartó, de üzletellen volt.

A bécsi értéktőzsde.

Az előzőszo a Reichsrath tegnapi viharos ülésének, valamint annak a kedvezőtlen hírek a hatása alatt, hogy több csehországi cukorgyár megszűntette az üzemet, kedvetlenül indult.

A déli tőzsdén tovább tartott a kedvezőtlen han gulat. A kulissz-papiroknak esőndes üzletmenet mel lett, csak kevés változás állott be. Berlinre általában gyöngye. Egy óra 30 percor: esőndes, tartott, két óra 30 percor: jobb. Berlinre különösen a szénbánya részvényekben szilárd.

Bécs, március 22. (Magyar értékek tárlata.) 4/20-os aranyjáradék 119.85. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 165.50. Magyar vasúti kölcsön esztiben 100.60. Magyar keleti vasúti állami kötvény 120.20. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 445.—. Rímanumányi vasműrészvény 499.—. Magyar koronajáradék 97.45. 4/20-os Magyar földtöherm. kötvény 97.20. Magyar hitelbank részvény 706.—. Magyar nyercemény kölcsön sorsjegy 203.—. Kassa—oderbergi vasúti részvény 373.—. Magyar keresk. bank —. Magyar cukoripár 1415.

Bécs, március 22. (Osztrák értékek tárlata.) 4/20-os papírjáradék 101.70. 4/20-os osztr. aranyjáradék 120.75. 1800-os sorsjegy 153.30. Osztrák hitelsorsjegy 440.—. Angol-osztrák bank —. Bécsi bankgyűléslet 467.50. Osztrák-magyar bank 18.25. Déli vasút 63.—. Dunagőzhajózási részvény 877.—. Dohányrészvény 298.—. Caszári és királyi arany 11.36. Német bankváltók 117.37. 4/20-os esztib járadék 101.50. Osztrák koronajáradék 99.15. 1864-iki sorsjegy 247.—. Osztrák hitelintézet részvény 693.25. Unionbank 561.—. Osztrák Länderbank 425.—. Osztrák-magyar államvasút 674.—. Elbavölgyi vasút 470.—. Alpeai bányarészvény 393.—. 20 irank arany 19.11. Londoni váltóár 240.10 Bécsi iramv. Lít B. 283.25. Bécsi iramv. Lít A. 287.25. Lipót kohó 335.—. Az irányzat tartott.

Bécs, március 22. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 693.—. Magyar hitelrészvény 707.—. Angol-Osztrák bank 285.—. Bécs bankgyűléslet 463.—. Union bank 562.—. Länderbank 425.50. Osztrák-magyar államvasút részvény 674.—. Déli vasút: 68.25 Elbavölgyi vasút 470.50. Északnyugati vasúti részvény 464.—. Dohányrészvény 499.—. Rímanumányi vasút 393.50. Alpeai bányarészvény —. Májusi járadék 101.70 Magyar korona járadék 97.50. Török sorsjegyek 111.50. Német birodalmi márká 117.40—41. Napoleon'or 19.12.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, március 22. (Tőzsdéi tudósítás.) Állandó ked vetelenség mellett a spekuláció ma is csak kis tevékenységet fejtett ki. A tőzsde főleg az ultimo-rendezésről elfogulva, amely csekély terjedelmű mellett nem okozott nehézséget. Közénerőtelék munkalebcsődtások és bérleszállítások híre re eleinte gyöngén állottak, de később fedezésekre ismét emel kedtek. Bankok közül osztrák hitelrészvények Bécsre gyöngültek. Járadékok és vasutak esőndesek. Az új orosz kölcsön prospektusát ma elfogadta a tőzsdetanács. Magánkam-láb 2/90.

Berlin, március 22. (Zárlat.) 4/20-os papírjáradék —. 4/20-os osztrák aranyjáradék 102.90. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajáradék 98.10. Osztrák-magyar állam vasút 144.40. Kassa—oderbergi vasút —. Bécsi váltóár 85.10. Magyar vasúti beruházási kölcsön 101.25. Alpeai bányarészvény —. Disconto-Commandit 193.75. Általános villa mossági Edison 193.25. Gelsenkirchen 163.10. Laura-kohó 210.—. 4/20-os esztibjáradék 101.50. 4/20-os magyar arany járadék 101.10. Osztrák hitelrészvény 218.40. Déli vasút 18.60. Károlyi Lajos vasút —. Orosz bankjegyek 216.40. 4/20-os új orosz kölcsön 96.75. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 100.80. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 175.80. Harpeni 165.30. Az irányzat esőndes.

Berlin, március 22. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. 4/20-os magyar aranyjáradék 101.10. Magyar koronajáradék 98.10. Osztrák hitelrészvény 218.40. Osztrák-magyar államvasút 144.25. Déli vasút 18.60. Északnyugati vasút —. Elbavölgyi vasút —. Orosz bank jegy középszén —. Buschethradi —. Orosz bankjegy 216.40. (Ultimo.) Lombard —.

Páris, március 22. (Zárlat.) Osztrák-magyar állam vasút 72.—. 4/20-os osztrák aranyjáradék 103.50. Osztrák Länderbank —. 3/90-os francia járadék 100.60. Ottoman bank 561.—. 3/90-os francia járadék 102.20. Alpeai bányarészvény —. Déli vasút —. 4/20-os magyar arany járadék 101.75. Párisi bankrészvény 1016.—. Osztrák járadék 100.35. Francia törészth. járadék —. Osztrák földhitelintézeti részvény 1305.—. Török dohányrészvény 323.—. Az irányzat tartott.

Frankfurt, március 22. (Zárlat.) 4/20-os papír járadék 101.80. 4/20-os osztrák aranyjáradék 102.85. Magyar koronajáradék 98.10. Osztrák-magyar bank 116.50. Déli vasút 18.60. Elbavölgyi vasút —. Londoni váltóár 204.60. Bécsi bankgyűléslet 117.60. Villamos részvény 121.—. 3/90-os magyar aranykölcsön 86.10. 4/20-os esztibjáradék 101.50. 4/20-os magyar aranyjáradék 101.05. Osztrák hitelrészvény 218.40. Osztrák-magyar államvasút 144.70. Északnyugati vasút —. Bécsi váltóár 85.10. Párisi váltóár 81.3 0. Union bank —. Alpeai bányarészvény 200.—. Az irányzat gyöngébb.

Frankfurt, március 22. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok január. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 219.10. Német bank —. Disconto 194.10. Berlini kereskedelmi bank 155.60. Gelsenkircheni 162.25. Harpeni 164.—. Laura-kohó —. Olasz járadék —. Szilárd.

Hamburg, március 22. (Zárlat.) 4/20-os esztib járadék 101.40. 1800. sorsjegy 153.50. Déli vasút 18.40. 4/20-os osztrák aranyjáradék 102.80. Osztrák hitelrészvény 218.50. Osztrák-magyar államvasút 144.25. Olasz járadék 100.60. 4/20-os Magyar aranyjáradék 100.80. Az irányzat nyugodt.

Budapest-közbányai jelentéskereskedelmi oszarnok jelentése.

Március 22. A sertésüzlet irányzata esőndes. A) Hízott sertések ára: L A Magyar els őrendű: Oreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli súlyban) 98—100 fillér. Oreg közép (páronkint 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli súlyban) 106—107 fillér. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 102—104 fillér. Fialat könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súly ban) — fillér. — II. Magyar s z e d e t t: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli súlyban) — fillér. Közép (páronkint 240—280 kilogramm súlyban) — il l é r i g. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli súlyban) — fillér. Közép (pá ronkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — il l é r i g. Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban, — fillér. IV. Romániai eredeti (Stachi). Nehéz (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli súlyban) 102—104 fillér. Közép (páron kint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 98—100 fillér. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 96—98 fillér. Sertéslétszám 1902. március 20. napján volt készlet 33.253 darab. — 1902. március 21. napján felhajtá tott 1006 darab. 1902. március 21. napján elszállított 403 darab, 1902. március 22. napjára maradt készletben 33.766 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Március 22. —

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kastyák Rezső trsztonai kath. gimnáziumi helyettes tanorantitót és az előkészítő osztály tanitóját, rendes tanorantitót; — az állami

számvévősök elnöke Gobetzky Elemér és dr. Beesky Arzén állami számvévősérei számláztaték számlenélörök; — a löcsei pénzügyigazgatóság Smilovics Emánuel erörökje; — a Weber József pancosvici díjtalan adóhivatali gyakoronkokat a gölnicz bányai, illetve a szépes-ófalvi adóhivatalhoz dijas gyakoronkokká nevezte ki.

Megerősítés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter nádudvari dr. Györy Tibor gyakorói orvosnak a budapesti tudományegyetemen az orvosi tudomány történelméből egyetemi magántanárá történő kérésítését jóváhagyta s a nevezettet mondott minőségében megerősítette.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szoboszlay Mór balassa-gyarmati államiag segélyezett községi polgári iskolai rendes tanító, jelenlegi minőségében, áthelyezte a nagyrőcei állami polgári iskolához.

Pályázatok. A kismartoni adóhivatalnál ellenőri állásra, 2 hét alatt, — a varasdi pénzügyigazgatóságnál fogalmazói állásra, 14 nap alatt, — a polai tengerészeti arzenálban egy 2. oszt. hadtengerészségi állásra, április 15-ig — posta mesteri állásra Velencében, Fejérvármegyében, április 11-ig, a pozsonyi adóhivatalnál tisztii állásra 14 nap alatt, — a vág u helyi adóhivatalnál tisztii állásra 14 nap alatt — a budapesti büntetőtörvényszéknél két ajgyezői állásra 14 nap alatt.

TAJÉKOZTATÓ. Liebig-féle Nélkülözhetlen minden konyhában. A legjobb húslé gyors elkészítése. hus-kivonat. Jobbítja a levelet, mártást, fűszert stb.

Cimntibusokban, új, célszerű csomagolás, kis mennyiség, azonnali könnyű használhatóság.

Katonák, vadászok, turisták és sportembereknek nélkülözhetetlen!

Vizállás. Table with columns for various locations and exchange rates. Locations include Innsbruck, Duna, Bécs, Pozsony, Kassa, Budapest, Páris, Frankfurt, Hamburg, etc. Rates are listed in various currencies.

OTMUTATO.

Sternberg Armin és Testvére cs. és kir. udv hangszergyár központi főraktárban Kerepesi-ut 36. cimbalnok, hegedűk, fuvókák s minden más hangszer jutányos árban szerezhető be. Kitiön zongoratermek a Kossuth Lajos-utcaiban (a Károly-kört sarkán), hol zongorák és pianók kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zala-kölcson Részvénytársaság. Befizetett részesítő: 10 millió korona. Elnök: Tenay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula. Központ: VI. Andrássy-... 5. Magy. kir. szab. osztály-sorsjáték főelárústó helye: IV. Ferencler-terek 4. Kézi zalogzártek: IV. Károly-kört 18.; IV. Ferencler-terek 4. (Irány-utaz: sarak; VII., Király-utca 57.; VIII., József-kört 2.; VIII., Üllői-ut 6. sz.

Első Leánykiképzési Egyetm m. sz. Leány- és Rubizostit-intézet, Budapest, VI., Tere-kört 40—42. (az intézet saját palotájában.) Az intézet vagyona 1900. december 31-én 6,177,255-21 korona. Eddig kiképzett biz tosított töké több mint 6,000,000 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb díjtelék mellett 1000 koronától korlátlan összegig biztosíthatók.

Napirend.

Naplár: Vasárnap, március 23. — Római katolikus: E. Palmaron. — Protestáns: E. b. Viktorian. — Görög-orosz: (március 10.) F. Nagybjót 2. v. — Zsidó: Veadar 14. Purim. — Nap két: 5 óra 42 percor. — Nyugszák: 6 óra — percor. — Hold két: 5 óra 36 percor délután. — Nyug szik: 5 óra 2 percor reggel. A miniszterek nem jogadnak.

Nemzeti Szalon tavaszi tárlata d. e. 9 órától este 8-ig. Belépőj 50 fillér.

Nemzeti Múzeum. Képtár. Nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi tárlai 1 korona belépőj mellett tekinthetők meg.

Országos képtár az Akadémiában délelőtt 9—1 óráig.

Iparművészeti múzeum délelőtt 9 órától d. u. 1-ig.

Természettudományi gyűjtemény múzeuma (Múzeum-körút 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig.

Technológiai iparmúzeum délelőtt 9—1-ig.

Művészeti Múzeum (Kerepesi-ut 72.) délelőtt 9-től 1 óráig.

A földtani intézet múzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva d. e. 10—1-ig. Belépőj nincsen.

Múzeumi könyvtár zárva.

Akadémiai könyvtár zárva.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—8-ig.

Alattkeri a Városligetben nyitva egész nap. Belépőj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek: állandó kiállítása és kereskedelmörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetés arányait és eszközeit) a városi ipar-csarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetése (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest, március 22.

Az alacsony levegőnyomás Anglia, magas pedig a Fekete-tenger felett tartózkodik.

Európában az idő enyhe és sok helyütt esős volt. Észak-Németországból zivatartokat is jelentettek.

Hazánkban a hőmérséklet általánosan emelkedett; az időjárás különben száraz: s eső csupán a tengerparton volt.

Küldés. Igen enyhe idő várható, az ország északi megnyugati részein elvező esővel.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást óhajtó szenvedőknek, 30 éves kórúdi és magánorvosi tapasztalataival legja legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvostudor

gyógyít férfinak és nőknél foglalkozásai sava nélkül mindennemű bármily régi kórúdi

Nemi betegségeket

ugymint **hugycsőfolyást, hólyag- és vizeleti bajokat, bujakóros sebeket, syphilit, onfertőzéstől eredő idegbajokat, a legmagasabb borbetegeket és szépséghibákat,** továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat (impotencia)

meglepe biztos eredményt gyorsan a legújabb mód.

Rendelő-intézet: Budapest, VII. Kerepesi-ut 14. sz. 1. a.

Rendelés: délelőtt 10—4-ig, délután 6—8-ig.

Külön váróterem. Külön nő- és kislány.

Levelekre rögtön válasz.

Párisi kiállítás: Arany érem,

FERNOLENDT

cipő-fényezés, a világ legjobb fényezője, gyorsan melyfékete fényt ad és a bőrtartósságát fentartja.

Alapítotott 1882-ben. Gyártó raktár: Bécs, I. Schulerstrasse 21. Kapható mindentől Raktár Budapestben, V. Lipót-körút 24. sz.

Cs. kir. szab. déli Vaspálya-Társ. magyar vonalainak Üzletigazgatósága.

1466/P. sz. Budapestben, 1902. március hó 19-én.

Pályázati hirdetés.

Siófok állomáson létesítendő új földszintes felvételi épület és veranda építési munkáira.

Tervek, költségvetés és ajánlati minta építési szakosztályunknál, (I. ker. Mészáros-utca, 17. II. em.), hivatalos órák alatt átvethetők.

Az ajánlatok legkésőbb **1902. évi április hó 10-én déli 12-óráig** az ígató hivatalnál (földszint, 9. sz. ajtó) nyújtandók be, eme földrattal: „Ajánlat, Siófok állomás, felvételi épület építési munkáira”.

Bánatpénz fejében, 1902. évi április 9-én déli 12 óráig 2000 korona azaz: Kettőezer korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban budapesti állomási pénztárunknál fizetendő le. Az értékpapírok a tőzsdén jegyzett árfolyamuknak legfeljebb 90%-nyi magasságában fogadhatók el.

Ezen bánatpénz, a munka elnyerése esetén, 8 napon belül annak kérésére egészítendő ki, mely összeg mint kaució mindaddig letétben marad, míg a létesítmények ideiglenes átvétele meg nem történt.

Posta útján beküldendő ajánlatoknál a bánatpénzek térítvények mellett adandók fel.

A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlat hoz nem esatoilandó.

Az ajánlatok között való szabad választások jogát fenntartjuk magunknak.

Az üzletigazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik).

NÉHÁNY SZÓ a TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedve meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelműség és rossz szokások által idegrongosított szellemi erejét önkvetette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyű állapotot megváltoztassa, kell lenni valakinek, a ki a fiatalágot a nemi életéről jóakarattal, őszintén és behatóan felvilágosítsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajait bátran, tartózkodás nélkül és bizalommal elmondhassák. De nem elég ám az emberek bármiknek elpanaszolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki nemi életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már meglevő bajokot is tud segíteni, akkor majd megszűnik a titkos betegségek keltezőse.

Ilyen magaslatos hivatású és erő való Dr. Palócz v. Kőrösi orvos, specialista országos híri intézete (Budapest, VII. Kerepesi-ut 10.), a hol a legmagasabb titoktartás mellett kaphat mindenki (ügy férj, mint nő) a nemi életéről felvilágosítást, a hol a beteg vére és testnedve megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet meg szabadul a koragyártól, lelki kímálat megszűnik. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegnek biztos és teljes eredménnyel használt gyógygyógymóddal fogva a monarkiaiban uttörő és egyedül álló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel alaposan és gyorsan gyógyítható sok év óta Dr. Palócz a 6 specialista gyógygyógymóddal még a legelnyagottabb esetekben is a bujakóros sebeket, hugycső-, hólyag-, ideg- és hátgerincsbajokat, az onfertőzést és szifilisz utóbjait, magömlést, eigenült férfitört (impotenciát), aranyeret, borbetegeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kizárta van. Ha valaki bármilyen okán fogva semmilyen nem jöhetne el, akkor szívesen adnak leveleire kimerítő, titoktartó választ (a levelehez csak válaszlevegőt kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégitik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet gyógyszerekről is gondoskodik. A rendelést Dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 9 órától délután 6 óráig (vasárnap d. u. 4 óráig).

Cím: Dr. Palócz v. kórúdi orvos, specialista, Budapest, VII. Kerepesi-ut 10.

A fumei KÁVÉBEHOZATALI TÁRSASÁG, FIUMÉBŐL

(Tulajdonos: VIRÁG JENŐ)

postafiók 77.

elvámolva és bérmentve, utányvételt vagy a pénz elzetes beküldése után küld

5 kg. Cuba-kávét	K. 16.50
5 „ Ceylon „	„ 16.50
5 „ Mocca „	„ 16.50
5 „ New-Cuba „	„ 15.—
5 „ Manilla „	„ 13.50

Híressé vált, remek

kávékeverék:

2 kg. Socrabaja	„
1 1/2 „, Modjokerto	„
1 1/2 „, Brabatos	„
5 kg. — 19 kor. 16 fill.	„

A kávéhoz csomagolható:

1/4 kg. Imperial-tea 3 kor. 20 fill.

Árlisták ingyen.

A fiatalság

tudja, hogy egészsége helyreállítására nem szükséges különféle szerekhez fordulnia, mert valamennyi földmúlja biztos és gyors gyógyító erejével a

SANTAL EGGER

Orvosok és más férfiak egyaránt dicsekszik keltő hatását azon bajoknál, ahol Santalolaj, Copalva v. Cubeba van javasolva. 1 üveg ára 3 kor. Vidékre a pénz elzetes beküldése után bérmentve 3-40 kor. Csak a törvényesen védett „Tigrisfog” védjegyre valódi. Főraktár: NADOR-GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, VI. ker., Váci-körút 17. sz.

Veszek

zálogházi céduját régi arany ezüst ártú brilláns és gyémánt ártú a legmagasabb árak mellett

FRIED A.

órák és ékzerezés

Kerepesi-ut 2. szám.

Magvak, Növények, Fák

bőven illusztrált, minden körülményesen leíró és tanulmányos 1902. évre szóló új katalógusát, mely nemében egyetlen és némely kertészeti szaknyelvet pótol — komoly érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldi meg **Máthe Vilmos** és sz. kir. udvari mag- és növénykereskedőse **Temesvárotyi Semmi** csomagolás, semmi póstaköltség. Valamennyi magvak és virághagymák minden megrendelőnek bérmentve szállítatnak.

A nekünk bemutatott számlán megbízható, hiteles kasszánál folytat, kére meggyőződésed és fényelőrendelő-intézet a legmegelőbbben ajánlható.

Rendelő-intézet Budapest, Andrassy-ut 21. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugycsőfolyásokat és sebeket, az onfertőzést utóbjait, az eigenült férfitört, magömlést, a bujakóros sebeket, onfertőzést, nőknél fehérfolyást, bármennyire idülték is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és borbetegeket gyógyít új gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész és szülész-tudor, volt kasszánál folytat, kére meggyőződésed és fényelőrendelő-intézet a legmegelőbbben ajánlható.

RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel választunk és gyógyászatról is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőj: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NEPISZEREK UTUTATÓ** (már a 15-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségekről és ezek észleléséről gyógykezeléséről című könyv, volt ára 2 forint 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól csomagolva lesz elküldve, 1 forint beküldése mellett bérmentve vagy 90 kr. kasszát mellé.

Az Aradi Vértanúk Albuma.

Szerkesztette: VARGA OTTÓ.

Arad sz. kir. városa és az aradi Kőcsey-egyesület megbízásából. Az aradi vértanúknak emelt díszes irodalmi emlék, amely az eddigieknél sokkal díszesebb kiállításban most érte meg ötödik kiadását.

Rendkívül alkalmas ajándékmű.

Nyolcvanhat képpel és 6 mű-melléklettel. „Diszes albumszerű” kötésben. Ára 15 kor.

Megrendelhető a

Lampel R. (Wodianer F. és Fiai)

cs. és kir. udvari könyvkereskedésében

Budapest, VI., Andrassy-ut 21.

BUTOROK

úgy készpénzért, mint részletfizetésre

aleggyeszterűbbtől a legfinomabb kivitelig legújításosabban

Ehrentreu és Fuchs

testvéreknek,

BUDAPEST VI., Teréz-körút 8.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Most jelent meg!

Negyedik bővített kiadásban, díszes kiállításban, teljesítés alakban

„MIRJAM”

című remek nyelvvellettel frott magyar szövegű

Imádságos könyv zsidó nők számára.

Írta:

Dr. Kiss Arnold

budal főrabbi.

Ára

Vászonkötésben — — — — 5 K.

Bőrötésben — — — — — 7 K.

Csonttámasztó díszkötés — 10 K.

Legfinomabb bőrötés — — 12 K.

Kapható a kiadónál

Köves Béta könyvkereskedésében Veszprémben.

TAUSZKY MIKSA és Társa

butorszállítási és beraktározási-vállalata

Budapest, VI., Teréz-körút 6.

Költözétek helyben és vidéken, vasúton és hajón és sz. kir. szabadalmazott butorszállító eszközökkel.

Butorok beraktározása szakszerű helyiségekben, ezekre készpénz előleg!

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyert orvos mű- és köztudós

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50.

Ajánlja dusan felszerelt raktárt saját gyártmányú orvos-sebészeti és betegápolási tárgyakban.

Saját gyártmány, m. k. szabadalmas Polgár-féle **sérvkötő**, haskötő, gőrcsér elleni gumiharigony, orthopédiai készülékek, műlábak és kezek stb.

Valódi francia különlegességek F. Bergerand fils, párisi gyárától.

Részletes kárhoz árjegyzék ingyen és bérmentve.

Jótéteménynek bizonyul minden családban a

Kathreiner-féle Kneipp-malátá kávé használata.

Gondos háziasszonynek késlekedjék tovább ez az egészséges kávé italt bevezetni.

A legajánlatosabb pótkávé és a legjobb és legkedveltebb pótkávé helyébe.

Kathreiner-féle Kneipp-malátá kávé csak az eredeti csomagokban valódi, a melyeken a Kneipp-védjegy és a Kathreiner név rajta áll.

Helyen vagy idült bujakór bántalmak

egy görvéltykór, borbajok, rouma, (iszag, fekélyek stb.) és a romlott vértől származó egyéb bajoknál, mint migrigénus, rheumatizmus a száj és gége nyirovadásai, dagasztások, onosztis, tohetetlenség és mindenféle szerzett vagy öröklött bujakóros bántalmak esetében, a legmegelőzőbb és minden gyógyszereléssel dacoló betegségből biztos és gyökeres gyógyulást nyújtanak

Dr. Olivier vértisztító piskotái

melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémia által engedélyezve és a párisi kórházakban egyedül vannak elfogadva.

Igen kellemes gyógyszer, melyet 60 év óta a legkiválóbb orvosok használnak, mint egyetlen és legjobb vértisztító szert mely számos kiütésben is részelt.

Ára egy kis doboznak 25 darab tartalommal 5.— kor., egy nagy doboznak 52 darab tartalommal 10.— kor. Minta és prospektus rendelkezésre áll.

Főraktár: Török József gyógyszerháza Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-út 26.

PAPIER WLINSI

Több mint 30 évtizede alkalmazatlan szer, hogy a mell bántalmait, náthát, nyakfájást, rheumatizmust, tagzsárgaságot a leggyorsabb módon gyógyítsuk. Tessék a Wlinski nevet kérni.

Paris, 31 Rue de Seine, Paris.

Kapható Budapesten Török Józsefnél.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaiorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,
v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapial rendelő-intézet
IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klótild-palota (Atjáróház és Hlt.-használat).

A legelhanyagoltabb húgycsőfolyásokat, leg súlyosabb húgyólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbjait.

Elgyengült férfierőt
az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Electro-Massage
vagy **Psychrophor**

Által, magömléseket, nőknél férfelőfolyást befokondósít, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjkorú bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátrgerinobajokat gyógyít a legujabb gyógy-mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: délelőtt 9 óráig 4 óráig; este 7-8 óráig. Nőknek ugyi mint férfiaknak külön be- és kijárat. Külön várótermek.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerrekről is gondoskodva lesz.

Neumann-féle ruhák

mégis a legjobbak tartósságuk, kitünő állásuk és olcsó szabott áraiknál fogva

korona

Sacco-öltöny . . . 28-60-ig
Felöltők 24-70-ig
Havelockok . . . 16-50-ig
Raglanok 28-72-ig
Ulsterek 30-80-ig

Dusan felszerelt

fiuruha-osztály

Képes árjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgálók.

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRUT 1. SZ.

Butor-ocassió.

2 gyönyörű háromujtós barokk ebédlő,
1 négyujtós angol ebédlő,
1 roccó hálószoba,
1 világos szecessziós hálószoba
1 aranyozott szalon-berendezés,
1 roccó dífő szalon-berendezés,

valamint selyem-függönyök francia stórkákkal, 1 dús faragású velencei nőt írósztól, 1 szecessziós írósztóba és dekorált ebédlő-dívanok még a kiállítás idejéről, 30 százalékkal az előállítási áron alul adnának el.

Egyben az összes raklapon levő legszélesebb kivitelű szalon-, háló-, ebédlő- és írósztóba-berendezések, valamint egyes asztal- és kárpitos-árúk legutányosabb áron kaphatók a így minden butor-ocassió érdekében áll főntök helyeságerőli meggyőződést szerezni.

Tisztelettel

Sárkány és Schütz
kárpitosok és díszítők
Budapest, VII., Erzsébet-körut 12.
A New-York-kávéházzal szemben.

Butoralbumunkat 60 fillérvnyi levelezővel beküldése ellenében bérmentve küldjük.

DÓCZI M.
cipősz

Budapest legmegbízhatóbb legnagyobb és legolcsóbb

cipő-raktára

Kerepesi-út 10.

Gombos fűz v. cugoslakk-cipő, férfi 4. női. 3.50
Fűz v. női boxbőr fűzős 3.50
Fűz v. cugos oroszló lakkból férfi 3.80, női 3.80
Lakk rogatta férfi 3.50, női 2.50
Férfi Chevroux 4.50, női . . . 4.—
Férfi v. női cugos cipő 3.—
Fűzős cipő 3.—
Lakk kivágott 1.50-2
Egy csatos 2.20, kereszt-csatos 2.50
Fehér v. rózsaszínem cipő 1.80
Fehér kestyűbőr cipő 2.—

Arjgyeztek, esomagozás, szállítóvel ingyen. Vidékre 10 fillérrel feljuttatjuk. Nem tetsző árut becserelek

Egyedül valódi angol Balsam Thierry A. gyógyszerészétől

Közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.
Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények végrehajtása alatt áll.

Ezen balsam belsőleg és külsőleg használható. — 1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhus és köpetkiválat, a fájdalom köhögésnek elejét veszi, sőt még regibb betegségeket is gyógyít. 2. Kitünő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségélnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglelést. 4. Meglepe gyorsan gyógyít gyomorgerősöt, kólikát és szakgátásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitünő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpénés, továbbá minden fog- és szájbetegségeinél és megszünteti a felbőgögést, valamint a száj- és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, ugymint hópörénés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrészek, ruh, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a főfájást, zugást, szakgátást, köszvényt, fülfájást stb. Tessék mindig vizsgálni a zöld apáca-védjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postaalomására 12 kiesel vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hoznati. Bosznia és Hercegovinába 4 kcr. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyszerásra a legregibb sebeknél is kilátása van és majdnem mindig elkorúhboti a fájdalmas operáció vagy amputálás, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalom enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használhatók; a gyermekágyasok mellibajainál, a tejelválasztás akadályainál, mellkeményedéseknél, vörhenyénél, mindenféle régi bajnál, nyilt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sószusz, dagadt lábknál, sőt csontszúrnál is; ütött, szurt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; az idegontestek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle dagaszt, kénövés, karbunkulus, új képződmények valamint ráknál, kőrömméregnél, kőrömdagasztánál, hólyagnál, menőstől kibeszedett lábknál. Egelt sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegok fekvéstől eredt sebek, a nyakon támadt dagasztat, vérdagasztat, fülbajt és a gyermekek sebesedést stb. stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, post-közléssel és szállítólevéllel együtt 3 kor. 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenki óvok hamisítványok vételeitől és kérem vizsgálni, hogy minden tégelyen a cég: „Órangyal-gyógyszerár Thierry (Adolf) Limited Prograda” beütögetve legyen.

E két gyógyszerében felülmulhatatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régebb lesz, annál értékesebb és hatásosabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy offéle sokszorosra ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénz dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbízható amólett teljesen ártatlan, világhírű szernek, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. A hol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszertára, Prograda Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapest: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerész.

HOCK JÁNOS

a mely pazar szép kiállításánál, remek nyelvezeténél fogva vált kedvelte.

Ezen imakönyv egyszerű kiadásban, keretrajzok nélkül, vászonkötésben 2 kor. Legfinomabb chagrinbörkötésben aranymetéssel 6 koronáért kapható.

Kis alakú kiadás fekete keretrajzokkal ára chagrinbörkötésben 8 korona. Legfinomabb borjúbörkötésben hordozható börtökben 24 korona. Ugyanezen kötéses színes keretrajz szöveg-gel 4 koronával többé kerülnek.

Legujabb kiadás, hosszúság alakú (modern) kiadás vékony piros kerettel, borjú- vagy cernasbörkötésben 14 korona, ugyanaz selyem-előzőekkel 16 kor., ugyanaz csattal vagy díszítősekkel 20 kor.

Imakönyv fiatal protestáns hölgyek számára a legajánlatosabb

Póth Pál
Gyöngyvirágok

csimú imakönyve, melynek ára vászonkötésben 4 kor., finom börkötésben 6 kor.; kapható eszenkivil finom borjúbör-, peluche-, bársony- és egyéb kötésben 8-30 korona árban.

Ezen imakönyvek megjelentek és kaphatók az ATHENAEUM irod. és nyomdai részv.-társulatnál, Budapesten, VII., Kerepesi-út 54.

Kataphorese

IDEG ÉS NEMI BETEGSÉGEK.

radikális gyógyítására legjobban ajánlják

Dr. MITZGER

kiváló gyógyhatásairól elismert intézet

Budapest, VI., Teréz-körút 44. l. em

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorarium teljes gyógyulás után fizethető.

Jobb és megbízhatóbb magvakat olcsóbban sehol sem kapni, mint

FÁBIÁN BÉLA

megkereskedésben

Budapest, IX. ker., Üllői-ut 73. szám.

Árjegyzéket kérjünk.

BERGER-féle GYÓGYÍTÓ KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlja, Európa legtöbb Államában fényes sikerrel alkalmazzák

mindennemű bőrkétegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kosz a bőrre, kiütések, ugyszintű orr-vezesség, divan fagyás, lábizadás, fej- és szakkalkorpa ellen.

A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a fakátránynak 40%-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Csak azok elkerülése végett határozottan Berger-féle kátrányszappan megrendelése a az ismert védjegyre való figyelmeztetés kérését. Idült bőrbetegségekkel sikerrel alkalmazzák a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógykátrány-kénszappan.

A gyengébb kátrányszappan

AZ ARCHÓR TISZTÁTLANSÁGAI

eltávolítására, a gyermekeknek, valamint fülbajbetegségei ellen fellümmihatalan börtisztító, mosó és fürdőszappan mindennapi használatul szolgál a

Berger-féle glicerin-kátrány-szappan

89% glicerin tartalommal és finom illattal.

Ara minden fajnak használati utasítással együtt darabonként 35 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők: **Bonxoe-szappan** a bőr fínomítására, **borax-szappan** pattanások ellen, **carbol-szappan** a bőr simítására himlő-egyrák ellen és mint fertőtlenítő, **Berger-féle fenyő-fürdő-szappan** és **fenyő-pipere-szappan**. Berger-féle gyermek-szappan a zseuge kor részére (25 kr).

Berger-féle Petrosulfid-szappan

rezege ort, kiütés, bőrirritáció és aróvörösség ellen (75 kr), szepi-szappan igen hatékony.

Berger-féle kénés tejszappan

mitfresszer és arisztatlanság ellen. Tannin szappan láb-izadás és hajkihullás ellen.

Berger-féle fogszappan köcsögben

1. sz. rendes fogaknak, 2. sz. dohányosoknak. Ara 30 kr., a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanokat illetőleg utalunk a röpítőre. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, miután azáltal hamisítatlan utáncok vannak. Miután Berger névvel hamisítások is fordulnak elő, kérik a fentebbi védjegyre, valamint a gyárra **G. Hell & Comp. Troppau** figyelemmel lenni.

Érdemes eljuttatni a nevezetesen a gyógyszerkiállításán Bécsben 1883 és arany érem a parizsi kiállításon 1889.

Budapestben nagyban és kicsinyben kapható: **Török József** gyógyszerüzében; **Királyi** kátrányüzében; Budapesten és Magyarországon összes többi városaink minden gyógyszerüzében. A Berger-féle szappanok minden jobb drogeriüzében és illatszerekkereskedésben kaphatók.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb

PAP PAP PAP

GICHNER JÁNOS

paplan, matrac és kárpitosru gyáros, szőnyeg, függöny, vas-
butor stb. nagy raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.

Árjegyzéket kívánunk ingyen és bérmentve küldöket. Vidék meg-
rendelések pontosan eszközöltek, nem tartó árak kiserőlté-
nek, vagy a pénz visszatitk.

+Soványak+

gyengék és gyermekek szép testállításnak lesznek, ha a legjobb tápszert, a

KOPOLO-t

(Árr. védve)

használják, nek igen szépen fejlődnek.

Dobozokban

A 1.80, 3.60, 6.— korona

6, 14, 30 napra.

Biztos hatás. Igen sok köszönőirat. Kapható minden jobb gyógyszerüzében.

Budapesten

Dr. Egger J. L.

gyógyszerüzében,

VI., Váci-körút.

Nagyban Vitok Fr. és Társánál, Prágában.

Legalkalmasabb alkalmi ajándék.

METEOR RECORD

phonograph (beszélő gépek) a legjobbak, legolcsóbbak és legtökéletesebbek, kaphatók:

Deutsch Gábornál

Bpest, Erzsébet-tér 7.

Kimerítő árjegyzék bérmentve. Előnyös fizetési feltételek.

THE ENGLISH CLOTHING COMPANY

26

Budapest, Károly-körút

Koch Testvérek

Budapest legnagyobb férfi-,
fiú- és gyermekruha-áruház.

Károly-körút 26. szám.

(földszint, első- és második emelet.)

Verseny kivüli olcsó szabott árak és kiváló jóízűs.

Nem gyári munka.

Ismerendű mértékutáni szabóságra at-
közönség figyelemét különösen felhívjuk

BUTOR-ELADÁS.

Dus váiaszték szilárd gyártmányú asztalos és kárpitozott butorokban egyszerű és a legdiszesebb kivitelben.

Dósa Kálmán asztalos és kárpitos, Budapest, Erzsébet-tér 18. szám, I. em.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve.

ÉN ZT

SORSJEGYEKRE és ÉRTEKPAPIROKRA (vissza-fizethető tetszőleges szerinti kisebb részekben is) bármily összegre igen olcsón ad

Köváry Armin

bank- és váltó-üzlete
Károly körút 12. sz. földszint.
IV. k., Ferenciek-tér 9.
Gróf Csizyák-palota.

ÉN ZT

SORSJEGYEKRE és ÉRTEKPAPIROKRA (vissza-fizethető tetszőleges szerinti kisebb részekben is) bármily összegre igen olcsón ad

Köváry Armin

bank- és váltó-üzlete
Károly körút 12. sz. földszint.
IV. k., Ferenciek-tér 9.
Gróf Csizyák-palota.

«Angol királyi» tengerész-kosztüm előírás szerint 10, 17 és 6 forint.

«King» Legújabb felöltő, szürke és drapp színekben ábra szerint 20, 15, 14 és 12 frt. Vajda felöltő, szürke színű cheviottból, utólrétegetlen olcsó 8 frt.

AGULÁR IGNÁC

BUDAPEST, Deák-tér 6.

A kinek az e hó 26-án kezdődő és április 22-éig tartó főhúzáshoz nincs még osztálysorsjegye

az vásároljon egyet

Nyulászai Bélánál

Kassán, Fő-utca 12.

Ott nyerték a legutóbbi húzás 100.000 kor. főnyereményét a 1/4-ben eladott 43185. számú sorsjegyre.

Árak: 1/8 = 20 kor., 1/4 = 40 kor., 1/2 = 80 kor., 1 = 160 korona.

Főnyeremény szerencsés esetben 1.000.000 korona.

Megrendelés legelőszörűbb utalványon.

AGULÁR IGNÁC

BUDAPEST, Deák-tér 6.

A világhírű **Guzt-kenőcs** feltalálója, mely kenőccsel, ha a cipő felső bőrét bekenjük, a vízkárosítás ellen.

Minden nálam vásárolt cipőre 1 évi iradéki jótállást vállaltok, ha **Guzt-kenőccsel** bekenik, károsítási elszakadás esetén költségre cserébe berendezett műhelyemben ingyen megjavítom.

Hogy mindenki meggyőződést szerezhesen világhírű **Guzt-kenőcs**em jószágáról, mai napról kezdve, ki levelezőlapom címét velem tudatja, 1 tégely **Guzt-kenőcsöt** és egy 100 oldalas képes árjegyzéket küldök ingyen és bérmentve.

Mindenki, ki cipőszükségletét nálam szerzi be, 1 tégely **Guzt-kenőcsöt** és egy elegáns **cipősamfát** kap ingyen, mely szintén hozzájárul ahhoz, hogy a cipő az 1 évet kibírja, miután a bőr ráncosodását kizárja.

Vidékre minden csomagot portmentesen küldök és csak 10 kr-t számítok fel.

Nem megfelelőért a pénzt haladéktalanul visszadom, mert neknek elegendő ha hárnyában papírra álva, a lábátál körvonalát lerajzolják.

Mai nappal megnyitom a **gyermekcipő-kifállításomat**, melyben a legelőgánsabb gyermekcipőket másé olcsó áron árulom.

Gyermekcipő, elegáns, sárga vagy fekete bőrből, 1 évig 50 kr., maras fűzésű cipő, elegáns, 1 évig 1 évig 90 kr., 4 évig 1 évig 7 évig 1 frt 80 kr., 7 évig 10 évig 1 frt 80 kr.

Női zerebőr fűzésű vagy cugos elegáns	3.—	Férfi alma vixcipő, erős	3.—
Barna banaria fűzésű cipő	3.—	Vix betétes cipő	3.20
Legfinomabb zerebőrli gompos cipő	3.40	Elegáns gavallér fűzésű	3.20
Párisi divat, feltűnés elegáns, box-calw bőrrű fűzésű vagy gompos cipő	3.80	Gavallér barna vixcipő, divatos barna bagarilából	3.50
Félcipő, fekete vagy barna borjúbőrből, elegáns	2.40	Szalón-lakk elegáns, fűzésű vagy cugos	4.—
Szalón-lakk, fűzésű vagy gompos, elegáns kivitel	3.50	Párisi divat, feltűnés elegáns, box calw fűzésű cipő	3.—
Szalón-lakk, kiváncott cipő, keresztosattos, elegáns	2.20	Fűzésű cipő, amerikai box-bőrből, elegáns	4.50
		Tisztai alma cipő, lefin. vix vagy szalón-lakkból eleg.	4.—

Ne vegyen cipőárut,

mielőtt az én kipróbált, elismert cipőimet meg nem tekintette.

Őn meggyőződik, hogy az én cipőimnél a legolcsóbbak és legtartósabbak. Milliók viselik az én gyártmányomat. Napról-napra gyarapodnak verőim. Gyár-saját házámban, a hol 120 munkást foglalkoztatok. Verseny ki van zárva.

Alapítottam 1864-ben.

Női bőrcipő, fűzés, fekete v. barna	3.—	Férfi borjúbőr cugos, egy dara ből	3.—
" " gompos	3.30	" " betétes, elegáns	3.20
" " box calw fűzés, fekete szab.	3.50	" " kezi bűbőr, sovó v. lakk cipő	3.80
" " lakk, kezi bűbőr v. sovó fűzés	3.60	" " fekete v. barna fűzés, elegáns	3.30
" " lantán cugos, sziv alakú	2.60	" " pinór cipő, fekete v. barna, könnyű szeges talp.	1.20
" " fekete v. barna, szeges talp, hási utcai cipő	1.20	" " posztó v. bőr hási cipő	1.—

Vidéki megrendelésnél szebbet küldök, mintha az illető választotta volna ki. Árjegyzék több 100 divatos ábrával bérmentve és ingyen. Nem tetszés esetén a cipőt kiserélem vagy a pénzt visszadom.

Agulár Dávid

Budapest, VII., Erzsébet-körút 6.